

**T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ
BAKANLIĞI**

**2007 YILI
FAALİYET RAPORU**

Tarım, ekonomik, sosyal, kültürel ve stratejik amaçlara hizmet eden çok yönlü bir sektördür. Tarım sektörünün hayati önemi ve vazgeçilmezliği insanoğlunun beslenme ihtiyacına dayanmaktadır.

2007 yılında dünyada yaşanan kuraklığın da etkisiyle tarım sektörünün önemi bir kez daha ortaya çıkmıştır. Yine, son yıllarda tarımsal üretimin sadece gıda kaynağı olarak değil aynı zamanda enerji ihtiyacını karşılamada kullanılması sektörümüzün önemini daha da artırmıştır.

58, 59 ve 60. Cumhuriyet Hükümetlerinin Programlarında tarım sosyal yardım alanı değil, stratejik ve rekabete dayalı iktisadi bir sektör olarak ele alınmış, bu sektörün istikrarlı bir gelişme göstermesi için yoğun çalışmalar başlatılmıştır.

Bu bağlamda;

- ‘2006 – 2010 Tarım Strateji Belgesi’ ile Bakanlığımızın orta vadede uygulayacağı destekleme stratejisi ortaya konulmuştur.
- Bakanlığımızca son 5 yılda değişik konularda **11** önemli Kanun yürürlüğe konulmuştur. Bunlardan Tarım Kanunu, Strateji Belgemizde yer alan destekleme unsurlarının hukuki altyapısını oluşturmuştur.
- Tarımsal destekler önemli ölçüde artırılmıştır.
- Sektörde yapısal dönüşümü sağlamak amacıyla, kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi programı uygulamaya konulmuştur.
- Hayvancılığın geliştirilmesi ile ilgili olarak; hayvan sağlığı, suni tohumlama ve mera ıslah çalışmalarında önemli başarılar elde edilmiştir.
- Çiftçilerin uzun zamandır birikmiş kredi borçlarının bir kısmı silinmiş, bir kısmı ise yeniden yapılandırılmıştır

- Uzun yıllardır biriken sulama elektriği borçlarına ödeme kolaylığı sağlanmıştır.
- Bazı Tarımsal Girdilerde ve işlenmiş gıdalarda KDV indirimi yapılmıştır.
- Tarımsal kredi faizleri % 59'dan % 17,5'e indirilmiştir. Ayrıca, bazı konularda sübvansiyonlu kredi kullanma imkanı getirilerek faiz oranları % 0-13 aralığına çekilmiştir.
- Çiftçilere kullandırılan kredi miktarı önemli oranda artırılmıştır.
- Çiftçilerimize ilk kez mazot desteği verilmiştir.
- Kimyevi gübre desteği doğrudan çiftçilerimize verilmiştir.
- Kooperatiflere verilen destekler önemli oranda artırılmıştır.
- Sertifikalı tohumluk kullanan üreticilerimize ilk kez destek vermeye başlanmıştır.
- Su ürünleri üretimi ve arıcılık faaliyetleri de ilk kez 2003 yılında destekleme kapsamına alınmıştır.
- 13 TİGEM işletmesi kiraya verilerek, 13 adet büyük ölçekli özel sektör tarım işletmesinin kurulması sağlanmıştır.
- Tarım arazilerinde verimliliği artırmak için, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu çıkarılmış, Bölünemez Parsel Büyüklüğü 10 Dekardan, 20 Dekara Çıkarılmış, Arazi toplulaştırma çalışmalarına hız kazandırılmıştır.
- Mera ıslah çalışmalarına önem verilmiştir.
- Suni tohumlama çalışmaları yetkilendirilen özel veteriner hekim uygulamasıyla önemli oranda artırılmıştır,
- İlk kez Tarım Sigortası uygulamaları başlatılmıştır.
- Bilgiye dayalı çiftçi eğitimi anlayışı çerçevesinde Tarımsal Yayımın Geliştirilmesi (TAR-GEL) Projesi ile 2.500 Ziraat Mühendisi ve Veteriner Hekim, çiftçilerimizle buluşturulmuştur.
- Tarımsal ürünlerdeki ilaç ve gübre kalıntıları ile ilgili sorunların tarlada çözümünü esas alan “Yayımın özelleştirilmesi ve Sertifikalı Tarım Danışmanlığı Projesi” başlatılmıştır.
- Meyve bahçelerimizin uluslararası pazarda talep edilen çeşitlere dönüştürülmesini esas alan “Meyve Bahçelerinin Yenilenmesi Projesi” başlatılmıştır.
- Gıda Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle birlikte gıda denetçisi ve denetim sayısı artırılmıştır.
- Bakanlığımız ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı arasında imzalanan Protokol kapsamında Tarıma Dayalı Organize Sanayi Bölgeleri kurulmasına ilişkin çalışmalar başlatılmıştır.
- Yerli Gen Kaynaklarının Korunması Projesi başlatılmıştır.
- 2007 yılı ilkbahar döneminde kuraklıktan etkilenen çiftçilere yardım yapılmasına ilişkin Kararname çerçevesinde, zarar gördüğü belirlenen yaklaşık 545 Bin çiftçimize kaybettikleri ürün miktarına göre toplam 266 Milyon YTL ödeme yapılmıştır.
- Küresel iklim değişikliklerinin tarım sektörüne etkisini zamanında değerlendirmek üzere Kuraklık Yönetimi Koordinasyon Kurulu oluşturulmuştur. Bu çerçevede ülkemizin tümünü ilgilendiren çeşitli senaryoları içeren Kuraklık Eylem Planı hazırlanmıştır.
- Su kaynaklarımızın daha etkin ve ekonomik kullanımını sağlayarak sulama sorununa daha köklü çözümler bulmak amacıyla çalışmalar başlatılmıştır.
- 2007 yılında damla sulama ve yağmurlama sulama sistemlerine yatırım yapan çiftçilerimize Ziraat Bankası tarafından 5 yıla kadar vadeli ve 5 eşit taksitte ödenmek üzere sıfır faizli kredi desteği uygulaması başlatılmıştır.
- Kırsal kalkınma destekleri kapsamında modern sulama yatırımları da desteklenmektedir.
- 2007 yılında Türkiye’de bir kamu kuruluşunun yaptığı en büyük ve ilk derinlik analizi Bakanlığımızca gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında; 81 il, 545 ilçe ve 3649

köyde yüz yüze yapılan görüşmelerle ve doğrudan yapılan anketlerle Bakanlığımızın kurumsal derinlik analizi yapılmıştır.

- Yine 2007 yılında başlatılan bir çalışma çerçevesinde, sektörümüzdeki paydaşlarla birlikte 16 değişik sektörle “Ortak Akıl Toplantıları” yapılmıştır.
- Bakanlığımızın öncelik verdiği konuları kapsayan 2008-2012 Dönemi Tarım Eylem Planı hazırlanmış ve kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Tarım sektörünün geliştirilmesi için önümüzdeki dönemde uygulanacak tarımsal politikalarımızın temel hedefi, üreticilerin rekabet gücünün artırılması, sektörün kendi ayakları üzerinde durabilen ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulmasıdır.

2003–2007 yılları, tarımda acil tedbirlerin alındığı ve temel sorunlara çözüm olacak çalışmaların başlatıldığı bir “Değişim ve Dönüşüm Dönemi” olarak ele alınmıştır.

2008-2012 yılları ise tarımda “Sektörel Gelişme ve Sürdürülebilir Kalkınma Dönemi” olacaktır.

Tarımda bu gelişme ve sürdürülebilir kalkınma döneminin başlangıcı olarak 2008 yılı, uygulamaya koyacağımız yeni projeler ve daha etkin ve verimli bir şekilde uygulanabilecek rasyonel destekleme mekanizmalarıyla, sektörümüz açısından çok daha başarılı bir yıl olacaktır. Bu vesile ile başta çiftçilerimiz olmak üzere, yüce milletimize güven ve katkılarından dolayı şükranlarımı sunuyorum.

Mehmet Mehdi EKER
Tarım ve Köy İşleri Bakanı

SUNUŞ

Ülkemiz Avrupa ve Asya kıtalarını birbirine bağlayan önemli “Jeopolitik” ve “Agroekolojik” açıdan stratejik ülkelerden biridir.

Türkiye, güçlü ekonomik yapısı, üstün girişimcilik kapasitesi ve zengin tarihi geçmişi ile özellikle bulunduğumuz coğrafyada örnek bir ülke konumundadır.

Tarım sektörü de bu çerçevede, gerek iktisadi potansiyeli gerekse sosyal niteliği itibarıyla ön plana çıkmakta ve önemli bir sektör olma niteliğini sürdürmektedir.

Bu noktadan hareketle tarım sektörü iktisadi olarak da bir anlamda yarınlarımızın garantisi olarak önemini koruyacaktır.

Türk tarımının Avrupa Birliği (AB) ve Dünya tarımı ile rekabetinde, coğrafi konumumuz, ülkemizin aynı anda birden fazla iklimi yaşayabilmesi ve bilhassa ürün çeşitliliği bakımından büyük avantajları bulunmaktadır.

Ülkemizin tarım alanlarının genişliği ve büyük tarım havzalarının varlığı yanında, tarımsal üretimde kimyasal gübre ve zirai ilaç kullanımının nispi olarak düşüklüğü diğer ülkelere göre avantajlı olduğumuz önemli unsurlardır.

Tarım sektöründe neredeyse tutarlı bir biçimde sağlanan büyüme hızının, Türkiye ekonomisinin yüksek oranlı büyümesine katkı sağlayacak şekilde artırılması için; tarım piyasalarında girdi ve ürün fiyatlarında istikrar sağlanması, insan kaynaklarının geliştirilmesi, tarımsal yatırımların artırılması ve hızlandırılması amacıyla arazi alım ve satımını kolaylaştıracak çalışmalar yapılması, tarım topraklarının amaç dışı kullanımını engelleyici tedbirlerin alınması, işletme ölçeklerinin büyütülmesi için ekonomik ve hukuki tedbirlerin alınmasına yönelik çalışmalarımız sürecektir.

Girişimcilik ve rekabet g¼c¼n¼n artırılması çerçevesinde; tarımsal pazarlama zincirinde yatay ve dikey entegrasyonların geliştirilmesi, tarımsal örgütlenmenin yaygınlaştırılması ve ürün borsası sistemiyle bu kuruluşların bütünleşmelerinin sağlanması, üreticilerin girişimcilik yeteneğinin oluşturulması, dış piyasalarda rekabet üstünlüğü olan ve olabilecek ürünlerin belirlenmesi, iletişim teknolojilerindeki gelişmelerden yararlanarak üretim ve pazar bilgilerinin buluşturulmasına yönelik mekanizmaların oluşturulması hususlarında faaliyetlerimiz yoğunlaşacaktır.

Türk tarımının 21. Yüzyıl'da, nüfusunu yeterli ve kaliteli olarak besleyebilen, tarım ürünlerinde net ihracatçı konumunu daha kuvvetli olarak koruyabilen, sürdürülebilir rekabet gücüne kavuşmuş ve sanayi ile entegre olmuş bir tarım sektörünün teşkil edilmesi temel hedefimiz olacaktır.

Son yıllarda sektörümüzde elde ettiğimiz olumlu gelişmelerin altında yatan gerçekler ise;

- Verimlilik ve kaliteye yönelik destekleme politikası ve alt yapı çalışmaları,
- Çiftlikten – sofraya gıda güvenliği yaklaşımı,
- Tarım – sanayi entegrasyonu,
- Kamu, Özel Sektör ve Sivil Toplum Kuruluşları sinerjisinin sağlanmasıdır.

2007 yılı da Bakanlığımız sektörümüzle ilgili çalışmaların yoğun olarak yapıldığı aynı zamanda orta vadede Bakanlığımızca gerçekleştirilecek çalışmaların tasarlandığı bir yıl olmuştur.

Diğer taraftan, ekolojik ve sosyal olarak sürdürülebilir, verimli, uluslararası alanda rekabet edebilir, gelişmiş bir tarımsal endüstriye sahip, kendi halkı için yeterli kalitede ve miktarda, sağlıklı gıda üretebilen ve biyoçeşitliliğin korunduğu bir tarım sektörü oluşturmayı hedef alarak çalışmalarımıza 2007 yılında da devam edilmiştir.

Ayrıca, mali yönetim sistemimizde köklü değişiklikler getiren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili mevzuat gereğince, Bakanlığımız bünyesinde Strateji Geliştirme Başkanlığı ve İç Denetim Birimi Başkanlığı kurulmuştur.

Anılan Kanun gereği, Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından bir taraftan ön mali kontrol işlemleri yapılırken diğer taraftan da harcama sürecinde görevli olan personelimizi yetki ve sorumlulukları konusunda bilgilendirmek amacıyla eğitim çalışmaları yapılmıştır. 2006 yılında kurulmuş olan İç Denetim Birimi Başkanlığına aynı yılda (5) İç Denetçinin ataması yapılmıştır. İç Denetçiler 2007 yılı içerisinde İç Denetim Koordinasyon Kurulu koordinasyonu ile Maliye Bakanlığınca düzenlenen Sertifika eğitimlerine devam etmişlerdir. Yıl içerisinde yeni (5) İç Denetçinin daha ataması yapılarak Bakanlığımızda İç Denetçi sayısı 10'a çıkarılmıştır. Bunun yanında Mali Hizmetler Biriminde yıl içerisinde özellikle ön mali kontrolden sorumlu atanan Mali Hizmet Uzmanları ile Bakanlığımız iç kontrol sistemi oluşturma çalışmaları devam etmektedir.

Bakanlığımızca 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 41. Maddesi gereği hazırlanmış olan Tarım ve Köyişleri Bakanlığı 2007 Yılı İdare Faaliyet Raporu, mali saydamlık ve hesap verme sorumluluğu çerçevesinde kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Vedat MİRMAHMUTOĞULLARI
Müsteşar

ÖNSÖZ	i
SUNUŞ	iv
KISALTMALAR	1
I- GENEL BİLGİLER	
A- MİSYON VE VİZYON	2
B- YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR	2
C- İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER	
1- Tarihçe	4
2- Mevzuat	6
3- Fiziksel Yapı	16
4- Örgüt Yapısı	17
5- Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar	18
6- İnsan Kaynakları	20
7- Sunulan Hizmetler	
A-Bakanlık Ana Hizmet Birimlerince Sunulan Hizmetler.....	22
B-Danışma ve Denetim Birimlerince Sunulan Hizmetler	58
C-Yardımcı Hizmet Birimlerince Sunulan Hizmetler	66
8- Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	68
II- AMAÇ ve HEDEFLER	
A- İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ	69
B- TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER	69
C- TARIMSAL DESTEKLER	70
D- DİĞER HUSUSLAR	72
III- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	
A- MALİ BİLGİLER	
1- Bütçe Uygulama Sonuçları ve Açıklamalar	74
B- PERFORMANS BİLGİLERİ	
1- Faaliyet ve Proje Bilgileri	78
2- Performans Sonuçları Tablosu	80
3- Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi	80
4- Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi	80
IV- KURUMSAL KABİLİYET ve KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
A- ÜSTÜNLÜKLER	80
B- ZAYIFLIKLAR	80
C- DEĞERLENDİRME	80
V- ÖNERİ VE TEDBİRLER	81
EKLER	
1 – Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı	
2 – İç Kontrol Güvence Beyanı	

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ARIP	Tarım Reformu Uygulama Projesi
BTS	Bütçe Takip Sistemi
CBS	Coğrafi Bilgi Sistemi
ÇATAK	Çevre Amaçlı Tarım Arazilerinin Korunması
ÇKS	Çiftçi Kayıt Sistemi
ÇAYKUR	Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü
DGS	Doğrudan Gelir Desteği
DİATK	Dış İlişkiler ve Avrupa Topluluğu Koordinasyon Dairesi
DSYMBBS	Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği Sistemi
DTÖ	Dünya Ticaret Örgütü
EUREPGAP	Avrupa Perakendeciler Çalışma Grubu – İyi Tarım Uygulamaları
FADN	Çiftlik Muhasebe Veri Ağı
FAO	Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü
FAPC	NATO Gıda ve Tarım Planlama Komitesi
GDO	Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar
GEF	Küresel Çevre Fonu
HA	Hektar
DA	Dekar
IACS	Entegre Arazi Kontrol Sistemi
IFAD	Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu
IPARD	Katılım Öncesi Yardım Aracı Kırsal Kalkınma Bileşeni
IPGRI	Uluslararası Bitki Genetik Kaynakları Enstitüsü
ISPM – 15	İhracatta Ahşap Ambalaj Malzemeleri Standardı.
İMİD	İdari Mali İşler Dairesi
İTU	İyi Tarım Uygulamaları
KAL-DER	Türkiye Kalite Derneği
KASDP	Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi
KKGM	Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü
LPIS	Arazi Parsel Tanımlama Sistemi
OIE	Dünya Hayvan Sağlığı Teşkilatı
OPD	Ortak Piyasa Düzenleri
PERGEM	Personel Genel Müdürlüğü
STM	Sınır Ticareti Merkezleri
TAGEM	Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü
TAKBİS	Tapu Kadastro Bilgi Sistemi
TAR-YAD	Tarımsal Yatırımcı Danışma Ofisi
TEDGEM	Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü
TİGEM	Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü
TKKMB	Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği
TMO	Toprak Mahsulleri Ofisi
TÜGEM	Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü
TURKVET	Türk veteriner Bilgi Sistemi
TZOB	Türkiye Ziraat Odaları Birliği
UKKS	Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi
UNDP	Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı
UNEP	Birleşmiş Milletler Çevre Programı

I- GENEL BİLGİLER

A- MİSYON VE VİZYON

Misyon: Ekonomik, ekolojik ve sosyal olarak sürdürülebilir, verimli, uluslararası alanda rekabet edebilir, gelişmiş bir tarımsal endüstriye sahip, kendi halkı için yeterli kalitede ve miktarda, sağlıklı gıda üretebilen ve biyoçeşitliliğin korunduğu bir tarım sektörü oluşturmak misyonumuzdur.

Vizyon: Bilgi ve teknoloji ile bütünleşmiş, uluslararası standartlara ve kurallara uyumlu, Dünya pazarları ile entegre bir tarım sektörü vizyonumuzdur.

B- YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın Kanun Hükmünde Kararname ile belirlenmiş görevleri şunlardır:

a) Kalkınma plan ve programları doğrultusunda, kırsal bölgelerin kalkındırılması, tarım, hayvancılık ve su ürünlerinin geliştirilmesi için politikaların tespitine yardımcı olmak ve bunlardan görev alanına girenleri uygulamak, tarım kesimi ve kırsal bölgelerin topyekün geliştirilmesi için altyapı tesislerini yapmak ve yaptırmak,

b) Kalkınmanın gereklerine ve gelişen taleplere uygun olarak üretim, tüketim ve girdi ihtiyaçları ile toprak, su, bitki, hayvan varlığı ve benzeri tabii kaynakların korunması ve geliştirilmesi için araştırma, inceleme, plan, program ve projeler yapmak ve yaptırmak,

c) Kullandıkları tarımsal kredi ve diğer girdilerin, temin, tedarik ve dağıtım ile ilgili hizmetlerde ve çiftçinin teşkilatlanmasında yardımcı olmak, tarım ürünlerini destekleme politikaları ile ilgili çalışmalar yapmak, tabii afetlerden zarar gören çiftçilere özel mevzuatında yer alan esaslar çerçevesinde yardım yapmak,

ç) Gıda ve diğer tarım ve hayvancılık ürünlerinin kalite ve standartlara uygun olarak üretimi, işlenmesi, korunması, pazarlanması ve değerlendirilmesini temin ve düzenlemek için gerekli kontrol sistemi ve kuruluşlarını tesis etmek, işletmek ve bu konularda çiftçinin teşkilatlanmasında yardımcı olmak,

d) Kırsal yerleşme birimlerinin yol, su, kanalizasyon, elektrik, iskan ihtiyaçlarını karşılamak, bunların ekonomik ve sosyal tesislere, sağlıklı ve modern fiziki yerleşme imkanlarına kavuşmalarını sağlayacak politikaları geliştirmek, arazi toplulaştırılması yapmak ve bunlarla ilgili araştırma, envanter, plan, proje yapmak ve yapılmasını sağlamak,

e) Halkın gereği gibi beslenmesini sağlamak ve tüketim taleplerini karşılamak için ihtiyaç duyulan çalışmaları yapmak, ihracat imkânlarını geliştirmek üzere bitkisel üretim ve hayvancılıkta verimliliği artırıcı tedbirleri almak ve üretimi çeşitlendirmek,

f) Tarım ve hayvancılık konularında araştırmalar yapmak, bunların gerektirdiği ıslah, deneme, üretme, ürün işleme, istasyon, müessese, laboratuvar ve benzeri tesisleri kurmak ve işletmek, bu tesisleri kurup işletmek isteyen özel sektöre yardımcı olmak, mevzuat çerçevesinde gerekli izni vermek,

g) Verimli ve faydalı tarım bilgilerini çiftçi ailelerine benimsetmek ve ülke düzeyinde yaygınlaştırmak amacıyla, tarımsal yayım ve eğitim sistemi ile programları ve projelerini hazırlamak, uygulamak, örnek çiftçi yetiştirmek üzere eğitim program ve projeleri uygulamak, çiftçi kadınları ve kızlarına ev ekonomisi, çocukları ve gençlerine teknik ve pratik çiftçilik öğretmek üzere tedbirler almak, uygulamalar yapmak, örnek çiftçi yetiştirmek ve

tarımsal yayım ve eğitim için her türlü eğitim merkezi gibi tesisler kurmak, kurslar açmak, bu alanlarda teknisyen yetiştirmek, bu amaçla Milli Eğitim Bakanlığı ve ilgili kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak,

ğ) Taşınır, taşınmaz çiftçi mallarının korunmasını özel kanunlara göre sağlamak için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak ve tarım dışında kullanılmaya tahsis edilecek arazileri tespit etmek, bunların kullanılmasına izin verilmesinde ilgili kuruluşlarla koordinasyon sağlamak, devletin hüküm ve tasarrufu altında veya özel mülkiyetinde bulunan yabancı fıstıklık, zeytinlik, harnupluk, fundalık, makilik, çayır ve meraların altyapı tesislerini korumak ve verimlilik ilkesi ile ıslah, imar ve ihya etmek,

h) Gıda konularında araştırmalar yapmak, pilot tesisler kurmak, gıda kontrolüne yardımcı olmak, diğer kuruluşlarla işbirliği içinde Türk Gıda Kodeksinin hazırlanması ve uygulanmasını gerçekleştirmek, gıda ve yem sanayileri ürünlerinin belirlenmiş esaslara uygunluğunu denetlemek, 1734 sayılı Yem Kanunu ile verilen işleri yapmak, yem tescil ve kontrol hizmetlerini yürütmek,

ı) Bitkilerde ve ürünlerinde meydana gelen hastalıklar, zararlılar ve yabancı otlarla mücadele etmek veya ettirmek, bu konularda araştırmalar yapmak, zirai mücadele ve zirai karantina planlarını, yıllık uygulama programlarını ve projelerini yapmak, hastalık ve zararlıların yayılmalarını önlemek için tedbirler almak, ithal ve ihraç olunan bitkisel ürünleri hastalık ve zararlılar yönünden kontrol etmek, iç ve dış karantina ilkelerini, sınırlayıcı ve yasaklayıcı tedbirleri belirlemek, duyurmak, uygulamak, uygulamaları kontrol etmek, zararlılar hakkında çiftçileri eğitmek, onları tehlikelere karşı uyarmak, çiftçi imkanları ile önlenemeyen salgın hastalık ve zararlılara karşı Devlet mücadelelerini programlayıp uygulamak 6968 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasını sağlamak ve denetlemek,

i) Zirai mücadele ilaçlarının, alet ve makinelerinin ithal, imal, satış ve kullanılma esaslarını tespit etmek, uygulamak ve bu ilaçların insan, hayvan ve çevreye zarar vermeyecek şekilde kullanılmasını teminen gerekli denetlemeleri yapmak,

j) Hayvanların sağlığına zarar veren her türlü salgın ve paraziter hastalıklar ile ilgili teşhis, tedavi ile koruma tedbir ve şartlarını tespit etmek, tedavilerini yapmak, gerekli tesisleri kurmak, kurulmalarına izin vermek, iç ve dış karantina şartlarını belirlemek, duyurmak, uygulamak, hayvan hareketlerini takip etmek, hayvan park, pazar, panayır ve sergilerinde sağlık kontrollerini yürütmek, tahaffuzhaneler açmak ve gerektiğinde diğer metotlarla sınırlayıcı ve yasaklayıcı tedbirleri almak, denetlemelerde bulunmak,

k) Hayvan barınakları ve tesislerini sağlık yönünden kontrol etmek, mezbahalarla hayvan kesimi ve işletme tesislerinde veteriner hizmetlerini denetlemek, serbest veteriner hekimlerin, hayvan hastanelerinin çalışmalarını kontrol etmek,

l) Hayvan hastalıklarında kullanılan aşı, serum, biyolojik ve kimyasal maddeler ile veteriner ilaçlarını, bunların bileşimine giren etkili ve yardımcı maddelerini üretmek, üretimine izin vermek, norm ve özelliklerini, imal, ihzar, ithal, satış, taşıma ve muhafaza şartlarını tespit etmek, imalatına ve satışına izin vermek, kontrol etmek, kısmen veya tamamen yasaklamak, bu hizmetleri yerine getirmek için gerekli araştırmaları yapmak ve laboratuvar, imalat yerleri ve istasyonları kurmak ve kurulmalarına izin vermek ve faaliyetlerini kontrol etmek,

m) Veterinerlik konularında araştırmalar yapmak, çiftçilere hayvan hastalıkları ve tedavileri hakkında yayım hizmetleri götürmek, veteriner sağlık teknisyeni ve laborant yetiştirmek, bunlar için gerekli okul ve tesisleri açmak,

n) Hayvanların verimlerini ve üretimini artırmak amacı ile ıslah, tabii ve suni

tohumlama ile embriyo transferi tekniklerini uygulamak ve geliştirme programlarını hazırlamak, uygulamak, uygulatmak, çiftçilerin modern hayvancılık işletmeleri kurmalarını özendirmek, bunlara gerekli desteği sağlamak, finansmanı ile ilgili olduğu projeleri denetlemek, hayvan yetiştiriciliği ve yönetimi konularında araştırma, eğitim ve yayım hizmetleri yapmak, hayvan soy kütüğü sistemini organize etmek,

o) Su ürünleri Kanunu ile verilen görevlerden Bakanlıkla ilgili olanları yapmak ve yaptırmak,

ö) Tarım alanlarının gayesine uygun bir şekilde kullanılmasını sağlamak, denetlemek ve ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak.

C- İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1-TARİHÇE

1920 yılında T.B.M.M Hükümetinin kurulması ile başlayan Bakanlık teşkilatlanması geçen süre içinde çok değişikliklere uğramıştır. Bu tarihi süreçte yasal düzenlemeler, kurulan teşkilat yapısı ve görevleri ile Tarımsal bazı uygulamaları analitik bir şekilde ele alınmıştır.

Yasal Düzenleme	Bakanlığın Adı	Teşkilat Yapısı ve Görev Alanı
1920-İlk TBMM -3 sayılı Kanun	İktisat vekâleti	İktisadi merkezi örgütlenme Ticaret, Sanayi, Ziraat, Veteriner, Orman ve Maden İşleri
1924-432 sayılı Kanun	Ziraat vekâleti	Konu ve ürün esaslı merkezi tarımsal örgütlenme-Ziraat, Veteriner ve Orman İşleri
1928-200 sayılı 1950-Geçerli Kanun	İktisat vekâleti	Konu ve ürün esaslı merkezi örgütlenme Ticaret, Sanayi, Ziraat, Veteriner, Orman ve Maden İşleri
1931-1910 sayılı Kanun	Ziraat vekâleti (Tarım Bakanlığı)	Konu ve ürün esaslı merkezi tarımsal örgütlenme Ziraat, Veteriner ve Orman İşleri
1937-3203 sayılı Kanun	Ziraat vekâleti (Tarım Bakanlığı)	Konu ve ürün esaslı merkezi tarımsal örgütlenmenin merkez ve taşra teşkilatlarının kuruluşu ve çalışma esaslarının belirlenmesi. Ziraat, Veteriner Orman ve Pamuk Genel Müdürlüklerinin Kurulması ve işleri
Geçerli yasaya göre teşkilat değişiklikleri	Tarım Bakanlığı	Konu ve ürün esaslı teşkilatların genişlemesi. Merkezde 5'i Ana hizmet olmak üzere toplam 19 birimin oluşturulması. Bitkisel, hayvansal, üretim ve orman işleri
1950-1962 Geçerli yasaya göre teşkilat değişiklikleri	Tarım Bakanlığı	Konu ve ürün esaslı teşkilatlarının genişlemesi. Merkezde 6 ana hizmet birimi olmak üzere toplam 24 birim kurulması. Bitkisel, hayvansal üretim ve orman işleri

1963–1973 Geçerli yasaya göre teşkilat değişiklikleri	Tarım Bakanlığı	Konu ürün esaslı merkez ile taşra teşkilatının genişlemesi. Merkezde 9 ana hizmet birimi olmak üzere, toplam 31 birimin oluşturulması. Bitkisel hayvansal üretim ve Orman İşleri
1974–4/92 Hükümet Kuruluş Kararnamesi	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Orman ile ilgili işlerin Bakanlıktan ayrılarak, yeni kurulan Orman Bakanlığına devredilmesi, yerine gıda ile ilgili işlerin devredilmesi. Merkezde 12 ana hizmet birimi, toplam 31 birim Gıda, Bitkisel ve Hayvansal Üretim İşleri
1975–80 Değişik Kararnameler	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Konu ve ürün esaslı örgütlenmede merkezde 12 ana hizmet birimi olmak üzere 31 birimin bulunduğu görülmektedir. Gıda, Bitkisel ve Hayvansal üretim işleri.
1981–2384 sayılı Kanun	Tarım ve Orman Bakanlığı	Konu ve ürün esaslı örgütlenmede Orman Bakanlığı tekrar Tarım Bakanlığı ile birleştirilmiş. Merkezde 14 ana hizmet birimi olmak üzere toplam 32 birim Bakanlığa bağlanmıştır. Bitkisel ve Hayvansal üretim ile Orman işleri
1983–183 sayılı KHK	Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı	Konu ve ürün esaslı örgütlenme Köy İşleri ve Koop. Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığına bağlanmış köy alt yapı çalışmalarından da sorumlu tutulmuştur. Merkezde 11 ana hizmet birimi, toplamda 31 birim
1984–212 sayılı KHK	Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı	Bakanlık birimlerinin ilk olarak ana fonksiyonlarına göre örgütlenmesi esas alınmış ve yıllardır süre gelen konu ve ürün esaslı örgütlenme terk edilmiştir. Böylece kırsal kesime hizmet götüren merkezi birimlerin kumanda birliği ve yatay koordinasyon sağlanması yönünden tek bir yönetim ve denetim altında birleştirilmesi öngörülmüştür. Merkezi örgütlenmede 3 ana hizmet birimi olmak üzere toplam 23 birim oluşturulmuştur. Tarım, orman ve kırsal alt yapısı işleri.
1985–3161 sayılı Kanun	Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı	Ana fonksiyonlarına göre ve Tarım politikaları oluşturmaya uygun teşkilatlanma, az birimle fazla yetki ve yönlendirmeye yönelik olmak üzere, merkezde 3 ana hizmet birimi, toplam 23 birim oluşturulmuştur. Tarım, orman ve kırsal alt yapısı işleri.
1991–441 sayılı KHK	Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı	Orman Bakanlığı ikinci kez ayrılarak, ana fonksiyonlarına göre Tarım ve Köy İşleri hizmetlerinin Tarım Bakanlığı tarafından yürütülmesi öngörülmüştür. Merkezi örgütlenmede 5 ana hizmet birimi olmak üzere toplam 23 birim oluşturulmuştur.
1992–2007 yılları 1991 yılında çıkarılan ve yürürlükteki 441 sayılı KHK	Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı	Halen geçerli 441 sayılı KHK 1991 yılından sonra ana fonksiyonlarına göre örgütsel yapı korunarak, 1992 de TSEK ve 1993 yılında EBK özelleştirme amacıyla ayrılmış ve 2005 yılında KHGM kapatılmış mahalli idarelere devredilmiştir. 2007 yılında ise Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun 18/05/2007 tarihli ve 26526 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

2-MEVZUAT

2007 Yılında Yürürlüğe Konulan Mevzuat

a) Kanunlar

1- 5578 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 09/02/2007 tarihli ve 26429 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2- Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun 18/05/2007 tarihli ve 26526 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

3- Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Kullanılan Toplu Köy İkazatı/Grup Kredilerinden Doğan Kefaletin Sona Erdirilmesi Hakkında Kanun 25/05/2007 tarihli ve 26532 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

4- Mera Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 20/06/2007 tarihli ve 26558 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

b) Bakanlar Kurulu Kararları

1- 2006/11425 sayılı “Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin Karar 05/01/2007 tarihli ve 26394 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2- 2006/11483 sayılı “Tarımsal Faaliyette Kullanılan Mazot ve Kimyevi Gübre İçin Çiftçilere Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Karar 08/01/2007 tarihli ve 26397 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

3- 2007/11558 Ekli “Ulusal Tarım Stratejisi Doğrultusunda Tarımsal Destek Ödemelerine ve Sürdürülebilir Çiftçi Kayıt Sisteminin Geliştirilmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar 23/01/2007 tarihli ve 26412 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

4- 2007/11588 sayılı 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu uyarınca uygulama alanı ilan edilen Şanlıurfa ve Aksaray illerinde, ekli listede bağlılık durumları gösterilen yerleşim yerlerinin ana köy ve mahalleden ayrılarak karşılarında belirtilen adlarla bağımsız köy haline getirilmeleri hakkında karar 26/01/2007 tarihli ve 26415 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

5- 2007/11687 Ekli listede belirtilen yerleşim alanlarının 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu uyarınca “Uygulama Alanı” olarak tespiti hakkında karar 08/03/2007 tarihli ve 26456 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

6- 2007/11740 Ekli listede belirtilen yerleşim alanlarının 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu uyarınca “Uygulama Alanı” olarak tespiti; Tarım ve Köyişleri Bakanlığı’nın 15/02/2007 tarihli ve 606 sayılı yazısı üzerine, adı geçen Kanununun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu’nca 26/02/2007 tarihinde kararlaştırılmıştır. 21/03/2007 tarihli ve 26469 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

7- 2007/11794 sayılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığının taşra teşkilatında yer alan Ankara Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünün kaldırılması hakkında karar 21/03/2007 tarihli ve 26469 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

8- 2007/11764 Ekli listede ili, ilçesi, köyü ve sınırları ile alanları belirtilen yerlerde arazi toplulaştırması yapılması; Tarım ve Köyişleri Bakanlığının 14/02/2007 tarihli ve 78 sayılı yazısı üzerine, 03/07/2005 tarihli ve 5403 sayılı Kanununun 17 nci maddesine göre, Bakanlar Kurulu’na 19/02/2007 tarihinde kararlaştırılmıştır. 21/03/2007 tarihli ve 26469 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

9- 2007/11854 Ekli “Fındık Alımı ve Satımı Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar” 05/04/2007 tarihli ve 26484 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

10- 2007/11931 Ekli “Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair” karar 07/04/2007 tarihli ve 26486 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

11- 2007/12146 Ekli “Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair” karar 09/06/2007 tarihli ve 26547 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

12- 2007/12257 “3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu Uyarınca Uygulama Alanı İlan Edilen Şanlıurfa İlinde, Ekli Listede Bağlılık Durumları Gösterilen Yerleşim Yerlerinin Ana Köyden Ayrılarak Karşılarında Belirtilen Adlarla Bağımsız Köy Haline Getirilmeleri 22/06/2007 tarihli ve 26560 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

13- 2007/12339 Ekli “2007 Yılı İlkbahar Döneminde Türkiye’nin Çeşitli İllerinde Meydana Gelen Kuraklık Nedeniyle Zarar Gören Çiftçilere Nakdi Desteğin Hibe Olarak verilmesine ve Bu Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankası A.Ş. İle Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Tarımsal Kredi Borçlarının Ertelenmesine İlişkin Karar 04/07/2007 tarihli ve 26572 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

14- 2007/12353 Ekli “Tarım Reformu Uygulama Alanı İlan Edilen Bazı Yerlerde Toprak Normunun Belirlenmesine İlişkin Karar 21/07/2007 tarihli ve 26589 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

15- 2007/12363 Ekli “Tarım Reformu Uygulama Alanı İlan Edilen Bazı Yerlerde Toprak Normunun Belirlenmesine İlişkin Karar” 21/07/2007 tarihli ve 26589 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

16- 2007/12410 Ekli “Araştırma ve Geliştirme Projelerine Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Karar”ın yürürlüğe konulması; 29/07/2007 tarihli ve 26597 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

17- 2007/12415 Ekli “2007- 2011 Döneminde Kütlü Pamuk, Yağlık Ayçiçeği, Soya Fasulyesi, Kanola, Dane Mısır, Aspir ve Zeytinyağı Üreticilerine Destekleme Primi Ödenmesine Dair Karar” 29/07/2007 tarihli ve 26597 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

18- 2007/12434 Ekli “Hububat Üreticilerine Destekleme Primi Ödenmesine Dair Karar”ın yürürlüğe konulması; Tarım ve Köyişleri Bakanlığının 03/07/2007 tarihli ve 2740 sayılı yazısı üzerine, 5488 sayılı Tarım Kanununun 19 uncu maddesine göre, Bakanlar Kurulu’na 09/07/2007 tarihinde kararlaştırılmıştır 29/07/2007 tarihli ve 26597 sayılı Resmi

Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

19- 2007/12432 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu uyarınca Uygulama Alanı ilan edilen Şanlıurfa İlinde, ekli listede bağılık durumları gösterilen yerleşim yerlerinin ana köyden ayrılarak karşılarında belirtilen adlarla bağımsız köy haline getirilmesi 01/08/2007 tarihli ve 26600 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

20- 2007/12443 Ekli Listede İli, İlçesi, Köyü, Yeri ve Sınırları İle Alanı Belirtilen Yerlerde Arazi Toplulaştırması Yapılması; Tarım ve Köyişleri Bakanlığının 18/6/2007 tarihli ve 329 sayılı yazısı üzerine, 03/07/2005 tarihli ve 5403 sayılı Kanunun 17. nci Maddesine göre, Bakanlar Kurulu’nca 26/6/2007 tarihinde Kararlaştırılmıştır. 04/08/2007 tarihli ve 26603 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

21- 2007/12457 Ekli “Tarım Reformu Uygulama Alanı İlan Edilen Bazı Yerlerde Toprak Normunun Belirlenmesine İlişkin Karar”ın Yürürlüğe Konulması; Tarım ve Köyişleri Bakanlığının 20/06/2007 tarihli ve 2330 sayılı yazısı üzerine, 22/11/1984 tarihli ve 3083 sayılı Kanunun 8.nci Maddesine Göre, Bakanlar Kurulu’nca 03/07/2007 Tarihinde kararlaştırılmıştır. 04/08/2007 tarihli ve 26603 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

22- 2007/12456 Ekli “Tarım Reformu Genel Müdürlüğünce Düzenlenen Hizmet İçi Eğitim, Kurs ve Seminerlerde Ücretle Okutulacak Ders Saatlerinin Sayısı, Ders Görevi Alacakların Nitelikleri ve Diğer Hususların Tespitine İlişkin Karar 07/08/2007 tarihli ve 26606 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

23- 2007/12477 Ekli “Tarımsal Kuraklıkla Mücadele ile Kuraklık Yönetimi Çalışmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar” 07/08/2007 tarihli ve 26606 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

24- 2007/12506 Ekli listede belirtilen yerlerin 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu uyarınca “Uygulama Alanı” olarak tespiti 12/08/2007 tarihli ve 26611 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

25- 2007/12505 İçel İli, Silifke İlçesi, Sökün (Kurtuluş) Köyünün 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu uyarınca “Uygulama Alanı” olarak tespiti 12/08/2007 tarihli ve 26611 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

26- 2007/12516 Ekli “Yaş Çay Üreticilerine 2007 Yılı Ürünü Destekleme Primi Ödenmesine İlişkin Karar” 16/08/2007 tarihli ve 26615 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

27- 2007/12617 İzmir İli Bergama İlçesi, Ödemiş İlçesi, Köyü, Yer ve Sınırları İle Alanı Belirtilen Yerlerde Arazi Toplulaştırması Yapılması; 10/10/2007 tarihli ve 26669 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

28- 2007/12618 Eskişehir İli, Alpu İlçesi, Beldesi, Köyü, Yer ve Sınırları İle Alanı Belirtilen Yerlerde Arazi Toplulaştırması Yapılması 10/10/2007 tarihli ve 26669 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

29- 2007/12634 Ekli “Haşhaş Kapsülü ve Tohumu Alımı ve Satımı Hakkında Karar 19/10/2007 tarihli ve 26679 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

30- 2007/126523083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu Uyarınca Uygulama Alanı İlan Edilen Şanlıurfa ve Eskişehir İllerinde, Ekli

Listede Bağlılık Durumları Gösterilen Yerleşim Yerlerinin Ana Köyden Ayrılarak Karşılarında Belirtilen Adlarla Bağımsız Köy Haline Getirilmesi 23/10/2007 tarihli ve 26679 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

31- 2007/12757 Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünün, Fındık Tarım Satışları Kooperatifleri Birliğinin stoklarında bulunan kabuklu fındıkları satın almakla görevlendirilmesine ilişkin ekli Kararın yürürlüğe konulması 28/08/2006 tarihli ve 2006/10865 sayılı Kararnameye ektir. 13/11/2007 tarihli ve 26699 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

32- 2007/12797 “Tohumluk, Fide, Fidan ve Tohum Bakterisinin (Inoculant) Gümrük vergisi ile Toplu Konut Fonu’ndan Muaf Olarak İthal Edilmesine Dair Karar 05/12/2007 tarihli ve 26721 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

33- 2007/12862 Ekli “Tarım Reformu Uygulama Alanı İlan Edilen Bazı Yerlerde Toprak Normunun Belirlenmesine İlişkin Karar”ın Yürürlüğe Konulması Dair Karar (Gaziantep- Oğuzeli) ve(Kilis- Elbeyli) 05/12/2007 tarihli ve 26721 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

d) Yönetmelikler

1- Zirai Mücadele İşlerini Ücret Karşılığında Yapmak İsteyenler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 10/01/2007 tarihli ve 26399 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2- Zirai Karantina Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 23/01/2007 tarihli ve 26412 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

3- Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 24/02/2007 tarihli ve 26444 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

4- Tarımda Kullanılan Organik, Organomineral, Özel, Mikrobiyal ve Enzim İçerikli Organik Gübreler ile Toprak Düzenleyicilerin Üretimi, İthalatı, İhracatı, Piyasaya Arzı ve Denetimine Dair yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik 01/03/2007 tarihli ve 26449 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

5- Yeni Bitki Çeşitlerine Ait İslahçı Haklarının Korunmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik 05/03/2007 tarihli ve 26453 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

6- Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü Mamullerinin Toptan Satışıyla İlgili Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 08/03/2007 tarihli ve 26456 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

7- Hayvan Sağlığı Kabini Açılış, Çalışma ve Denetlenme Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik 08/03/2007 tarihli ve 26456 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

8- Arıcılık Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 08/03/2007 tarihli ve 26456 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

9- Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 09/03/2007 tarihli ve 26457 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

- 10- Kuluçkahane ve Damızlık Kanatlı İşletmeleri Yönetmeliği 20/03/2007 tarihli ve 26468 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 11- Ulusal Pamuk Konseyi Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik 05/04/2007 tarihli ve 26484 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 12- Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik 05/04/2007 tarihli ve 26484 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 13- Ulusal Turunçgil Konseyi Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik 05/04/2007 tarihli ve 26484 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 14- Ulusal Fındık Konseyi Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik 05/04/2007 tarihli ve 26484 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 15- Tarımsal Amaçlı Kooperatiflere Kullanılacak Kredilere İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 05/04/2007 tarihli ve 26484 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 16- Mera Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 12/04/2007 tarihli ve 26491 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 17- Fidanlık, Fidelik, Süs Bitkileri ve Çiçek Soğanı Üretilen Yerlerin Ruhsatlandırılmasına İlişkin Yönetmelik 12/04/2007 tarihli ve 26491 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 18- Köy Bazlı Katılımcı Yatırım Programı Makine ve Ekipman Alımlarının Desteklenmesi Yönetmeliği 18/04/2007 tarihli ve 26497 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 19- Köy Bazlı Katılımcı Yatırım Programı Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Yönetmeliği 18/04/2007 tarihli ve 26497 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 20- Kanatlı Hayvan Eti ve Et Ürünleri Üretim Tesislerinin Çalışma ve Denetleme Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 20/04/2007 tarihli ve 26499 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 21- Kırmızı Et ve Et Ürünleri Üretim Tesislerinin Çalışma ve Denetleme Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 20/04/2007 tarihli ve 26499 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 22- Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 20/04/2007 tarihli ve 26499 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 23- Su Ürünleri Toptan ve Perakende Satış Yerleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 27/04/2007 tarihli ve 26505 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 24- Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 27/04/2007 tarihli ve 26505 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 25- Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü

Kontrolörleri Atama, Görev ve Yetki Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 30/04/2007 tarihli ve 26508 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

26- Tarımsal Üretici Birlikleri ile Tarımsal Üretici Merkez Birliklerinin Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik 10/05/2007 tarihli ve 26509 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

27- Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 13/05/2007 tarihli ve 26521 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

28 - Gıda ve Gıda İle Temas Eden Madde ve Malzemeleri Üreten İş Yerlerinin Çalışma İzni ve Gıda Sicili ve Üretim İzni İşlemleri ile Sorumlu Yönetici İstihdamı Hakkında Yönetmelikte değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 18/06/2007 tarihli ve 26556 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

29- Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 18/06/2007 tarihli ve 26556 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

30- Köy Bazlı Katılımcı Yatırım Programlarının Desteklenmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 21/06/2007 tarihli ve 26559 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

31- Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 16/07/2007 tarihli ve 26584 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

32- Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü Sözleşmeli Personel Sicil Amirleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 16/07/2007 tarihli ve 26584 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

33- Köy Bazlı Katılımcı Yatırım Programlarının Desteklenmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 28/08/2007 tarihli ve 26627 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

34- Köy Bazlı Katılımcı Yatırım Programları Kapsamında Yatırımcılar Tarafından Yapılacak Hibe Başvurularının Desteklenmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 28/08/2007 tarihli ve 26627 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

35- Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan ve Perakende Satılması ile Depolanması Hakkında Yönetmelik 11/10/2007 tarihli ve 26670 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

36- Tohumlukların Yetiştirileceği Özel Üretim Alanlarının Özellikleri ve Bu Alanlarda Uyulması Gereken Kuralların Belirlenmesi ile İlgili Yönetmelik 11/10/2007 tarihli ve 26670 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

37- Su Ürünleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 19/10/2007 tarihli ve 26675 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

38- Antrenörler, Biniciler ve Seyislere verilecek Lisanslar Hakkında Yönetmelik 08/11/2007 tarihli ve 26694 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

39- Doping Muayene Yönetmeliği 08/11/2007 tarihli ve 26694 sayılı Resmi Gazete’de

yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

40- Yarış Atı Sahipleri ve vekillerine İlişkin Yönetmelik 08/11/2007 tarihli ve 26694 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

41- Köy Bazlı Katılımcı Yatırım Programları Kapsamında Yatırımcılar Tarafından Yapılacak Hibe Başvurularının Desteklenmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 22/11/2007 tarihli ve 26708 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

42- Köy Bazlı Katılımcı Yatırım Programı Çerçevesinde Makine ve Ekipman Alımlarının Desteklenmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 22/11/2007 tarihli ve 26708 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

43- Gıda Güvenliği ve Kalitesinin Denetimi ve Kontrolüne Dair Yönetmelik 09/12/2007 tarihli ve 26725 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

44- Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 15/12/2007 tarihli ve 26731 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

45- Tarım Arazilerinin Korunması ve Kullanılmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik 29/12/2007 tarihli ve 26741 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

d) Tebliğler

1- Tohumluk Yetiştiricileri Tarafından 2007 Yılı İçin Ödenecek Tarla ve Depo Kontrol, Laboratuvar Analiz ve Test Ücretleri Hakkındaki Tebliğ (Tebliğ No: 2007/5) Karar 12/01/2007 tarihli ve 26401 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2- Tarım ve Köyişleri Bakanlığına Bağlı Araştırma Kuruluşları İle Ortaklaşa Olarak Araştırma ve Geliştirme Projeleri Yürütecekler Arasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2007/1) 17/01/2007 tarihli ve 26406 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

3- Meyve ve Asma Çeşit/Anaç Damızlığı Fidan Üretim Materyali ve Fidanlarının Sertifikasyonuna Ait Genel Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ no: 2007/2) 23/01/2007 tarihli ve 26412 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

4- Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Çerçevesinde Makine, Ekipman Alımlarının Desteklenmesi Tebliği (Tebliğ No: 2007/4) 14/02/2007 tarihli ve 26434 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

5- Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Çerçevesinde Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Tebliği (Tebliğ No: 2007/3) 14/02/2007 tarihli ve 26434 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

6- Kimyevi ve Organik Gübre Piyasa ve Şikayet Denetimi İçin Alınacak Numunelerin Analizlerinin Yaptırılacağı Analiz ve Referans Kurum Laboratuvarları İle Analiz Ücretleri Hakkında Tebliğ(Tebliğ No: 2007/13) 20/02/2007 tarihli ve 26440 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

7- Patates Siğili, Patates Kahverengi Çürüklüğü ve Domateste Bakteriyel Solgunluk Görülen Alanlarda ve Güvenlik Kuşağında Uygulanacak Destek Hakkında Tebliğ(Tebliğ No:

2007/7) 14/02/2007 tarihli ve 26434 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

8- 2006 Yılı Ürünü Kütlü Pamuk, Yağlık Ayçiçeği, Soya Fasulyesi, Kanola, Dane Mısır, Aspir ve Zeytinyağı Üreticilerine Destekleme Primi Ödenmesine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı Uygulama Tebliğinde (Tebliğ No: 2006/50) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2007/8) 14/02/2007 tarihli ve 26434 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

9- Tarımsal Üretime Yönelik Düşük Faizli Yatırım e İşletme Kredisi Kullandırılmasına İlişkin Uygulama Esasları Tebliği (Tebliğ No: 2007/12) 14/02/2007 tarihli ve 26434 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

10- Sertifikalı Tohumluk Kullanımı ve Sertifikalı Meyve/Asma Fidanı/Çilek Fidesi ile Kapama Bağ/Bahçe Tesisi Desteklemeleri Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2007/15) 15/02/2007 tarihli ve 26435 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

11- Doğrudan Gelir Desteği Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2007/14) 16/02/2007 tarihli ve 26436 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

12- Kimyevi ve Organik Gübre Piyasa ve Şikayet Denetimi İçin Alınacak Numunelerin Analizlerinin Yaptırılacağı Analiz ve Referans Kurum Laboratuvarları ile Analiz Ücretleri Hakkında Tebliğ (Tebliğ no: 2007/13) 20/02/2007 tarihli ve 26440 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

13- Türk Gıda Kodeksi Reçel, Jöle, Marmelat ve Tatlandırılmış Kestane Püresi Tebliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2007/16) 09/03/2007 tarihli ve 26457 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

14- Türk Gıda Kodeksi Hayvansal Kökenli Gıdalarda veteriner İlaçları Maksimum Kalıntı Limitleri Tebliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (Tebliğ no: 2007/17) 09/03/2007 tarihli ve 26457 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

15- Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkında Uygulama Esasları Tebliği (Tebliğ No: 2007/20) 13/04/2007 tarihli ve 26492 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

16- Mezbaha ve Kombinalarda Sağlıklı Üretimi Teşvik Amacıyla Çalışacak veteriner Hekimlerin Desteklenmesine Dair Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ 18/04/2007 tarihli ve 26497 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

17- Türk Gıda Kodeksi Gıda Maddelerinde Mikotoksinlerin Seviyesinin Resmi Kontrolü İçin Numune Alma, Numune Hazırlama ve Analiz Metodu Kriterleri Tebliği (Tebliğ No: 2007/21) 26/04/2007 tarihli ve 26504 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

18- 2006 Yılı Ürünü Kütlü Pamuk, Yağlık Ayçiçeği, Soya Fasulyesi, Kanola, Dane Mısır, Aspir ve Zeytinyağı Üreticilerine Destekleme Primi Ödenmesine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı Uygulama Tebliğinde (Tebliğ No: 2006/50) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No:2007/24) 27/04/2007 tarihli ve 26505 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

19- Yem Katkıları ve Premikslerin Üretimi, İthalatı, İhracatı, Satışı ve Kullanımı Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2007/9) 03/05/2007 tarihli ve 26511 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

20- Türk Gıda Kodeksi Tahin Tebliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2007/31) 15/06/2007 tarihli ve 26553 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

21- Türk Gıda Kodeksi Gıda Maddeleri ile Temasta Bulunan Seramik Malzemeler Tebliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2007/30) 15/06/2007 tarihli ve 26553 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

22- Türk Gıda Kodeksi Gıda Maddeleri ile Temasta Bulunan Rejenere Selüloz Filmlerden Yapılmış Madde ve Malzemeler Tebliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2007/29) 15/06/2007 tarihli ve 26553 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

23- Türk Gıda Kodeksi Çiğ Kırmızı Et ve Hazırlanmış Kırmızı Et Karışımları Tebliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2007/28) 15/06/2007 tarihli ve 26553 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

24- Türk Gıda Kodeksi Üzüm Pekmezi Tebliği (Tebliğ No: 2007/27) 15/06/2007 tarihli ve 26553 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

25- Türk Gıda Kodeksi Alkolsüz İçecekler Tebliği (Tebliğ No: 2007/26) 15/06/2007 tarihli ve 26553 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

26- 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanununun 4 Üncü Maddesine Göre Tespit Edilen İhbarı Mecburi Hastalıklar Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2007/32) 12/07/2007 tarihli ve 26580 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

27- 5553 sayılı Tohumculuk Kanununa Tabi Tohumluk Çeşitleri Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2007/33) 12/07/2007 tarihli ve 26580 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

28- İthal ve İhraç Edilecek Gıdaların Giriş ve Çıkış Kapılarının Tespit ve İlanına Dair Tebliğ’de Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 38) 21/07/2007 tarihli ve 26584 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

29- Türk Gıda Kodeksi Mekanik Olarak Ayrılmış Kanatlı Eti Tebliği (Tebliğ No: 2007/34) 03/08/2007 tarihli ve 26602 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

30- Türk Gıda Kodeksi Zeytinyağı ve Pirina Yağı Tebliği (Tebliğ No: 2007/36) 03/08/2007 tarihli ve 26602 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

31- Türk Gıda Kodeksi Gıda Maddelerinin Genel Etiketleme ve Beslenme Yönünden Etiketleme Kuralları Tebliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 40) 23/08/2007 tarihli ve 26622 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

32- Kızartma Amacıyla Kullanılan Katı ve Sıvı Yağların Kontrol Kriterleri Tebliği (Tebliğ No: 2007/41) 28/08/2007 tarihli ve 26627 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

33- Gıda Maddeleri ve Gıda ile Temasta Bulunan Madde ve Malzemelerin İthalatında Kontrol Belgesi Onaylanması ve İthalat Aşamasındaki Kontrol İşlemleri Hakkında Tebliğ (Tebliğ No:39) 02/09/2007 tarihli ve 26631 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

34- Araştırma ve Geliştirme Projelerinin Desteklenmesinde Uygulanacak Usul ve

Esaslara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2007/42) 28/09/2007 tarihli ve 26657 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

35- İç Karantinaya Tabi Bitki Hastalık ve Zararlıları Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2007/11) 01/03/2007 tarihli ve 26449 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

35- Doğal Çiçek Soğanlarının 2008 Yılı İhracat Listesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2007/45) 22/10/2007 tarihli ve 26678 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

36- Türk Gıda Kodeksi Alkolsüz İçecekler Tebliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2007/46) 01/11/2007 tarihli ve 26687 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

37- Türk Gıda Kodeksi Çiğ Kırmızı Et ve Hazırlanmış Kırmızı Et Karışımları Tebliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2007/47) 01/11/2007 tarihli ve 26687 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

38- Türk Gıda Kodeksi Çiğ Kanatlı Eti ve Hazırlanmış Kanatlı Eti Karışımları Tebliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2007/48) 01/11/2007 tarihli ve 26687 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

39- Türk Gıda Kodeksi Gıdalarda Kullanılan Renklendiriciler Tebliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2007/49) 01/11/2007 tarihli ve 26687 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

40- Türk Gıda Kodeksi Bebek ve Küçük Çocuk Ek Gıdaları Tebliği (Tebliğ No: 2007/50) 01/11/2007 tarihli ve 26687 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

41- Yerli Hayvan Irk ve Hatlarının Tescili Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2007/52) 28/11/2007 tarihli ve 26740 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

e) Tüzük-Milletlerarası Antlaşmalar

1- 2007/12433 13/3/2007 tarihli ve 5601 sayılı Kanunla katılmamız uygun bulunan ekli 10 Kasım 1972, 23 Ekim 1978 ve 19 Mart 1991 tarihlerinde Cenevre’de gözden geçirilen 2 Aralık 1961 tarihli “Yeni Bitki Çeşitlerinin Korunması Uluslararası Sözleşmesi”ne katılmamız; Dışişleri Bakanlığının 27/6/2007 tarihli ve HUMŞ- 990 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu’na 09/07/2007 tarihinde kararlaştırılmıştır. Söz konusu karar 28/07/2007 tarihli ve 26596 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

f) Sirküler

1- Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen 1/1 Numaralı Tebliğ (Tebliğ No:2007/43) 19/10/2007 tarihli ve 26675 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2- Amatör (Sportif) Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen 1/2 Numaralı Tebliğ (Tebliğ No:2007/44) 19/10/2007 tarihli ve 26675 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

3- FİZİKSEL YAPI

	Adet	
	Hizmet Binası	Merkez
Taşra		1.017
Eğitim Tesisi	6	
Lokal	6	
Eğitim ve Dinlenme Tesisi (Kamp)	6	
Misafirhane	63	
Kreş	4	
Lojman	5.538	
Taşıt Aracı	6.035	
Telefon	12.791	
Fax	1.056	
Bilgisayar	16.418	
Yazıcı	279	

4- ÖRGÜT YAPISI

1) Bakan

- Teftiş Kurulu Başkanlığı
- Özel Kalem Müdürlüğü
- Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

2) Müsteşar

- Müsteşar Yardımcıları (5)
- Yüksek Komiserler Kurulu
- Yurtdışı Tarım Müşavirlikleri
- İç Denetim Birimi Başkanlığı

3) Danışma ve Denetim Birimleri

- Strateji Geliştirme Başkanlığı
- Hukuk Müşavirliği
- Bakanlık Müşavirleri

4) Ana Hizmet Birimleri

- Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü
- Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü
- Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü
- Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü
- Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı

5) Yardımcı Hizmet Birimleri

- Personel Genel Müdürlüğü
- İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı
- Yayın Dairesi Başkanlığı
- Savunma Sekreterliği

6) Bağlı Kuruluşlar

- Tarım Reformu Genel Müdürlüğü
- Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü

7) İlgili Kuruluşlar

- Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü
- Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü
- Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü
- Et ve Balık Ürünleri A.Ş. Genel Müdürlüğü
- Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu

8) Halkla İlişkiler ve Bilgi Edinme Merkezi

9) Bakanlığın Taşrada Bulunan Kuruluşları

- İl Müdürlükleri (81)
- İlçe Müdürlükleri (802)
- Köy Grubu Tarım Merkezleri (894)

10) Doğrudan Merkeze Bağlı Taşra Teşkilatı

- Tarımsal Araştırma Enstitüleri (49)
- Üretim İstasyonları (20)
- Su Ürünleri Üretim ve Geliştirme Merkezi Müdürlüğü (1)
- Tarımsal Ekonomi Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü (1)
- Tarım Alet ve Makineleri Test Merkezi Müdürlüğü (1)
- Ziraî Üretim İşletmesi ve Personel Eğitim Merkezi Md.(1)
- Tohumculuk Tescil ve Sertifikasyon Merkezi Müdürlüğü (1)
- Tohum Sertifikasyon Test Müdürlüğü (2)
- Ziraî Karantina Müdürlüğü (7)
- İl Kontrol Laboratuvar Müdürlükleri (39)
- Tahaffuzhane ve Gümrük veteriner Müdürlüğü (6)
- El Sanatları Eğitim Merkezi Müdürlüğü ve Enstitüleri (7)
- Fidan ve Fide Test Merkezi Müdürlüğü (1)
- Merkez İkmal Müdürlüğü (1)
- GAP Eğitim Yayım ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü (1)
- Ziraî İlaç Kontrol İstasyonu Müdürlüğü (1)
- Ziraî İlaç ve Toksikoloji Merkezi Müdürlüğü (1)

5- BİLGİ VE TEKNOLOJİK KAYNAKLAR

İletişim Altyapısı

Bakanlık kampüsü yaklaşık 1500 kullanıcının internet erişimine imkân sağlayan bir bilgi işlem teknolojisi altyapısına sahiptir. Söz konusu kullanıcılar kampüs içerisinde farklı binalarda bulunmakta ve binalarda bulunan toplama noktalarından ana omurgaya fiber optik altyapı ile erişim sağlamaktadırlar. Kullanıcılara İnternet erişimi ve e-posta hizmeti sağlanmaktadır. Bilgi-İşlem birimi, söz konusu kullanıcıların yüksek verimlilikte ve devamlılıkta verilen hizmetlerden yararlanmasından sorumludur.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığına ait herhangi bir geniş alan ağı bulunmamaktadır. Bakanlık tarafından gerçekleştirilen tüm uygulamalar İnternet üzerinden kullanıcıların erişimine sunulmuştur. Bakanlığımız İl ve İlçe Müdürlükleri tüm uygulamalara (Çiftçi Kayıt Sistemi, Organik Tarım, Prim Kayıt Sistemi, Hayvan Kayıt Sistemi vb.) İnternet üzerinden erişerek gerekli tüm işlemleri gerçekleştirebilmektedirler. Bakanlığımızın İnternet erişimi Türk Telekom Metro Ethernet şebekesi üzerinden yapılmakta ve 50 Mbps bant genişliği kullanılmaktadır.

Ayrıca kampüs dışındaki Bakanlık birimlerinin ve bağlı kuruluşlarının iletişim altyapılarının tasarlanması, kurulumların gerçekleştirilmesi, gerekli dokümanların hazırlanması ve teknik destek sağlanması ile Avrupa Birliği kapsamında gerçekleştirilen projelere teknik danışmanlık yapılması gibi hizmetler de gerçekleştirilmektedir.

TARIMNET Projesi

26.04.2005 tarihinde Türk Telekomünikasyon A.Ş. ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı arasında TARIMNET Protokolü imzalanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu protokol çerçevesinde 883 İl ve İlçe Müdürlüğümüze ADSL Internet erişim hizmeti sağlanmış ve belirlenen bir IP grubundan söz konusu lokasyonlara statik IP dağıtımı yapılmıştır. Ayrıca yaklaşık olarak toplam 2670 e-posta İl ve İlçe Müdürlüklerimizin kullanımına açılmıştır. Bakanlığımız Internet erişimi de Protokol kapsamında 4Mbps'dan 50 Mbps'a çıkarılmıştır.

İl ve İlçe Müdürlüklerimiz e-posta Adresleri

Tüm İl ve İlçe Müdürlüklerine e-posta göndermek için tarimbakanligi@tarimnet.gov.tr

81 İl Müdürlüklerine e-posta göndermek için ilmudur@tarimnet.gov.tr

803 İlçe Müdürlüklerine e-posta göndermek için ilcemudur@tarimnet.gov.tr

81 İl Müdürlüğü evrak birimlerine e-posta göndermek için ilevrak@tarimnet.gov.tr

803 İlçe Müdürlüğü evrak birimlerine e-posta göndermek için ilceevrak@tarimnet.gov.tr

Alan Adı Yönetimi

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile birimlerine ait alan adlarının yönetimi Bilgi-İşlem birimi tarafından yapılmaktadır. Alan adlarının açılması, aktif duruma getirilmesi ve DNS sunucu değişiklikleri yönetim çerçevesinde yapılan işlemlerden bazılarıdır. Birimizce aşağıdaki alan adlarının yönetimi yapılmaktadır.

1. aeri.gov.tr
2. agrinvestturkey.gov.tr
3. ankaratopraksu.gov.tr
4. ankarazoo.gov.tr
5. aoc.gov.tr
6. khgm.gov.tr
7. organiktarimturkiye.org
8. permem.gov.tr
9. tarim.gov.tr
10. tarimpersonel.gov.tr
11. taryat.gov.tr
12. tedgem.gov.tr
13. tgae.gov.tr
14. ttsm.gov.tr
15. tugem.gov.tr

Güvenlik Altyapısı

Bilgi-işlem birimi, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı kullanıcılarının bilgi güvenliği ve erişim güvenliklerinin sağlanması ve Bilgi Sistemlerinin dış tehditlere karşı erişim ve veri güvenliğinin sağlanması amacı ile mevcut imkânlar dâhilinde gerekli düzenlemelerin yapılması ve uygulamaların yürütülmesi ile sorumludur. Ayrıca bilişim güvenliği konusunda kampüs dışında bulunan Bakanlık birimlerinin ihtiyaçları karşılanmakta, gerekli dokümanlar hazırlanmakta ve teknik destek sağlanmaktadır.

6- İNSAN KAYNAKLARI

Merkez ve Taşra Teşkilatı Personel Durumu

Kuruluş	GİH	Müh. (1)	vet. Hek.	Tek.	Lab.	Diğer (2)	İşçi	Toplam
Merkez	1169	806	108	82	-	102	586	2853
İl ve İlçe	4132	6769	2425	7006	143	561	5563	26599
Doğrudan Bağlı Kuruluş	1365	2245	351	525	354	400	3962	9202
İl'e Bağlı Kuruluş	129	120	60	36	56	54	193	648
Toplam	6795	9940	2944	7649	553	1117	10304	39302

1- Mühendis (Ziraat, Gıda, Su Ürünleri ve diğer unvanlı Mühendisler)

2- Diğer (Biyolog, Kimyager, Tekniker, Ekonomist, İstatistikçi, Tabip, Bilgisayar, Jeolog ve benzeri unvanla Dağıtıcı, Hizmetli v.s.)

Bakanlık bünyesinde Memur, İşçi ve Sözleşmeli olmak üzere üç farklı statüde personel istihdam edilmekte ve personel Genel İdare Hizmetleri, Teknik Hizmetler, Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Hizmetler Sınıfından oluşmaktadır.

Açıktan atamaların sınırlandırılması emeklilik, tayin, istifa ve başka kurumlara nakiller neticesinde Bakanlık insan gücü kaynağı azalmıştır. Yıl içinde merkez ve taşra teşkilatında 970 Memur, 427 İşçi personel olmak üzere toplam 1397 personel kurum ve kuruluşlara nakil yoluyla atanmış ve Bakanlığımızdan ayrılmışlardır. Aynı yıl içerisinde KPSS sonucuna göre 600 personelin açıktan ataması yapılmıştır. Ayrıca özelleştirme, başka kurumlardan nakil yoluyla ve istifa sonrası 260 personel olmak üzere toplam 860 personelin ataması yapılmıştır.

Bakanlık Ana ve Yardımcı Hizmet Birimleri Personel Durumu

Kuruluş	GIH İdareci	Müh. (1)	vet. Hek	Tek.	Memur	Diğer (2)	Özel Kadro	İşçi	Toplam	
Müsteşarlık	6	-	-	-	-	-	Eğitim Uzm.	12	-	18
Özel Kalem Müdürlüğü	1	-	-	-	1	-	APK Uzmanı	71	-	73
PERGEM	48	-	-	-	133	1	Araştırmacı	22	-	204
SGB	6	98	5	-	32	13	AB Uzmanı	26	-	180
DIATEK	7	35	4	-	74	1	Mali Hiz.Uzmanı	7	-	128
YAYIN	6	9	1	8	19	3	İç Denetçi	10	-	56
Savunma Sekreter	1	-	-	-	14	-	Baş Müfettiş - Müfettiş	106	-	121
Teftiş Kurulu	2	-	-	-	14	-	Hukuk Müş.	22	-	38
Hukuk Müşavirliği	-	-	-	-	10	-	Bakanlık Müş.	54	-	64
IMID	12	22	1	28	87	79			572	801
KKGM	33	207	61		31	9	Baş Kontrolör-Kontrolör	47	-	388
TEDGEM	42	141	10	10	77	18			14	312
TUGEM	43	235	18	3	40	9			-	348
TAGEM	26	59	8	2	20	2			-	117
Basın ve Halkla İlişkiler Müd.	1	-	-	-	4	-			-	5
Toplam	234	806	108	51	556	135		377	586	2853

1-Mühendis (Ziraat, Gıda, Su Ürünleri ve diğer unvanlı Mühendisler)

2- Diğer (Biyolog, Kimyager, Tekniker, Ekonomist, İstatistikçi, Tabib, Bilgisayar, Jeolog ve benzeri unvanlar ile Teknisyen Yardımcısı, Dağıtıcı, Hizmetli v.s.)

Bakanlık Merkezde bulunan 24 birimdeki hizmetlerini 234 İdareci, 377 Özel Kadro (Müfettiş, Hukuk Müşaviri, Kontrolör, Eğitim Uzmanı, Avrupa Birliği Uzmanı, Araştırmacı v.s.), 806 Mühendis (Ziraat, Gıda, Su Ürünleri ve Diğer Mühendisler), 108 Veteriner Hekim, 51 Teknisyen, 556 Memur, 135 diğer farklı kadrolarda (Biyolog, Kimyager, Matematikçi, İstatistikçi, Teknisyen Yardımcısı, Fizikçi v.s.) ve 586 İşçi ile toplam 2853 personel ile yürütmektedir.

Köy Merkezli Tarımsal Üretim ve Destek Projesi (TAR-GEL) kapsamında 657 sayılı Kanunun 4/B maddesine göre 1627 Mühendis ve 608 Veteriner Hekim olmak üzere toplam 2235 Sözleşmeli Personel Bakanlık Taşra Teşkilatında görev yapmaktadır.

Ayrıca, Merkez ve Taşra Teşkilatında çeşitli unvanlarda toplam 188 personel TAR-GEL kapsamı dışında 657 sayılı Kanunun 4/B maddesi çerçevesinde sözleşmeli olarak görev yapmaktadırlar.

Bunun yanı sıra 657 sayılı Kanunu 4/C maddesi kapsamına göre Bakanlığımız Taşra Teşkilatında geçici olarak toplam 480 personel çalışmaktadır.

7- SUNULAN HİZMETLER

A- BAKANLIK ANA HİZMET BİRİMLERİNCE SUNULAN HİZMETLER

a) TARIMSAL ÜRETİM VE GELİŞTİRME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Bitkisel Üretimi Geliştirme Çalışmaları

Bitkisel Üretimi Geliştirme Projesi çerçevesinde; Üretimi Geliştirme, Meyve ve Asma Çoğaltım Materyali Üretimi, Tohum Üretimi, Kimyevi Gübre Denetimi ve Analizleri, Zeytincilik Yapılabilecek Alanların Haritalandırılması, Dane Ürün Kurutma Makinesi Alımı faaliyetleri yürütülmüştür.

Sertifikalı Fidan Desteği kapsamında; virüsten arı veya sertifikalı fidan kullanarak yeni kapama bahçe tesis eden üreticilere dekar başına 45-300 YTL arasında değişen miktarlarda destekleme sağlanmış, ve 2005-2006 yılları yazlık ve güzlük dönemleri ile 2007 yılının yazlık döneminde toplam 128.8 milyon YTL ödeme yapılmıştır.

Üreticilerin finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması, tarımsal üretimin geliştirilmesi, verimliliğin ve kalitenin artırılması amacıyla, 2006/11201 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında gerçek ve tüzel kişilere (kamu kurum ve kuruluşları hariç) tarımsal üretime yönelik olarak Ziraat Bankası tarafından düşük faizli yatırım ve işletme kredisi kullanılmaktadır.

Tohumculuk Faaliyetleri

Buğday ve arpa üretiminde kullanılan sertifikalı tohumluk oranının düşük olması nedeniyle, Bakanlığımızın son yıllarda uyguladığı Mahsul Fiyatına Tohumluk Temini Projesi ile çiftçinin sertifikalı tohumluk talebi arttırılmıştır. Buna paralel olarak, kalite ve verimde belirgin artışlar sağlanmıştır. Hububat tohumluğunda, halihazırda kamu ağırlıklı üretim ve dağıtım yapılmaktadır. Ancak, özel sektörün bu alandaki payının arttırılması yönünde çalışmalar 2007 yılında da devam etmiştir. 2007 yılında ülke genelinde toplam 198.665 ton buğday ve arpa tohumluğu dağıtılmıştır.

Sertifikalı yem bitkisi tohumluklarında ise çiftçi talebinin yetersiz olması nedeniyle, tohumluk üretimi uzun yıllar istenen seviyeye çıkamamıştır. Ancak son yıllarda uygulanan Hayvancılığı Geliştirme Projesi, Yem Bitkileri Geliştirme Projesi ve en önemlisi yem bitkileri tohumluklarına uygulanan destek programları sayesinde sertifikalı yem bitkileri tohumluğuna talep artmıştır. Aynı zamanda, yurt içinde kayıt altına alınmış olan yem bitkileri sayısının arttırılması yönünde çalışmalar hız kazanmıştır. Halihazırda yem bitkileri tohumluklarında ithalat ağırlıklı bir tedarik söz konusu ise de, ilerleyen yıllarda 5553 sayılı "Tohumculuk Kanunu" kapsamında hazırlanan yönetmelikler ve Bakanlığımızca uygulanan ithalat politikaları ile yurt içi üretimde artış sağlanacaktır.

Hayvancılığı Geliştirme Çalışmaları

Kırsal nüfusa gelir ve istihdam sağlanması ve sanayinin hammadde ihtiyacının temin edilmesi ve nüfusun sağlıklı beslenmesi bakımından, büyük önem taşıyan hayvancılığın geliştirilmesi amacıyla aşağıdaki faaliyetler yürütülmektedir.

Hayvancılığı Geliştirme Projesi

a) Suni ve Tabii Tohumlama Yolu ile Hayvan Islahı: Islah çalışmalarının en etkili ve ekonomik yolu olan suni tohumlama çalışmaları 81 ilde yürütülmektedir.

Ülkemizin coğrafi yapısı nedeni ile suni tohumlama hizmetlerinin gtrlemediği yerlerde tabii tohumlama çalışmaları yürütülmektedir. Toplam 6 ilimiz de, tescilli 160 baş damızlık boğa ile yürütülen çalışmalar neticesinde 2007 yılında 5.698 tabii tohumlama gerçekleştirilmiştir. Suni tohumlama çalışmaları kapsamında; uygulanan özel veterinerlik sistemiyle 2.633.518 suni tohumlama yapılmıştır. 2007 yılında 2.300.659 doz sperma üretilmiş olup, ithal izni verilen sperma miktarı ise 3.451.557 dozdur.

b) Dl Kontrolü Faaliyetleri: Genetiği yüksek damızlıkların seçilmesi için uygulanan “Dl Kontrolü” alışmaları kapsamında, İzmır Menemen Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü Suni Tohumlama Laboratuvarı’nda, boğa adaylarının bakımı ve sperma üretimi yapılmaktadır.

c) n Soy Kütüğü Faaliyetleri: Soy kütüğüne kayıtlı sığır sayısının arttırılması, tohumlanan sığır sayısı varlığımızın tespiti, suni tohumlama faaliyetlerinin disipline edilmesi, tohumlama kayıtlarının planlamalarda kullanılır hale getirilmesi, hayvan hareketlerinin takip edilmesine yönelik “n Soy Kütüğü Sistemi” geliştirilmiştir. Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği ile işbirliği yapılarak, 81 ilde faaliyetlere devam edilmektedir. 2007 yılı sonu itibariyle, 1.325.744 işletmede 4.206.073 baş dişi hayvan n soy kütüğüne kayıt edilmiştir.

d) Soy Kütüğü Faaliyetleri: Ülkemiz şartlarına adapte olmuş, hastalıklara dayanıklı, yüksek verimli hayvanların önceden planlanıp elde edilebilmesi amacıyla oluşturulmuş olan soy kütüğü sistemine, 2007 yılı sonu itibariyle 68.611 işletmede 1.382.959 baş dişi hayvan kayıt edilmiştir. Soy kütüğü faaliyetleri, halen Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliğine ye 73 ildeki birlikler vasıtası ile yürütülmektedir.

e) Kkbaş hayvan ıslahı ve kayıt altına almaya yönelik faaliyetleri yapan Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiricileri Birliği 58 ilde faaliyet göstermekte, bunlardan 23 adedi 2007 yılı içerisinde kurulmuştur.

f) 10 ilde Kkbaş Hayvanların Islahı Projesi yrtlmştir. Bu amaçla; Burdur, Diyarbakır, Iğdır, Eskişehir, Konya, Niğde ve Trabzon illerinde bölge şartlarına uygun damızlık ko dağıtımı, Kütahya, Kahramanmaraş ve Karabük illerinde ise kıl keçilerinde süt veriminin arttırılmasına yönelik olarak damızlık Saanen tekeleri ile melezleme çalışmaları yapılmıştır. Ayrıca, Kosova’da kkbaş hayvancılığın ıslahına ilişkin uluslararası bir proje yürütülmüş, 2008 yılı başında damızlık ko temin edilerek yetiştiricilere verilmesi planlanmıştır.

g) Arıcılık Geliştirme Faaliyetleri: 2007 yılında 21 işletmeye Ana Arı retim İzni verilmiştir. Ana arı üreticilerinin izin talepleri değerlendirilerek, alt yapısı uygun üreticilere “Ana Arı retim İzni” verilmesine ve daha önce izin alan üreticilerin denetlenmesine devam edilmiştir. Bugüne kadar, 164 işletmeye Ana Arı retim İzni verilmiştir.

f) Yaş koza üreticilerine yapılacak destekleme ödemeleri, 2006 yılından itibaren Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkında 2005/8503 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Kapsamına alınmış, böylelikle, tarihi ve kültürel değerlerimiz olan faaliyet AB lkelerinde uygulamakta olan destekleme rakamlarının üzerine taşınmıştır.

4342 Sayılı Mera Kanunu Kapsamında Yapılan faaliyetler

Türkiye genelinde, 81 ilde tespit, tahdit (harita, aplikasyon), tahsis ve ıslah çalışmalarına devam edilmiştir.

Çalışmalar kapsamında, 2007 yılı sonu itibarıyla 23.395 köyde 6,9 milyon hektar alanda tespit, 10.780 köyde 3,3 milyon hektar alanda tahdit çalışması yapılmıştır. 2007 yılında İl Müdürlüklerine yaklaşık 18,3 milyon YTL ödenek gönderilmiştir.

Tespit ve tahdit çalışmaları tamamlanmış olan yerlerde, mera ıslahı ve amenajmanı projeleri uygulanmaktadır. Bu kapsamda 2007 yılında 112 köyde yaklaşık 540 bin dekar alanda başlatılan projelerle birlikte, Mera ıslah ve Amenajman Projesi uygulaması yürütülen mera alanı 2,9 milyon dekar, proje sayısı 636' ya yükselmiştir.

Daha önceki yıllarda mera ıslah çalışması başlatılan 123 köyde, 658 bin dekar alanda mera açılışı yapılmıştır.

4342 sayılı Mera Kanunu kapsamında toplulaştırma yapılan alan 1163,6 dekar alandır.

2007 yılı Yem Bitkisi Desteklemeleri çerçevesinde 346.349 çiftçi, 983.348 hektar alanda desteklemeye tabi yem bitkisi ekiminde bulunmuştur.

Su Ürünleri Üretimini Geliştirme Projesi

Proje kapsamında; su ürünleri yetiştiriciliği ile ilgili olarak, potansiyel su ürünleri yetiştiricilik alanlarının belirlenmesi, ön izinler, proje onayları, iptaller ve kiralamalar ile su ürünleri istihsal sahalarının ıslahına yönelik projelerin onaylanması, kiralanması faaliyetleri yürütülmüştür.

Su ürünleri üretimini artırmak ve doğal stokları desteklemek amacıyla, su kaynaklarının balıklandırılması çalışmaları da yapılmış, bu kapsamda 2007 yılında 54 ilde 335 adet su kaynağı 4.450.000 adet sazan yavrusu ile balıklandırılmıştır.

Bunun yanında, Bakanlığımız ile JICA(Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı) arasında yapılan anlaşma gereğince, Karadeniz'de balık yetiştiriciliğinin geliştirilmesi faaliyetleri çerçevesinde, Trabzon Su Ürünleri Merkez Araştırma Enstitüsü bünyesinde uygulamaya konulan Karadeniz'de Kalkan Balığının Sürdürülebilir Yavru Üretim Tekniklerinin Geliştirilmesi Projesi Ocak 2007 itibari ile sona ermiştir.

Bu kapsamda 361.000 adet kalkan balığı yavrusu üretilmiş olup, 18.839 adedi markalanarak doğal stoğu desteklemek amacıyla Karadeniz'e bırakılmıştır.

Akdeniz Su Ürünleri Araştırma, Üretim ve Eğitim Enstitüsü (AKSAM) Beymelek Tesislerinde "Yassı Balık Yetiştiriciliği Projesi"nin anlaşma metni 11 Mayıs 2007 tarihinde imzalanmış olup, Temmuz 2007' de başlamıştır. 3,5 yıl sürmesi planlanan proje kapsamında kalkan yetiştiricilik tekniklerinin geliştirilmesi, kalkanın ticari boyunun belirlenmesi, potansiyel alanda sosyo-ekonomik sorunların çalışılması, kalkan yetiştiriciliği için gıda güvenliği sisteminin araştırılması ve bu bilgilerin kamu, özel sektör ve araştırmacılarla paylaşılarak yassı balık yetiştiriciliğinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda deneme çalışmalarına başlamak için Trabzon Su Ürünleri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünden yaklaşık 3.700 balık Akdeniz Su Ürünleri Araştırma Üretim ve Eğitim Enstitüsü (AKSAM) Beymelek Tesislerine getirilmiştir.

Diğer taraftan; Bakanlığımızca hazırlanarak, 2007 yılında uygulanmak üzere FAO'ya iletilen "Türkiye Mersin Balığı Popülasyonlarının İyileştirilmesi, Yaşam Alanlarının Değerlendirilmesi ve Balıklandırma Projesi FAO tarafından değerlendirilmekte olup, 2008 yılı

içinde faaliyete geçmesi beklenmektedir. Bakanlığımızca hazırlanan; TUBİTAK-MAM, Çevre ve Orman Bakanlığı, Üniversiteler ve Su Ürünleri Federasyonun da dahil olduğu 2,7 milyon YTL bütçeli, 3 yıl süreli “Su Ürünleri Yetiştiricilik İşletmelerinin Denizel Ekosisteme Olan Çevresel Etkilerin Belirlenmesi Projesi’ 1 Aralık 2007 itibariyle başlamıştır. 2007 yılında su ürünleri üretim ve ihracatında önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Su ürünlerinde Türkiye dünyada en hızlı büyüyen 3. ülke haline gelmiştir.

Uygulanan Dış Kaynaklı Projeler

a) Rize-Bayburt-Gümüşhane Kırsal Kalkınma Projesi: Proje ile Rize, Bayburt ve Gümüşhane illerinde, kırsal kesimde yaşayan nüfusun yaşam standardının iyileştirilmesi amaçlanmaktadır. Proje halen etüt aşamasındadır. Projeye dış finansman sağlanması konusunda çalışmalar devam etmektedir.

b) Doğu Karadeniz Bölgesinde Küçük Ölçekli Çiftçilerin Yaşam Koşullarının İyileştirilmesi Projesi: Proje ile Çiftçilik Geliştirme metodunu 6 proje ilindeki (Artvin, Rize, Trabzon, Gümüşhane, Giresun ve Ordu) küçük ölçekli çiftçilere yaymak ve model alandaki küçük ölçekli çiftçilerin geçim şartlarını iyileştirmek amaçlanmıştır.

Proje, 1 Ocak 2007 tarihinden itibaren Artvin, Rize, Trabzon, Gümüşhane, Giresun ve Ordu illerinde aktif olarak başlamış olup, 31 Mart 2010 tarihinde tamamlanacaktır. Projenin toplam bütçesi 1.310.000 YTL olup, genel bütçeden finanse edilmektedir.

2007 yılı sonu itibariyle proje kapsamında;

-Trabzon’da Merkez Su Ürünleri Araştırma Merkezinde Proje yönetim birimi oluşturulmuş, Japon uzmanlar görevlerine başlamıştır.

-Proje Bölge Koordinatörü, Eş uzmanlar ve İl Proje Koordinatörlerinin atamaları gerçekleştirilmiştir.

-Proje alanı Mevcut durum sorveyi çalışması tamamlanmıştır.

-Proje Yönetim Döngüsü göstergeleri belirlenmiştir.

-Trabzon ilinde 3 köy model alan olarak seçilmiştir. Bu model bölgelerde çiftçi grupları oluşturulmuş, bu gruplardan da komite üyeleri seçilmiştir.

-Model alanlarda katılımcı atölye çalışması ile problem analizleri yapılmış, faaliyet konuları tanımlanmış ve uygulamalara başlanmıştır.

-55 Proje personeli için Trabzon’da “Çoklu Tarım Sistemini Yayma” konusunda 3 kez eğitim semineri düzenlenmiştir.

-Çiftçi eğitim ve teknik gezi faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

-Üç eş uzmanın Japonya’da “Çiftlik Geliştirme ve Tarımsal Yayım” konusunda eğitim almaları sağlanmıştır.

-Tatlı Patates, Kuşkonmaz ve Gynmıght gibi yeni ürün demonstrasyonları kurulmuştur.

-Küçük ölçekli çiftçiler için alternatif gelir kaynağı olarak peyzajlık fidan üretimi için tohum ekimi yapılmıştır.

-Turfanda ve yarı turfanda çilek yetiştiriciliği için 4 adet demonstrasyon bahçesi kurulmuştur.

-Hayvancılık faaliyetleri içerisinde yem ihtiyacının karşılanması için dört farklı silaj yapım yöntemi uygulamalı olarak gösterilmiştir.

-İki adet düşük maliyetli sera yapımı gerçekleştirilmiştir.

-Model alanlarda; 4 dekar Mavi Yemiş bahçesi tesis edilmiştir.

-Model alanlarda; 8 dekar Destek Sistemli Kivi bahçesi tesis edilmiştir.

-Model alanlarda; 37 dekar Trabzon Hurması bahçe tesisi gerçekleştirilmiştir.

-Model alanlarda; Halk Eğitim Merkezi ile işbirliği yapılarak, 1 adet kurdele işlemeciliği, 1 adet okuma yazma, 3 adet hasır işlemeciliği, 1 adet iğne oyası ve 1 adet gümüş telkari kursu açılması sağlanmıştır.

c) Sivas-Erzincan Kalkınma Projesi: 6 Mayıs 2004 tarihinde IFAD, 12 Mayıs 2004 tarihinde ise OPEC kredilerine ait proje ikraz anlaşmaları imzalanmış olup, 01 Eylül 2004 tarihinde Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe girmiştir.

Projede öngörülen “Proje Yönetim Birimi” ile ilgili kapasitenin oluşturulması, proje faaliyetlerinin hızlı ve zamanında uygulanarak başarı oranının yükseltilebilmesi amacıyla, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ile 31 Aralık 2007 tarihine kadar geçerli olmak üzere Hizmet Sözleşmesi imzalanmıştır.

2007 yılı sonu itibariyle proje faaliyetleri;

Demonstrasyon ve geliştirme faaliyetleri kapsamında; 201.63 ton yem bitkileri tohumu, 37,5 ton hububat tohumu, 0,92 ton çeşitli tür sebze tohumu, 1,3 ton baklagil tohumu, 196,3 ton gübre, 31.730 adet çeşitli türde meyve fidanı, 297.000 adet çeşitli tür sebze fidesi, 800 adet ana arı dağıtımı yapılmıştır.

Çiftçi eğitim faaliyetleri kapsamında; Hayvan yetiştiriciliği ve arıcılık konularında 275 çiftçinin Bursa ili SÜTAŞ, İzmir ili Menemen Tarımsal Araştırma Enstitüsü ve Artvin ili Camili (Macahel) ana üretim merkezlerinde eğitilmeleri sağlanmıştır.

Otlak rehabilitasyonu faaliyetleri kapsamında; meralara 200 adet sıvat yapılmıştır.

Altyapı faaliyetleri kapsamında; 1 köyde 940 metrelik içme suyu tesisi, 14 köyde ise kanalizasyon sistemi (fosseptik, doğal arıtma, ana boru döşeme) yapılmıştır.

Proje uygulamalarında kullanılmak üzere; 17 adet Bilgisayar, 5 adet Laptop, 2 adet Video Kamera, 4 adet Fotoğraf Makinesi, 2 adet Projeksiyon Cihazı, 6 adet Güç Kaynağı, 3 adet Fotokopi Makinesi, 10 adet Pick-Up, 4 adet Otomobil ve 3 adet Minibüs alınmıştır.

Alet-Makine olarak; 8 adet Yonca Mibzeri, 2 adet Balya Makinesi, 1 adet Toprak Burgu Aleti, 1 adet Özel Ekim Mibzeri, 2 adet Kombine Hububat Mibzeri, 1 adet Taş Toplama Makinesi, 1 adet Laser Metre Ölçüm Cihazı ve 1 adet Mısır Silaj Makinesi ile 1 Takım Laboratuvar Ekipmanları alımı gerçekleştirilmiştir.

Erzincan ve Sivas İllerinin Proje Yönetim biriminde görevli 9 teknik elemanın, İngilizce dil eğitimi devam etmektedir.

2007 yılı sonu itibari ile proje harcama tutarı; 3.712.942,24 ABD Doları dış kaynak, 1.003.312,26 ABD Doları iç kaynak, 334.836,72 ABD Doları çiftçi katkısı olmak üzere toplam 5.051.091,22 ABD Doları'dır.

d) Diyarbakır Batman Siirt Kalkınma Projesi: Fakir köylerin ekonomik güçlerini ve hayat standartlarını geliştirmek, gelir kaynaklarını çeşitlendirmek, tarım ve tarım dışı mevcut olan işletmelerin özellikle tedarik zinciri yönetimini geliştirmek, yeni işletmelerin kurulması yoluyla istihdamı arttırmak ve kişisel ve kurumsal kapasitenin artırılması amaçlanmaktadır.

5 Mart 2007 tarihinde IFAD ile imzalanan İkraz Antlaşması, 14 Mayıs 2007 tarihinde Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanmıştır. 6 Eylül 2007 tarihinde UNDP ile Hizmet Antlaşması imzalanmış olup, gerekli tüm şartlar yerine getirilerek 19 Aralık 2007 tarihinde Proje yürürlüğe girmiştir.

Projenin toplam yatırım tutarı 36.919.000 ABD Dolarıdır.

Proje bütçesi; IFAD katkısı 24.104.000 ABD Doları kredi, 7.607.000 ABD Doları faydalanıcıların katkı payı, 4.455.000 ABD Doları Devlet katkısı ve 752.000 ABD Doları UNDP hibe katkısından oluşmaktadır.

e) Çevre Amaçlı Tarım Arazilerinin Korunması “ÇATAK” Projesi; Tarım Reformu Uygulama Projesi (ARIP) kapsamında yürütülen projenin toplam bütçesi 9 milyon \$ olup, tamamı Dünya Bankası tarafından finanse edilmektedir. Proje, Kırşehir’de Seyfe Gölü çevresinde 1.350 hektar, Kayseri’de Sultan Sazlığı’nda 1.500 hektar, Isparta’da Eğirdir Kova’da Kanal Bölgesinde 1.100 hektar, Konya Ereğli Sazlığı’nda 1.050 hektar alan olmak üzere toplam 5.000 hektar alanda uygulanmaktadır. Projeye müracaat eden üreticilere I. ve III. Kategori için 40 dolar/dekar, II. Kategori için 90 Dolar/Dekar ödeme yapılmaktadır.

2007 yılında projeye müracaat eden 1.048 üreticinin 878’inin ödemesi tamamlanmış

toplam 21.819 dekar alan için 1.5 milyon dolar ödeme yapılmıştır. Kalan 170 üretici 2007 güz döneminde müracaat etmiş olup, henüz ön denetimleri tamamlanmamıştır. Ön denetim öncesi rakamlar şöyledir; 170 üreticiye 2.111 dekar alan için 138.660 dolar ödeme yapılacaktır.

f) Anadolu Su Havzaları Rehabilitasyon Projesi: Orta Anadolu ve Karadeniz bölgelerindeki 5 ilde, sürdürülebilir doğal kaynak yönetiminin ve katılımcı planlamanın sağlanması, doğal kaynaklar üzerindeki baskının azaltılması, çevreyle dost tarım ve ormancılık faaliyetlerinin benimsenmesi, kurumsal kapasitenin artırılması ile halkın bilinçlendirilmesi ve AB'ne uyum sürecinde su ve besin yönetimi ile ilgili politikaların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Proje; Tokat, Amasya, Çorum, Sivas, Samsun ve Kayseri illerinde toplam 28 adet küçük su havzasında uygulanmaktadır.

2004–2012 yılları arasında, Bakanlığımız ile Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından müştereken uygulanacak projede, toplam dış kaynak tutarının 15.7 milyon ABD Doları Dünya Bankası kredisi ve 7 milyon ABD Doları GEF hibesi olup, iç kaynak katkısı da 7 milyon ABD Dolarıdır.

Bugüne kadar Bakanlığımız tarafından doğal kaynakların rehabilitasyonu amacı ile 10.771 dekar alanda nadas azaltma, 4.186 dekar alanda marjinal tarım alanlarının uygun kullanımı, 4.783 dekar alanda orman dışı mera rehabilitasyonu, aile gelirlerinin artırılması amacı ile de; 703 dekar alanda kuruda bağ bahçe tesisi, 1.030 dekar suluda bağ bahçe tesisi, 3.835 dekar sulu alanlarda yem bitkisi yetiştiriciliği, 92 dekar alanda sebze üretimi, 148 dekar demonstrasyon, 52 ünite (780 adet) arılı kovan ve 50 adet de boş kovan alınarak arıcılık faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

2007 yılı sonu itibari ile proje harcama tutarı; 1.018.990 YTL dış kaynak, 142.191,89 YTL iç kaynak olmak üzere toplam 1.161.181,89 YTL'dir.

AB – Türkiye Ön Katılım Mali İşbirliği Programı kapsamında Avrupa Birliği tarafından finanse edilen proje için TR 0402.08/002 sayılı bir hizmet sözleşmesi imzalanmıştır.

- Proje Başlangıcı: 29 Ocak 2007 tarihinde yapılan açılış toplantısı.
- Lehdar Kurum: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müd. (TÜGEM)
- İhale Birimi: Hazine Müsteşarlığı Merkezi Finans ve İhale Birimi (CFCU)
- Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu tarafından onaylanan (finans)
- Konsorsiyum INTA Uzay Sistemleri İletişim A.Ş. ile Ekotoxa s.r.o ve CS Systemes D'Information S.A tarafından kurulmuştur.
- 21 Eylül 2007 tarihinde tamamlanmıştır.
- 5 nolu Açılış Kriterine ilişkin strateji raporu hazırlanarak kurum görüşlerine açılmış ve görüşler alınmıştır. Rapor tamamlanma aşamasındadır.

Organik Tarım Geliştirme Çalışmaları

5262 sayılı Organik Tarım Kanunu, 03.12.2004 tarihinde yürürlüğe girmiş, söz konusu Kanunun uygulanmasına ilişkin Yönetmelik 10.06.2005 tarihinde, değişikliği de 17.10.2006 tarihinde yayımlanmıştır. Ayrıca Organik Tarım uygulamalarına yönelik, "Organik Tarım Birimlerinin Görev ve Yetkileri"ni belirleyen 2005/1 sayılı Genelge hazırlanarak, 81 Tarım İl Müdürlüğüne ve yetkilendirilmiş kuruluşlara gönderilmiştir.

Organik Tarım Ulusal Yönlendirme Komitesininin 2006 yılı Aralık ayı toplantısında Organik Tarım Strateji Belgesine son şekli verilmiştir.

Organik Tarım ulusal Yönlendirme Komitesinin 2007 yılı Aralık ayı toplantısında Türkiye Organik Gıda ve Tarım Eylem Planına (2008–2010) son şekli verilmiştir.

Organik tarımın yaygınlaştırılması amacıyla eğitim çalışmaları devam etmektedir. 2007 yılında illerde yapılan eğitimlerde 107 personel eğitilmiştir. 2003–2007 yılları arasında toplam 646 personel eğitilmiştir.

Selektif kredi uygulaması kapsamında 2007 yılı için 681 müteşebbise 19.561.000 YTL kredi kullanılmıştır.

Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi

“Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi” kapsamında, organik bitkisel üretimi geliştirme amacıyla 25 ilde; 2.501 dekar alanda demonstrasyonlar kurarak üreticilerin bu denemeleri gezip görmelerini sağlamak, organik hayvansal üretimi geliştirmek amacıyla ise 2480 büyükbaş ve küçükbaş, 500 kanatlı ve 2260 kovanda organik arıcılığı geliştirme faaliyetleri yürütülmektedir.

Organik tarımsal üretimle ilgili araştırmaları 23 Araştırma Enstitüsünde; meyve, sebze, hububat, yemeklik dane baklagiller, patates, pamuk, balık ve koyun olmak üzere 34 üründe, birleştirilmiş 25 projede araştırma faaliyetleri devam etmektedir.

Organik Tarımın Geliştirilmesi ve Mevzuatın Avrupa Birliği Mevzuatı ile Uyumlu Hale Getirilmesi Projesi

Türkiye’de organik tarımın ve ilgili sektörlerin AB müktesebatı doğrultusunda sürdürülebilir gelişmesinin sağlanması amacıyla, Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından AB Katılım Öncesi Mali Yardımları 2004 yılı programından finanse edilmek üzere hazırlanan “Organik Tarımın Geliştirilmesi ve Mevzuatın AB Mevzuatı ile Uyumlu Hale Getirilmesi Projesi” 11.09.2006 tarihi itibarıyla uygulamaya başlamış olup 30 Kasım 2007 tarihi itibarıyla proje faaliyetleri tamamlanmıştır.

Söz konusu proje kapsamında, AB’nin organik tarım mevzuatındaki son değişikliklerin izlenerek, mevzuat uyumu konusunda gerekli yasal düzenlemelerin yapılması, organik tarım politikalarını destekleyecek ve organik üretimi artıracak girişimlerin belirlenmesine, AB’deki uygulamalar doğrultusunda Tarım ve Köyişleri Bakanlığı’nın organik tarıma ilişkin kontrol ve denetleme kapasitesinin güçlendirilmesi, güncel ve güvenilir veri toplama sisteminin geliştirilmesi, organik tarıma ilişkin tüm güncel bilgilerin yer aldığı web sayfasının oluşturulması, İzmir, Kütahya, Düzce, Adana, Erzurum illerinde uygulanacak pilot projeler vasıtasıyla organik tarımın yaygınlaştırılması ve organik tarımla ilgili kavramlar; mevzuat ve denetim, organik gıda ve gıda olmayan ürünlerin güvenilirliği ve kalitesi, yayım yöntemleri ve araçları, çiftlikte işleme ve pazarlama, alternatif tarım sistemleri, Çiftçi Tarla Okulları uzaktan öğrenim metotları, çiftçi örgütlenmeleri ve kooperatifler, kırsal kalkınma çevre ve biyoçeşitliliğin korunması, kapasite geliştirmeye yönelik Bakanlığımız merkez ve il düzeyinde eğitim programları düzenlenmiştir.

İyi Tarım Uygulamalarını Geliştirme Çalışmaları

İyi Tarım Uygulamalarına (İTU) ilişkin Yönetmelik, 08.09.2004 tarihinde 25577 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Ayrıca, 05.05.2005 ve 15.05.2006 tarihlerinde “İyi Tarım Uygulamalarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Öncelikle yaş meyve sektöründe, Bakanlığımızdan yetki almadan EUROGAP adı altında ürün belgelendirmesi yapan kuruluşların İTU Yönetmeliği çerçevesinde Bakanlıktan yetki almak suretiyle faaliyetlerine devam etmelerini sağlayacak çalışmalara başlanılmıştır.

Bu amaçla, İTU Yönetmeliğinin üç maddesinde değişikliğe gidilmiş olup, yönetmelik değişikliği 15.05.2006 tarih ve 26169 sayılı Resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelikte yapılan değişiklik sonrasında üç özel kuruluşa iyi tarım uygulamalarında kontrol ve sertifikasyon yetkisi verilmiştir.

2007 yılı itibariyle 6 özel kuruluş kontrol ve sertifikasyon faaliyetinde bulunmak üzere Bakanlığımız tarafından yetkilendirilmiştir. Böylece 2006 yılında 3, 2007 yılında ise 7 kuruluş olmak üzere toplam 10 özel kuruluş çalışmalarını sürdürmektedir.

Ayrıca, Bakanlığımız ile TSE arasında 23.05.2006 tarihinde imzalanan Protokol gereği “Bitkisel Üretimde İyi Tarım Uygulamaları Kontrolör Eğitimi” düzenlenmesi kararlaştırılmıştır. Bugüne kadar düzenlenen 7 eğitim programında 39 Bakanlık, 119 Bakanlık dışı (toplam 158) Ziraat ve Gıda Mühendisine TÜRKAK’ dan akredite, ISO 17024 Personel Belgelendirme Standardında İTU Kontrolör Eğitimi verilmiştir.

Üreticilerimizin tarımsal üretimlerini, iyi tarım uygulamaları kriterleri doğrultusunda sürdürmelerini, pazarlama zincirinde bulunan müteşebbislerin iyi tarım teknikleri ile üretilen ürünleri İTU kriterleri doğrultusunda tüketicilere ulaştırmalarını, tüketicilerin ise İTU kriterlerine göre üretilen tarımsal ürünleri talep etmeleri konusunda duyarlı olmalarını sağlamak üzere yayın ve enformasyon materyalleri hazırlanmıştır. Bu amaçla hazırlanan iyi tarım uygulamaları kitapçığı, turunçgil ve domates-biber broşürü, liflet ve afişler, yayım çalışmalarında kullanılmak üzere taşra kuruluşlarına ulaştırılmıştır. İyi tarım uygulamalarının yaygınlaşması amacıyla eğitimlerde kullanılmak üzere 3 adet video film hazırlanmıştır.

Hollanda Hükümeti Katılım Öncesi Projeler Programı kapsamında Bakanlığımızca teklif edilen “Türkiye Tarımsal Üretiminde Çapraz Uyumun Geliştirilmesi Projesi” kabul edilmiş olup 2008–2010 yılları arasında uygulanmak üzere faaliyetine başlamıştır.

Türkiye İyi Tarım Uygulamaları kriterlerinin oluşturulması ve Uluslararası standartlarla eşdeğer sayılmasına yönelik çalışmalara ise devam edilmektedir.

Tarım Arazileri ile İlgili Çalışmalar

Toprağın doğal veya yapay yollarla kaybını ve niteliklerini yitirmesini engelleyerek; korunmasını, geliştirilmesini, sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak planlı arazi kullanımını sağlayacak usul ve esasları belirlemeyi amaçlayan 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu 03/07/2005 tarihinde TBMM’de kabul edilmiş ve 19.07.2005 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Kanun’un 5, 7, 8, 10, 11, 12 ve 15 inci maddeleri gereğince Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu Uygulama Yönetmeliği de Bakanlığımızca hazırlanarak 15.12.2005 tarih ve 26024 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu Yönetmeliğin 8 inci maddesi çerçevesinde toprak ve arazi ile ilgili sınıflama, etüt, analiz ve değerlendirmeye yönelik sistem, standart ve çalışma kriterlerinin Bakanlığımız tarafından belirlenmesi çalışmalarına başlanmış ve halen bu çalışmalar devam etmektedir. Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde yer alan Arazi Kullanım Planlarının hazırlanması çalışmalarına da başlanmıştır. Yine aynı Yönetmeliğin 12 inci maddesinde yer alan Toprak Koruma Projelerinin hazırlanmasına yönelik uzman yetiştirmek üzere üç ayrı eğitim düzenlenmiş ve toplam 118 kişi eğitilerek uzmanlık sertifikası verilmiştir.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun tarım arazilerinin amaç dışı kullanımı başlıklı 13 üncü maddesi kapsamında Bakanlığımız Merkez ve İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılı içerisinde bugüne kadar 148.000 ha alan için talep gelmiş ve bu taleplerden 45.146 hektar alanın tarım dışı amaçla kullanılması uygun görülmemiş, 58.728 hektar alanın ise tarım dışı amaçla kullanılması uygun görülmüştür. Geriye kalan 44.126 hektar alanlar ise, bu Kanun'un hükümleri dışındaki alanlar olarak ilgisine bildirilmiştir. Ayrıca bu alanlar dışında kalan 5.994 hektar alan ise irtifak hakkı olarak izinlendirilmiştir.

Ayrıca, 31/1/2007 tarihinde kabul edilen ve 9 Şubat 2007 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5578 sayılı Kanun ile 5403 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmıştır. Buna göre, Bakanlığın uygun görüşü ile kamu yatırımları için ihtiyaç duyulan yerler hariç olmak üzere, mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri ve marjinal tarım arazilerinin 2 hektardan dikili tarım arazilerinin 0,5 hektardan, örtü altı tarımı yapılan arazilerin 0,3 hektardan daha küçük parçalara bölünmesi önlenmiştir.

5578 sayılı Kanun ile "Bölünemez büyüklükteki tarım arazilerinin mirasa konu olmaları ve üzerlerinde her ne şekilde gerçekleşmiş olursa olsun birlikte mülkiyetin mevcut olması durumunda, bu araziler ifraz edilemez, payları üçüncü şahıslara satılamaz, devredilemez veya rehn edilemez." hükmü getirilerek, bu sayede fiili olarak arazi toplulaştırmasına da katkı sağlanmıştır.

Avrupa Çevre Ajansı Kriterlerine Göre Arazi Kullanım Haritalarının Hazırlanması (Corne)

Avrupa Çevre Ajansı Kriterlerine Göre Arazi Kullanım Haritalarının Hazırlanması (CORINE) kapsamında 2000 yılı uydu görüntülerini kullanarak 44 ayrı sınıf olarak Türkiye'nin arazi kullanım haritaları hazırlanmıştır.

Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri Kurulması

Seracılık ve hayvancılık konularını içeren Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri kurulması çerçevesinde; seracılık konusunda 5, hayvancılık konusunda 18 adet olmak üzere toplam 23 adet yatırım talebi ile ilgili işlemler Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile imzalanan "Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri Kurulmasına Dair Protokol" kapsamında yürütülmektedir.

Sorunlu Tarım Alanlarının Tespiti ve İyileştirilmesi Projesi

Sorunlu Tarım Alanlarının Belirlenmesi ve İyileştirilmesi Projesi" (STATİP) kapsamında köy sınırları dikkate alınarak ülkemiz tarım arazileri nitelikleri ile birlikte köy, ilçe ve iller bazında belirlenerek kullanıcıların hizmetine sunulacak ve bu çalışma ile ülke tarım arazilerinin envanteri de hazırlanmış olacaktır.

STATİP çalışmalarında 1/25000 ölçekli topografik haritalar üzerine gerekli arazi kullanım durumları işlenmektedir.

Çalışma kapsamında bir kısım İl Müdürlükleri tarafından hazırlanan STATİP haritalarının uydu görüntüleri üzerinden kontrolleri yapılmış olup belirlenen eksiklikler doğrultusunda çalışmalara devam etmektedir.

Tarımsal Kuraklık Çalışmaları

24/08/2007 tarihinden itibaren Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü koordinasyonunda Tarımsal Kuraklık çalışmalar yapılmaktadır. Bu tarihten itibaren yönetmelik hazırlıkları ve Tarımsal Kuraklık Eylem Planı hazırlama çalışmaları yapılmakta olup, bu ve benzeri konularda çalışmalar sürdürülmektedir.

Diğer taraftan; Tarımsal Kuraklıkla Mücadele İle Kuraklık Yönetimi Çalışmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar (Bkk 2007/12477) doğrultusunda; iki yönetmelik çalışmalarına başlanılmıştır. Bu yönetmeliklerden;

1. Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Yönetiminin Görevleri, Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik 02 Mart 2008 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır.
2. Tarımsal Kuraklıkla Mücadelede Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koordinatörlüğünde İlgili Bakanlıkların Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik.

Tarım Havzaları

Tarım Kanunu Madde 14 de ‘Tarımsal üretimin kendi ekolojisine uygun alanlarda yoğunlaşması, desteklenmesi, örgütlenmesi, ihtisaslaşması ve entegre bir şekilde yürütülmesi için tarım havzaları, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir. Bu havzaların faaliyet ve işleyişi ile ilgili esas ve usullerin düzenlenmesine ilişkin yönetmelik, Bakanlık tarafından yürürlüğe konulur.’ ibaresi gereği, Tarım Havzalarının tanımlanması, talep tahmini ve tarımsal destek sisteminin oluşturulmasına ilişkin ihale çalışmalarına başlanılmış olup 2008 yılı sonunda tamamlanacaktır.

Tarım Sigortası Uygulamaları

Tarım Sigortaları 2007 yılı uygulamalarına yönelik olarak yürürlüğe giren “Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler, Bölgeler ve Prim Desteği Oranlarına İlişkin 2006/11425 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı” 05 Ocak 2007 tarih ve 26394 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Bu Karar ile;

- 2007 yılında % 50 prim desteği verilmesi;
- Bitkisel ürünler ve seralarda dolu riski ana teminatına ek olarak paket halinde yangın, heyelan, fırtına ve hortum teminatlarının ve ayrıca, açık alanda yetiştirilen meyveler için yukarıda belirtilen teminatlara ilave olarak isteğe bağlı don riski teminatı,
- Önsoy ve soy kütüğüne kayıtlı süt sığırlarında ölüm riski teminatı,
- Bio-güvenlik ve hijyen tedbirlerini almış kümes hayvanlarında ölüm riski teminatı,
- Denizlerde ve iç sularda yetiştirilen su ürünlerine ölüm riski teminatı, ilgili genel şartlar, teknik şartlar, tarife ve talimatlar çerçevesinde Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat kapsamına alınmıştır.

“Tarım Sigortaları Havuzuna Devlet Tarafından Taahhüt Edilecek Hasar Fazlası Desteğine İlişkin 2007/11913 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı” 05 Nisan 2007 tarih ve 26484 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Bu Karar ile; Tarım Sigortaları Havuzu tarafından 01/01/2007-31/12/2009 tarihleri arasında akdedilen sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan, ancak reasürans ve retrosesyon yoluyla transferi yapılamayan risklerin her bir yıl itibarıyla hasar prim oranı;

- %90 ile %150 arasında kalan kısmı için %20 oranında,
- %150’yi aşan kısmı içinse %30 oranında,
- Münhasıran don riski ile ilgili olarak %170’i aşan kısmı için tamamı itibarıyla, hasar fazlası desteği taahhüt edilmiştir.

Hasar fazlası desteği ortaya çıkması halinde, söz konusu tutar, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibinden Tarım Sigortaları Havuzuna aktarılacaktır.

Devlet destekli tarım sigortaları uygulamaları ile 01 Ocak-31 Aralık 2007 tarihleri arasında bitkisel (dolu) 160.504 adet, bitkisel (don) 46.824 adet, hayvan hayat 10.117 adet, kümes 35 adet, sera 1.456 adet ve su ürünlerinde 6 adet olmak üzere toplam 218.942 adet poliçe kesilmiştir. Toplam sigorta prim üretimi 64.094.344 YTL, devlet desteği de 32.046.789 YTL olarak gerçekleşmiştir.

Devlet destekli tarım sigortaları uygulamaları ile ilgili olarak 01 Ocak - 31 Aralık 2007 tarihleri arasında ülke geneli ödenen toplam hasar tutarı 41 milyon YTL'dir.

Uygulamanın sürdürülebilir ve sağlıklı bir şekilde büyümesi ilkesinden sapmamak şartıyla; ürün, risk ve bölge bazında kapsamın genişletilmesi çalışmalarına devam edilecektir.

Meyve Bahçelerinin Yenilenmesi

Ülkemiz meyve üretimi açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Ancak, dış pazarın istediği çeşit ve kalitede üretim yapılamadığından bu potansiyel yeterince değerlendirilememektedir. Bu sorunun aşılabilmesi için elma ve turuncgil bahçelerinin yenilenmesi konusunda çalışmalar başlatılacaktır.

Bu çalışmalar sonucunda orta ve büyük ölçekli işletmeler oluşturularak özellikle ihracata yönelik kaliteli çeşitlerin üretiminin artırılması sağlanacaktır. Proje kapsamında 10 ilimizde 20 bin dekarlık alanda bu çalışmalar başlatılacak ve her bir bahçenin her yıl en az %20'si yenilenecektir.

Piyasa Gözetimi Laboratuvarlarının Desteklenmesi Projesi (TR 0402 01 Support to the Market Surveillance Laboratories for the Implementation of EC Directives in the area Fertilisers)

Projenin amacı gübre alanında piyasa denetim analizleri yapan Bakanlığımıza bağlı 5 adet Araştırma Enstitüsü Laboratuvarını ekipman yönünden destekleyip ekipman ve malzeme ile donatarak, AB direktiflerinin ve mevzuatının uygulanması ile AB Ülkelerindeki gibi Piyasa Gözetimi Sisteminin işler hale getirilmesi ve ilgili testlerin bu laboratuvarlarca yapılabilmesini sağlamaktır. Proje ile gübre denetim analizleri yapan Bakanlığımıza bağlı İzmir Zeytincilik Araştırma Enstitüsü, Yalova Atatürk Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü, Antalya Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü, Alata Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü, Ankara Toprak Gübre Araştırma Enstitüsü laboratuvarlarına ekipman ve malzeme alınacaktır.(5 ICP-AES, 3 UV spectrophotometer, 1 Muffle Furnace, 1 Furnace, 1 Flow Cabinet, 2 Ultra Water Distillation Unit, 2 PH Metry, 1 Grinding Mill, 1 Bench Balance, 1 Falme Fotometry, 1 Oven, 1 Laboratory Dish Washer, 1 Absorbtion Aparature and Filter v.s.)

Proje 2004 yılı katılım öncesi AB Mali İşbirliği kapsamında yürütülmektedir. 5 laboratuvara yukarıda sıralanan cihazlar teslim edilmiş eğitimleri tamamlanmış geçici kabulleri yapılmış olup Merkezi Finans ve İhale Kurumunca firmalara ödeme işlemleri tamamlanmıştır. İhale Bedeli 578 420 Euro'dur. İhale bedelinin % 75'i hibe olup % 25'i de Bakanlığımız bütçesinden karşılanmıştır. Proje Kasım 2007 ayında sona ermiştir.

Kimyevi ve Organik Gübre Yönetmeliği Çerçevesinde Yapılan Faaliyetler

2007 yılı sonu itibariyle, Kimyevi Gübre Yönetmeliği çerçevesinde; 864 adet Lisans Belgesi, 9446 adet Tescil Belgesi, Organik Gübre Yönetmeliği çerçevesinde 203 adet üretim İzni, 444 adet Lisans Belgesi ve 2225 adet Tescil Belgesi düzenlenmiştir.

Gübre Denetim Faaliyetleri

2007 yılı sonu itibariyle 1012 adet Denetçi Belgesi, 2007 yılında 6800 adet yapılan piyasa ve şikayet denetim Sayısı, 528 lt (sıvı), 22.623 kg (katı) imha edilen gübre miktarı ve verilen idari para cezası ise 27.815 YTL' dir.

Kimyevi Gübre İstatistikleri

2007 yılındaki kimyevi gübre istatistikleri, 3.113.767 Ton üretim, 5.148.059 Ton tüketim, 2.376.986 Ton ithalat ve 275.136 Ton ihracattır.

Tarımsal Mekanizasyon Faaliyetleri

2007 yılında Tarımsal Mekanizasyon Faaliyeti olarak, 549 adet Deney Sevk İşlemi, 701 adet Zirai Kredilendirme Belgesi verilmiştir.

b) KORUMA VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Bitki Koruma ve Karantina Hizmetleri

Bitki hastalık ve zararlıları ile mücadele faaliyetleri kapsamında, Yönetimli çiftçi mücadelesi ile yaklaşık olarak 105 milyon dekar alanda, 200 milyon ağaçta, 6 milyon fidanda ve 2.5 milyon ton tohumda ve üründe ilaçlı mücadele programlanmıştır. Yaklaşık olarak, 126 bin ağaçta ve 21 bin dekar alanda mücadele gerçekleştirilmiştir. 2007 yılında 49 ilde toplam 164 bin dekar alanda Çekirge Mücadelesi yapılması planlanmış olup, neticede 52 ilde 95.500 dekar alanda mücadele gerçekleştirilmiştir.

Hububat ekilisinde süne mücadelesi çalışmaları kapsamında; 2007 yılında 59 ilde 15.968.000 dekar alan programa alınmış olup, 28 ilde toplam 13.399.867 dekar alanda kimyasal mücadele yapılmıştır. Yine "Süne ve Kıvılcık Mücadelesinde, Biyolojik Mücadele Çalışmalarına Destek Amaçlı Ağaçlandırma Projesi" kapsamında ilkbahar döneminde, 40 ilde yaklaşık 1.420.000 adet fidan dikimi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 8.800.000 adet parazitoit üretilmiş ve mücadele yapılan illerimizde parazitoit salımları yapılmıştır. Gelecek yıllarda bu çalışmalar artan oranda bir ivme ile devam edecektir.

Tohum-Fidan-Fide Tescil ve Sertifikasyon Hizmetleri

Zirai Karantina Müdürlükleri ve Zirai Mücadele Araştırma Enstitüleri arasında bağlantılı Network uygulamasına geçilmiştir.

Patates'te Zirai Karantina etmenlerinin daha etkin bir şekilde analizini sağlamak üzere Ankara, Adana ve İzmir Zirai Mücadele Araştırma Enstitülerinin patates test laboratuvarlarının kapasiteleri güçlendirilmiştir

Patates siğili, patates kahverengi çürüklüğü ve domateste bakteriyel solgunluk görülen alanlarda yasaklama getirilen illerdeki üreticilerin mağduriyetlerini gidermek amacıyla, 2007 yılı ekimleri için toplam 23.131.490 YTL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Ruhsatlandırma

Ahşap ambalaj malzemelerinin işaretleme programı kapsamında 425 firma denetlenerek ISPM-15 işaretleme izin belgesi verilmiştir.

İslahçı haklarından yararlanmak üzere 9 bitki türünde, 17 yeni bitki çeşidi tescil edilmiştir.

2007 yılında;

- 18 bitki türünde, 66 adet bitki çeşidi tescil edilmiştir.
- 18 bitki türünde, 106 çeşide üretim izni verilmiştir.
- 16 bitki türünde, 378 çeşit Ticari Sebze kaydına alınmıştır.
- 139.450.826 ton tohum ile 48.741.684 adet fidan sertifikaya edilmiştir.

Piyasa Kontrolü ve Denetim

308 sayılı Tohumlukların Tescil Kontrol ve Sertifikasyonu Hakkında Kanun kapsamında çıkarılan "Tohumlukları Perakende Satacakların Uyacağı Esaslar Hakkında Yönetmelik" hükümlerine göre 81 ilde toplam 3974 tohum bayisinin denetimleri yapılmıştır.

2007 yılı Denetim Programında, Antalya ve İzmir İllerinde bulunan 10 adet Özel Sektör Tarımsal Araştırma Kuruluşu denetlenmiştir.

Kontrollü Fidan üretimi kapsamında, 2007 yılında toplam 94.984.720 adet resmi, 101.711.963 adet özel fidanın vegetatif, 44.933.719 adet resmi, 94.321.098 adet özel fidanın sökümlü dönemi kontrolleri yapılmış ve 438.037 adet fidan imha edilmiştir. Pazar kontrolleri sonucu toplam 24.452.933 adet fidanın kontrolü yapılmıştır.

Gıda Hizmetleri

Ülkemizde gıda konusunda faaliyet gösteren 28.000 işletmeden 22.000 adedi çalışma izni ve gıda siciline kaydedilmiştir. Söz konusu işletmelerin ürettikleri ürünlere, 2007 yılında 44.353 adet ilave olmak üzere toplamda 195.353 adet üretim izni belgesi düzenlenmiştir.

AB'ye uyum sürecinde, Türkiye'de Gıda Güvenliği ve Kontrol Sisteminin Yeniden Yapılandırılması ve Güçlendirilmesi (TR04/IB/AG/02) projesinin bina inşaatı devam etmektedir.

Kodeks çalışmaları

2007 yılında Türk Gıda Kodeksine bağlı 19 üründe Kodeks Tebliği yayımlanmıştır.

Gıda Kontrol ve Denetimleri

Gıda üretim, satış ve toplu tüketim yerlerine ait kontrol ve denetimler ile ilgili bilgiler verilmiştir.

2007 yılında üretim yerleri, satış yerleri ve toplu tüketim yerlerinde toplam 334.670 adet denetim yapılmış ve bunların 6.049'una idari para cezası verilmiş, 586 adet işyeri de savcılığa sevk edilmiştir.

Yurtiçi Gıda Kontrol Mevzuatı

"Gıda Güvenliği ve Kalitesinin Denetimi ve Kontrolüne Dair Talimat" 17.12.2007 tarih ve 046532 sayılı yazımız ekinde 81 İl Müdürlüğüne gönderilmiştir.

İthalat

Gıda maddelerinin ithalatında, yetkili 20 İl Müdürlüğü tarafından 21.035 adet kontrol belgesi onaylanmıştır. İthalat aşamasında ise yetkili 25 İl Müdürlüğü tarafından 59.750 adet ithalat kontrolü gerçekleştirilmiştir.

İthalat Kontrolleri Mevzuatı

"Gıda Maddeleri ve Gıda ile Temasta Bulunan Madde ve Malzemelerin İthalatında Kontrol Belgesi Onaylanması ve İthalat Aşamasındaki Kontrol İşlemleri Hakkında Usul ve Esasları Belirleyen Talimat" güncellenerek yetkili İl Müdürlüklerine gönderilmiştir.

"Sınır Ticareti ve Sınır Ticaret Merkezleri Kapsamında Gıda Maddeleri ve Gıda ile Temasta Bulunan Madde ve Malzemelerin İthalatında Kontrol Belgesi Onaylanması ve İthalat Aşamasındaki Kontrol İşlemleri Hakkında Usul ve Esasları Belirleyen Talimat" hazırlanarak ilgili İl Müdürlüklerine gönderilmiştir.

İzleme ve Denetim Programları

2007 yılında 27 farklı ürün ve risk bazında Denetim ve İzleme Programı uygulanmış olup, toplam 29.020 adet numunenin analizi yapılmıştır.

Gıda İle İlgili projeler

"Türkiye'de Gıda Güvenliği ve Kontrol Sisteminin Yeniden Yapılandırılması ve Güçlendirilmesi" AB Projesi Bakanlığımız Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü ile Almanya Tüketiciyi Koruma ve Gıda Güvenliği Federal Ofisi ve Litvanya Gıda ve veteriner Servisi ile beraber yürütülmüştür.

Ülkemizde gıda güvenliğinin sağlanması, gıda kontrol sisteminde etkinliğin artırılması, Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Merkez ve Taşra Teşkilatının yasal ve yapısal kapsamda güçlendirilmesi ve özel sektörle arasında işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla Nisan 2006 tarihinde başlamış olup, Kasım 2007 tarihinde sona ermiştir. Söz konusu proje kapsamında gıda denetim ve kontrol hizmetlerinin geliştirilmesi, etkinleştirilmesi ve AB standartlarına uyumu amacıyla 10 ayrı başlık altında yoğun ve kapsamlı çalışmalar yürütülmüştür.

AB'nin kararı sonucu projenin ilk iki bileşeni olan idari yapılanma ve mevzuat hazırlanması bileşenleri askıya alınmış ve yürütülemediği. Bu iki bileşen diğer 10 bileşene de temel teşkil etmektedir. Durdurulan ikinci bileşen AB Komisyonu tarafından alınan bir kararla yeniden yürütülmeye başlanacaktır. Buna göre, ikinci bileşen faaliyetleri kapsamında, gıda mevzuatının AB ile uyumlu olarak hazırlanması ile ilgili çalışmaları gerçekleştirmek üzere proje 2008 yılında yeniden uygulanmaya başlanacaktır. Bu çalışmanın süresi ise 5 ay olarak belirlenmiştir. Projenin uygulamaya konulacak ikinci bileşen faaliyetleri kapsamında; Gıda Kanununun gözden geçirilmesi, resmi kontroller ve hijyen kuralları dahil olmak üzere ikincil mevzuatın hazırlanması çalışmaları yürütülecektir.

"Türk Gıda Güvenliği Denetim Sisteminin AB Gıda Güvenliği Yönetmelik ve Standartları ile Uyumlaştırılması" konulu proje Bakanlığımız Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü ile Hollanda Gıda Güvenliği Otoritesi (VWA) arasında Şubat 2008 tarihi ile Haziran 2008 tarihleri arasında devam edecektir. Söz konusu proje kapsamında numune alma teknikleri, HACCP sistemi gereklilikleri ve gıda ve yem işletmelerinin AB Mevzuatına göre sınıflandırılması hakkında 160 gıda denetçisinin eğitilmesi planlanmıştır.

"Taze Meyve ve Sebzelere Uygulanan Pazarlama Standartlarına Uygunluğun Kontrolüne İlişkin 1148/2001/AT sayılı Tüzük ve Meyve ve Sebze Ortak Piyasa Düzenine İlişkin 2200/96/AT Sayılı Tüzük ile Pazarlama Standartlarına İlişkin Düzenlemeler ve İşlenmiş Meyve Sebze Ürünleri Orta Piyasa Düzenine İlişkin 2201/96 Sayılı Konsey Tüzüğü'nün Uygulanmasına İlişkin Proje" Ocak 2005 tarihinde başlamış olup, 2007 Mayıs ayında sonlanmıştır.

"Kalıntısız, Güvenli Örtü altı Üretimi için Kurumsal Alt Yapının Güçlendirilmesi Projesi" kapsamında çalışmalar 2007 yılında sona ermiştir.

TÜGEM koordinatörlüğünde yürütülen "Kayıtlı Süt Üretimi Kalitesinin Geliştirilmesi ve Sütte Gıda Güvenliği Projesi" 1 Ocak 2005 tarihinde başlamış ve 30 Haziran 2007 tarihinde sona ermiştir.

Yem Hizmetleri

51 adet yem işletmesine ruhsat verilerek, 2.658 adet yemin tescil ve beyan işlemi yapılmıştır.

2007 yılında yem fabrikaları, yem depolama ve satış yerleri 20.830 kez denetlenmiştir.

Hayvan Sağlığı ve Karantina Hizmetleri

2007 yılında Diyarbakır ve Batman illerinde toplam 17 yerleşim biriminde köy tavuklarında kuş gribi vakası görülmüştür. 27.190 muhtelif kanatlı hayvan itlaf edilerek toplam 318.000 YTL tazminat ödemesi yapılmıştır. 02 Nisan 2007 tarihinde hastalık tamamen sona ermiştir.

2003 yılında yalnızca Trakya bölgesi illerinde uygulanmaya başlanan hastalıklardan ari işletme oluşturma çalışmaları, 2007 yılında 17.01.2006 tarihli ve 26052 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2006/9922 sayılı Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkında Değişiklik Yapılmasına Dair Bakanlar Kurulu Kararında değişiklik yapılmış ve 07.04.2007 tarihli ve 26486 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2007/11931 sayılı Hayvancılığın Desteklenmesi Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Bakanlar Kurulu Kararı ile Ari İşletmelerin Destekleneceği il sayısı Afyonkarahisar, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bilecik, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale, Denizli, Düzce, Edirne, Eskişehir, Isparta, İstanbul, İzmir, Kırklareli, Kocaeli, Kütahya, Manisa, Muğla, Sakarya, Tekirdağ, Uşak ve Yalova illerinde besi sığırı işletmeleri dışındaki tüm sığırı işletmelerinin desteklenmesi şekline dönüştürülmüştür. 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu gereğince Bakanlık bütçesinden ödenmesi zorunlu olan hayvan hastalığı tazminatlarının, ilgili Karar kapsamında ödenmesi kararlaştırılmıştır.

Hastalıklardan ari işletme oluşturma çalışmaları kapsamında, 2007 yılında 237 süt sığırı işletmesine sertifika verilmiştir. Sığırı Tüberkülozu ve Sığırı Brucellozu hastalıklarının kontrolü amacıyla yapılan testler sonucunda, pozitif bulunan hayvanlar mecburi kesime sevk edilmiş ve yetiştiricilerine 1.953.922 YTL tazminat ödemesi yapılmıştır.

Hastalıklardan ari işletme oluşturma çalışmaları dışında Sığırı Tüberkülozu tespit edilen işletmelerde yapılan testler sonucunda pozitif bulunan ve mecburi kesimi yapılan 1.520 baş hayvan için 2.129.564 YTL, Sığırı Brucellozu tespit edilen işletmelerde yapılan testler sonucunda pozitif bulunan ve mecburi kesimi yapılan 3.162 baş hayvan için 5.201.356 YTL ve şap aşılması sonucunda anafilaktik şoktan dolayı ölen 399 baş hayvan için 611.437 YTL tazminat ödenmiştir.

2007 yılında Kırım Kongo Kanamalı Ateşi Hastalığının bulaştırma etkeni olan kenelerle mücadele amacıyla Bakanlığımız adına açılan özel hesaptan 20.000.000 YTL ödenek ayrılmıştır. İlk aşamada bu ödeneğin 3.600.000 YTL'si ilaç alımında kullanılmak üzere 36 İl Müdürlüğüne gönderilmiştir. Geriye kalan 16.400.000 YTL'si ile Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü ve Türkiye Jokey Kulübü ile ortaklaşa olarak ilaç alımı yapılarak 36 İl Müdürlüğüne kene mücadelesi amacıyla dağıtılacaktır.

2007 yılı Hayvan Hastalık ve Zararlıları Mücadele Projesi kapsamında 622.939.567

büyükbaş ve küçükbaş hayvan aşılanarak sağlık taramasından geçirilmiştir.

Hayvanların sağlıklı ortamlarda alınıp satılmalarını temin etmek amacıyla 2007 yılı içinde toplam 7 adet hayvan pazarı ruhsatlandırılmıştır.

Koyun ve keçilerin tanımlanması ve kayıt altına alınması için AB ile ortak proje yapılmasına karar verilmiş olup, yönetmelik taslak çalışmaları devam etmektedir.

Sığır cinsi hayvanların tanımlanması ve TÜRKVET veri tabanına kayıt işlemlerine devam edilmekte olup, şu ana kadar hayvan varlığımızın % 95'i kayıt altına alınmıştır. Küpeleme ve kayıt işlemlerinin bir an önce tamamlanması amacıyla Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği ile serbest veteriner hekimlere 2007 yılı içinde toplam 2.135.448 YTL destekleme ödemesi yapılmıştır.

2007 yılı içinde hayvan kayıt sistemi ve hayvan hareketlerinin kontrolü konularında 19 il'de eğitim verilmiştir.

İthalat, ihracat, transit, geri ithalat raporları ve ihracatta kullanılacak olan sağlık sertifikaları TURKVET yazılım programına dahil edilmiştir.

"Hayvan Maddelerinin İhracatı, Geri İthalatı ve Transit Geçiş Talimatı" yürürlüğe girmiştir.

2005 yılı Türkiye-Avrupa Birliği (AB) Mali Yardımları Programı çerçevesinde "Yeni Sınır Kontrol Noktalarının Kurulması" projesi başlamıştır.

Hayvan Sağlığında koruyucu hekimlik, hastalık teşhis ve tedavi hizmetlerinin serbest veteriner hekimler tarafından yapılmasını teminen 643 adet muayenehane, 93 adet poliklinik, 6 adet hayvan hastanesi ruhsatlandırılmıştır.

Laboratuvar Hizmetleri

Bakanlığımıza bağlı İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüklerinde denetim, ithalat, ihracat ve özel istek amaçlı olarak 99.274 adet gıda, 11.660 adet yem, 10.215 adet su, atık su olmak üzere toplam 120.470 adet numunede 795.730 adet analiz gerçekleştirilmiştir.

Su ürünleri, bal, süt ve kanatlıda kalıntı izleme planı uygulanmakta olup, 2007 yılında ülke genelinde 1.203 adet balık, 2.293 adet kanatlı, 1525 adet süt, 583adet bal olmak üzere toplam 5.604 adet numune ile çalışılması planlanmış ve plan kapsamında alınan numunelerde izinli ve yasaklı veteriner ilaç kalıntıları ile ağır metal ve aflatoksin analizleri gerçekleştirilmiştir.

2007 yılında Tekirdağ, Kocaeli ve Adana İl Kontrol Laboratuvar Müdürlükleri akredite olmuş ve ülke genelinde bugüne kadar 15 laboratuvarın akreditasyonu tamamlanmıştır.

Su Ürünleri Kontrol Hizmetleri

Yasadışı avcılığın önlenmesi için balıkçı gemilerinin uzaktan algılama yöntemiyle izlenmesine imkân sağlayacak Gemi İzleme Sistemi kurulmuştur. 2007 yılında Orkinos balığı avcılığı yapan 87 balıkçı gemisinde pilot uygulama başlatılarak, avcılık faaliyetleri bu yöntemle izlenmiştir.

Balıkçılık ve bütün piyasa faaliyetleriyle ilgili bilgilerin toplanması ve değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan Su Ürünleri Bilgi Sisteminin yazılımı tamamlanmıştır.

Su Ürünleri Mevzuatımızın Avrupa Birliği Müktesebatına yasal ve kurumsal uyumunu sağlamak amacıyla hazırlanan Su Ürünleri Kanunu Değişiklik Tasarısı TBMM'ne gönderilmiştir.

Gemi izleme sistemi, seyir defteri, karaya çıkış bildirimini, nakil belgesi, depolama bildirimini ve satış bildirimine yönelik taslak yönetmelikler hazırlanmıştır.

2007 yılı içinde avcılık yasak ve sınırlamalarına yönelik toplam 40.160 adet kontrol gerçekleştirilmiştir. Bu kontrollerden 2.155 adedine cezai işlem uygulanmış, 71 adedi için ise savcılığa suç duyurusunda bulunulmuştur.

AB' ne su ürünleri ihraç etmek üzere onay numarası verilen tesislerde 2007 yılı Aralık ayı sonu itibariyle 920 denetim yapılmıştır.

Teknik ve hijyen şartları açısından Bakanlığımızdan çalışma izni, AB dışı ülkelere yönelik ihracat izni ve Avrupa ve Dünya standartlarına uyum sağlayan Onay Numarası almış işleme ve değerlendirme tesislerinin 2007 yılı sonu itibariyle toplam sayısı 162 adettir.

Su Ürünlerinde Pazarlama Standartları ve Tüketici Bilgisi Hakkında Yönetmelik Taslağı hazırlanmış, ilgili kurumların görüşüne açılmış ve görüşler alınmıştır.

"Belirli Yavru Fokların Kürklerinin ve Bunlardan Elde Edilen Ürünlerin İthaline İlişkin Tebliğ Taslağı" ile "Kabuklu Su Ürünlerinin Yetiştigi Sulara İlişkin Kalite Standartları Hakkında Tebliğ Taslağı" hazırlanmış, ilgili kurumların görüşüne açılmış ve görüşler alınmış olup, 2008 yılı içerisinde yayınlanması planlanmaktadır.

AB mevzuatları doğrultusunda uygulanmakta olan su ürünleri kalite kontrol sisteminin revizyonuna yönelik olarak mevzuat çalışmaları yürütülmektedir.

Ülkemizde faaliyet gösteren bütün sabit su ürünleri perakende satış yerleri kayıt altına alınarak, 2.619 satış yerinde fiziksel, teknik, hijyen ve sağlık şartları açısından 11.000'e yakın denetim yapılmıştır. Satış yerlerinde soğuk depolar oluşturulmuş, paslanmaz, hijyenik malzemenle yapılmış tezgahlar ve dolaplar içerisinde ürünler, soğuk zincir ve hijyen kurallarına uyularak satılmaya başlanmıştır.

Ülkemizde faaliyet gösteren ve Belediye Başkanlıklarınca işletilen 11 Su Ürünleri Hali'nde denetimler, bilgilendirme toplantıları ve ortak çalışma toplantıları yapılmıştır. AB normlarına uygun örnek hal projeleri hazırlanarak Belediye Başkanlıkları ile gerçek ve tüzel kişilerin kullanımına verilmiştir. Bu çalışmalarla fiziksel, teknik, hijyen ve sağlık şartları açısından önemli iyileştirmeler gerçekleştirilmiştir. Belediye Başkanlıklarınca Ordu ve Rize'de yeni su ürünleri halleri yapılarak hizmete açılmış, Bandırma su ürünleri hali fiziki koşulları açısından yenilenmiş, Samsun ve Bursa'da yeni su ürünleri hallerinin inşasına başlanılmıştır. İstanbul'da yeni bir su ürünleri hali yapımı için yer tespiti yapılarak imar çalışmaları başlatılmıştır.

Mevcut 277 adet balıkçı barınağının, Balıkçı Barınakları Yönetmeliği çerçevesinde kontrol ve denetimleri periyodik olarak sürdürülmüş ve barınakların kiralanması, işletilmesi, bakım ve onarımı ile üst yapıların gerçekleştirilmesine ilişkin hizmetler ilgili Bakanlıklarla koordineli olarak yürütülmüştür.

Afet Hizmetleri

2090 sayılı "Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında" Kanun kapsamında Bakanlığımız "afet tertibine" 2007 yılı için toplam 92.493.001 YTL ödenek konulmuştur. Bu ödeneğin tamamı serbest bırakılmış olup, bugüne kadar 63 ilde 152.226

çiftçiye 91.305.059,37 YTL nakdi yardım yapılmıştır.

Kuraklık Kararnamesi çerçevesinde 40 ilden 551.238 çiftçiye 265.892.481,80 YTL kuraklık hibe desteğinin dağıtımı tamamlanmıştır.

Çeşitli nedenlerle sisteme zamanında girişi yapılamayan 80.617 çiftçi için 11.699.507,91 YTL ek ödenek Maliye Bakanlığında talep edilmiştir.

Çevre Hizmetleri

1380 sayılı Su ürünleri Kanununda yer alan su kirliliği hükümleri uyarınca su ürünleri istihsal yerlerinde; fabrikalara yönelik 540, deniz suyunda 268, iç sularda 1703 izleme ve kontrol yapılmış olup, bu denetimler sonucunda 6 adet fabrikaya idari para cezası uygulanmış ve 1 tanesi mahkemeye verilmiştir. Yerüstü ve yeraltı su kaynaklarında tarımsal kaynaklı nitrat kirliliğinin izlenmesi kapsamında, 1597 adet istasyonda nitrat parametresinin izlenmesi yapılmaktadır. Dünya Bankası kaynaklı, Anadolu Su Havzaları Rehabilitasyon Projesinin, Karadeniz'de Tarımsal Kirliliğin Kontrolü çalışmaları kapsamında planlanan 2007 yılı faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için 1.760.001,57 ABD doları harcanmıştır.

AB uyum çalışmaları kapsamında su ürünleri uyum ve uygulama çalışmaları devam etmektedir.

Zirai ve veteriner İlaç Hizmetleri Ruhsatlandırma Çalışmaları

- 102 adet zirai mücadele alet ve makinesine ruhsat verilmiştir.
- 206 adet yerli, 68 adet ithal veteriner ilacına ruhsat verilmiştir.
- 139 adet veteriner ilacı ruhsat sahibi firmaya iştigal izin belgesi verilmiştir.
- 16 adet zirai ilacı ruhsat sahibi firmaya iştigal izin belgesi verilmiştir.
- 422 adet bitki koruma ürününe ruhsat verilmiştir.
- 14 adet Bitki Koruma Ürünü formülasyon tesisine Üretim (İşletme) ve 5 adet veteriner ilacı üretim tesisine işletme izinleri verilmiştir.

İlaç Kontrol Hizmetleri

Bitki Koruma Ürünlerinin kontrolü, "Zirai Mücadele İlaçları Kontrol Yönetmeliği" esasları çerçevesinde yürütülmektedir. 2007 yılında piyasa kontrolü amacıyla, 238 adet analiz yapılmış olup, Yönetmeliğe aykırı olan türler için gerekli cezai müeyyideler uygulanmıştır. 11.10.2007 tarih ve 26670 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan ve Perakende Satılması ile Depolanması Hakkında" Yönetmelik yürürlüğe girmiştir.

Zirai Mücadele İlaç ve Alet Makine Bayileri, İl Müdürlüklerinde görevli teknik elemanlarca her yıl düzenli olarak kontrol edilmektedir.

Ruhsatlı veteriner ilaçları ve Bakanlığımızdan ruhsat almayan kaçak ilaçlarla ilgili ihbar ve şikâyetler dikkate alınarak gerekli merciler nezdinde işlem yapılmıştır.

Ruhsatlı veteriner ilaçlarının, etiket talimatı doğrultusunda yapılan piyasa denetimlerinde eksiklik saptanan firmalara ait farklı gruplardan 7 ilacın ruhsatları askıya alınmış olup, 10 adet ilacın ruhsatı da iptal edilmiştir.

İlaç Kontrol Hizmetleri Kapsamında Yürütülen Projeler

- a- İlaç Kalite ve Bakiyelerinin İzlenmesi Projesi,
- b- Tarım Ürünlerinde İlaç Kalıntılarının Önlenmesi Projesi,
- c- İyi Laboratuar Uygulamaları (İLU-GLP) Eşleştirme Projesi,

- d- AB Mevzuatının Uygulanmasına Yönelik Piyasa Gözetim Lab. Destek Projesi,
e- Metil Bromür (MeBr)'ün Sonlandırılması Projesi.

c) TEŞKİLATLANMA VE DESTEKLEME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TEŞKİLATLANMA HİZMETLERİ

Tarımsal Amaçlı Kooperatifler türlerine göre

Tarımsal Kalkınma, Sulama, Su Ürünleri, Pancar Ekicileri Koperatifleri adı altında faaliyetlerini yürütmektedir.

Tarımsal Üretici Birlikleri ise ürün ve ürün grubu bazında faaliyetlerini yürütmektedir.

Tarımsal Amaçlı Kooperatifler bir araya gelerek; Tarım, Hayvancılık, Ormancılık, Sulama, Su Ürünleri, Pancar Ekicileri ve Çay Ekicileri Bölge Birliklerini,

Kooperatif Bölge Birlikleri bir araya gelerek; Tarım, Hayvancılık, Ormancılık, Sulama, Su Ürünleri ve Çay Ekicileri Merkez Birliklerini oluşturmuşlardır.

Kooperatif Kuruluşları

1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'na göre kurulan, "Tarımsal Kalkınma, Sulama, Su Ürünleri, Pancar Ekicileri kooperatifleri" adı altında faaliyet gösteren 10.393 kooperatifin 107 birliği, 6 merkez birliği ve 6.255 ortak kooperatifi ile 2.690.970 çiftçi ortağı vardır. Ayrıca, kuruluş ve denetim yönünden Bakanlığımıza bağlı 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri Kanunu'na göre kurulan 1926 tarım kredi kooperatifinin, 16 Bölge Birliği, 1 Merkez Birliği mevcut olup, bunların 1.284.737 ortağı bulunmaktadır.

Tarımsal Üretici Merkez Birlikleri

5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu 6 Temmuz 2004 tarihinde kabul edilmiş ve 16 Ocak 2005 tarihinde Kuruluş Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin yürürlüğe konulmasından günümüze kadar; 109 Meyve Üreticileri Birliği, 53 Sebze Üreticileri Birliği, 50 Tarla Bitkileri Üreticileri Birliği, 11 Kırmızı Et, 7 Kanatlı Hayvan Eti, 144 Süs, 44 Bal, 16 Yumurta, 1 Koza olmak üzere toplam 223 Hayvansal Üretimle ilgili Üretici Birliği, 14 Su Ürünleri Üretici Birlikleri olmak üzere toplam 444 Tarımsal Üretici Birliği'nin kuruluşu gerçekleşmiş olup 28.234 ortağı bulunmaktadır. Ayrıca 8 adet Tarımsal Üretici Merkez Birliği kuruluşu tamamlanmıştır.

Çiftçi Örgütlerinin Kurumsal Yapılarının Güçlendirilmesi Projesi (IRFO)

Çiftçi Örgütlerinin Kurumsal Yapılarının Güçlendirilmesi Projesi (IRFO), Türkiye Tarım Reformu (ARIP) Projesinin alt bileşenlerinden biridir.

Proje, 2005 yılında başlamış olup 2008 sonunda bitirilecektir. Projenin toplam bütçesi 10,6 milyon USD olup %80 Dünya Bankası katkısı ve %20 iç kaynak kullanılmaktadır.

Proje çerçevesinde 2007 sonu itibarıyla; İç kaynak olarak 573.153,29 YTL, Dış Para olarak 4.489.888,78 YTL olmak üzere Toplam 5.063.042,07 YTL kaynak kullandırılmıştır.

Alman Kooperatifleri Konfederasyonu İle Ortaklaşa Uygulanan Kooperatif Örgütlerinin Desteklenmesi (DGRV) Projesi ;

Alman Kooperatifleri Konfederasyonu (DGRV), TEDGEM ve 7 tarımsal amaçlı kooperatif merkez birliğinin ortak girişimi olan Tarımsal Amaçlı Kooperatifler Ortak Girişimi (TAKOG) işbirliği ile uygulanan Kooperatif Örgütlerinin Desteklenmesi Projesi kapsamında, 2007 Yılı içerisinde yapılan toplantılarda 2008 yılı iş programı hazırlıkları ele alınarak;

- Kooperatiflerin organizasyon yapılarını bozmadan eğitim çalışması yapılması,
- Kalkınmada öncelikli illerde ortaklaşa belirlenecek olan kooperatiflerin ele alınabileceği, hangi kooperatifin üst düzeyde hangisinin desteğe ihtiyacı var tespit edilmesi,
- TEDGEM ve DGRV'nin belirlenecek olan bölgelerde ortak çalışma yapılması, kadın kooperatiflerine öncelik verilmesi amaçlanmaktadır.

Kooperatif Projeleri (Genel Bütçe Kaynaklı)

Bakanlığımız bütçesi içinde BORÇ VERME tertibinde her yıl bütçelendirilen ödenekler, projeler bazında yatırım ve işletme sermayesi olarak kooperatiflere kredi verilmek üzere kullanılmaktadır. Ayrıca, bu bütçeden daha önceki yıllarda desteklenen ancak rehabilitasyon ihtiyacı duyulan projelere de kaynak ayrılarak kredi kullanılmaktadır.

Proje Konuları aşağıda yer almaktadır;

Tip Projelerimiz:

- Merkezi Sağım Üniteli Damızlık Sığır Yetiştiriciliği
- Damızlık Sığır Yetiştiriciliği
- Besi sığırcılığı
- Damızlık Koyun Yetiştiriciliği
- Arıcılık
- Seracılık
- Soğuk Hava Deposu
- Soğuk Havalı Mandıra
- Zeytinyağı Fabrikası
- Halıcılık

Özel Projeler

Kooperatiflerin geliştirdiği özel projeler (Süt İşleme Tesisleri (5 ve 10 ton/gün), Optik Okuyucu Meyve Tasnif Ambalajlama, Çay Fabrikası, Un Fabrikası, Çam Fıstığı Depolama ve Pazarlama, Çeltik Fabrikası, Çay Fabrikası, Salça Fabrikası, Tıbbi ve Aromatik Bitkiler İşleme ve Değerlendirme, Damla Sulama Projesi, Damızlık Sığır Yetiştiriciliği Projesi (Toplu Üretim), diğer tarımsal amaçlı tesisler.)

Ayrıca, Tarımsal Amaçlı Kooperatiflere Rehabilitasyon Projesi ve İşletme Sermayesi şeklinde de kredi kullanılmaktadır.

Bu projelere ancak 1163 sayılı Kanuna göre kurulmuş olan Tarımsal Amaçlı Kalkınma Kooperatifleri ve Üst Kuruluşları müracaat edebilmektedirler.

Projeler kapsamında verilen kredilerin vadeleri ilk yıl ödemesiz, 2. yıl faiz ödemeli, diğer yıllarda taksit ve faiz ödemeli olmak üzere 7 yıldır. Ayrıca özel proje uygulayan kooperatifler 12 yıl vadeli. Transfer programından verilen işletme sermayeleri 1. yıl sadece faizin ödenmesi olmak üzere toplam 3 yıl vadeli.

Kooperatiflere sabit yatırım ve işletme sermayesi için tahsis edilen kredilerde faiz oranları; piyasa fiyat hareketleri, ekonomik durum ile mevduat ve kredi faizlerindeki gelişmeler

dikkate alınarak, T.C.Ziraat Bankası A.Ş.'nin küçük ve orta ölçekli tarımsal işletme tanımına giren üreticilere doğrudan açtığı kredilere uyguladığı faizin 1/2-1/4'ü arasında Bakanlıkça belirlenen faiz oranı uygulanır. (2006 ve 2007 yılları için % 5 faiz uygulanmıştır.)

Bu projeler kapsamında 2007 Yılında İşletme Sermayesi Programından 154 kooperatife 4.411.892 YTL ve Yatırım Programından 111 kooperatife 74.488.108 YTL olmak üzere toplam 78.900.000 YTL kredi desteği sağlanmıştır.

Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi (KASDP) ; (Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü Kaynaklarından)

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Devlet Bakanlığı ile Bakanlığımız arasındaki protokole dayanılarak "Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi" hayata geçirilmiştir.

Proje Konuları

- Süt sığırcılığı
- Koyunculuk
- Seracılık olarak belirlenmiştir.

Bu proje kapsamında yaklaşık 4 yıllık süre zarfında 698 proje kademeli olarak hayata geçirilmiştir. Ayrıca bu projenin uygulanması ile fayda sahiplerine sürekli gelir elde edilmesinin yanında ülkemiz hayvancılığının ıslahı ve dolayısı ile hayvansal üretimin verimliliği ve kalitesi de artırılmıştır. Bu proje ilk 2 yılı geri ödemesiz olup, 5 yıl vadeli ve de faizsizdir.

2007 yılında KASDP kapsamında 239 kooperatif programa alınmış bu kooperatiflerden 180 kooperatif desteklenmiş olup, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü kaynaklarından 121.753.424 YTL kullanılmıştır. Projenin başlangıcından itibaren ise toplam 423.587.264 YTL' lik destek sağlanmıştır.

Program ve Proje Hizmetleri

2007 yılında Yatırım Programına, yatırım bütçesinden 78.900.000 YTL ödenek ayrılmıştır.

Bu ödenekten 64.900.000 YTL ile 72 kooperatif "Ortaklar Mülkiyetinde Damızlık Sığır Yetiştiriciliği", 2 kooperatif "Ortaklar Mülkiyetinde Besi Sığırcılığı", 14 kooperatif "Ortaklar Mülkiyetinde Damızlık Koyun Yetiştiriciliği", 4 kooperatif "Ortaklar Mülkiyetinde Seracılık", 6 kooperatif de özel proje uygulamak üzere toplam 98 adet kooperatif Yatırım Programına alınmıştır.

Aynı ödenekten 7.500.000 YTL ile önceki yıllarda Yatırım Programlarına alınarak Bakanlığımızca desteklenmiş veya kendi imkânları ile yatırımını tamamlamış, muhtelif proje konularında 225 adet kooperatif İşletme Sermayesi Programına alınmıştır. Ayrıca Tarımsal Kooperatiflerin Rehabilitasyonu Projesi kapsamında 23 adet kooperatife de 6.500.000 YTL kaynak ayrılmıştır.

2007 yılında Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü Kaynaklı "Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi" (KASDP) kapsamında "Ortaklar Mülkiyetinde Süt Sığırcılığı" projesinden 186 kooperatif, "Ortaklar Mülkiyetinde Damızlık Koyun Yetiştiriciliği" projesinden 51 kooperatif ve "Ortaklar Mülkiyetinde Seracılık" projesinden 2 adet olmak üzere toplam 239 adet kooperatif programa alınmıştır.

Destekleme Hizmetleri

Son üç yılda kooperatiflere Cumhuriyet tarihinin en fazla desteği verilmiştir. 1999-2002 döneminde toplam 287 kooperatif projesine 87 milyon YTL, 2003-2007 döneminde ise toplam 1.165 kooperatif projesine 765 milyon YTL kooperatiflere kredi kullanılmıştır.

Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Hizmetleri

Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Hizmetleri içerisinde Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programı (KKYDP) ve Köy Bazlı Katılımcı Yatırım Programı (KBKYP) yürütülmektedir. KBKYP Dünya Bankası kaynaklı olarak 16 ilde uygulanmaktadır. KKYDP ise, Genel Bütçe kaynaklı olup, 65 ilde uygulanmaktadır. Bu programlar dahilinde 2007 yılı içerisinde 3320 projeye toplam 97.368.914 YTL ödenmiştir.

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi (KKYD)

KKYP genel olarak; kırsal kalkınma plan ve programları ile 2006-2010 Ulusal Tarım Stratejisi çerçevesinde, tarım üreticilerine, kırsal alanlarda bireysel ve/veya bir arada yapacakları öz sermayeye dayalı projeli yatırımlar için ülkemiz genelinde kırsal alanda ekonomik ve sosyal gelişmeyi sağlamak amacı ile gerçek ve tüzel kişilerin ürettiği tarım ürünlerinin işlenmesi, değerlendirilmesi ve pazarlanmasına yönelik ekonomik faaliyetleri ile ilgili projeli yatırımları ve de mevcut sulama tesislerinin rehabilitasyonuna yönelik yatırımları teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

KKYP' nin ön çalışmaları 16 ilde Köy Bazlı Katılımcı Yatırım Programı (KBKYP) ile uygulanmıştır. KBKYP ile 2005 yılında ön çalışmalar yapılmış ve 16 ilde program denenmiş ve Bakanlığımız tarafından başarılı bulunarak tüm ülke çapında uygulanmaya başlanmıştır.

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında, tabandan yukarıya doğru yaklaşımla katılımı sağlayan, yerel kapasiteyi ve örgütlenmeyi geliştiren, istihdam yaratma potansiyeli olan, üretici gelirlerini artıran ve çeşitlendiren, kadın nüfusun eğitim ve girişimcilik düzeyinin yükselmesini ve yaygınlaştırılmasını esas alan projelerin yanı sıra kırsal altyapının rehabilitasyonuna yönelik projeler desteklenmektedir. Projeye esas tutarların ekonomik yatırımlara yönelik olanlarında %50'si tarımsal sulama altyapı rehabilitasyonuna yönelik olanların ise %75 'i hibe desteği olarak program kaynaklarından karşılanmaktadır.

KKYDP 2006 yılı uygulamaları dâhilinde ekonomik ve altyapı yatırımlarına yönelik 16 adet projeye 1.294.801,85 YTL ödenmiştir.

KKYDP 2007 yılı III. Etap uygulamalarına ilişkin tebliğin 14 Şubat 2007 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanması ile III. Etap uygulamaları başlatılmıştır. III. Etap dahilinde 14 Şubat 2007 tarihinde ayrıca "Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Çerçevesinde Makine, Ekipman Alımlarının Desteklenmesi Tebliği" de Resmi Gazete'de yayımlanmış ve böylelikle, "Makine, Ekipman Alımları Projeleri" de hibe desteği kapsamına alınmıştır.

2007 yılında ekonomik, altyapı yatırımları ile makine ve ekipman alımları konusunda 2844 projeye toplam 79.978.481 YTL ödenmiştir.

Böylelikle KKYDP kapsamında bugüne kadar 1784 ekonomik, 358 altyapı, 2777 makine ve ekipman olmak üzere toplam 4919 proje onaylanmıştır. Bu projelere 357.800.000 YTL hibe desteği uygun görülmüş ve toplam 81.273.283 YTL ödeme yapılmıştır.

Köy Bazlı Katılımcı Yatırım Programı

Köy Bazlı Katılımcı Yatırım Programı (KBKYP), III.Etap için hazırlanan tarıma dayalı yatırımların desteklenmesi yönetmeliği ve makine ekipman alımlarının desteklenmesine ilişkin tebliğ 18 Nisan 2007 tarihinde resmi gazetede yayınlanmıştır. KBKYP kapsamında 2006 yılında ekonomik ve altyapı yatırımları konularında 130 projeye toplam 6.256.465 YTL ödeme yapılmıştır.

2007 yılında ise ekonomik, altyapı ve makine ekipman alımları konusunda 476 projeye toplam 17.390.433 YTL ödeme yapılmıştır.

KBKYP’de bugüne kadar 606 adet projeye 23.646.899 YTL ödeme yapılmıştır.

Televizyon Yoluyla Yaygın Çiftçi Eğitimi Projesi (YAYÇEP) Çalışmaları

Digitürk ile Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü arasında protokol imzalanarak güncellenen YAYÇEP filmleri Memleketim TV’de gösterilmiş ve imzalanan ek protokol ile çekimi biten filmlerin (Meyvecilik, Tarla Bitkileri ve Sığırcılık) gösterimi devam edecektir. Meyvecilik ve Tarla Bitkileri filmlerinden 113’ü tamamlanmıştır. Beslenme, Gıda Üretimi ve Muhafazası Teknolojileri adlı kitaplardan toplam 31.000 adet basılmış ve bu kitaplar illere gönderilmiştir.

Tarımsal Yayımın Özelleştirilmesi ve Sertifikalı Tarım Danışmanlığı

Yönetmeliğe bağlı olarak “Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetleri Uygulama Esasları” ile “Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Eğitimi Hizmetleri Uygulama Esasları” hazırlanmış ve Bakanlık Makamının Onayı ile yürürlüğe girmiştir.

Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Eğitimi (Sertifika Eğitimleri) çerçevesinde 323 Bakanlık Personeli Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Eğitimine, 46 Bakanlık personeli Eğiticilerin Eğitimine katılmıştır. Üniversite/Meslek Kuruluşlarının düzenlediği Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Eğitimine katılan 59 kişinin Tarım Danışmanı Sertifikası onaylanmıştır.

3 Üniversite ve 3 Meslek kuruluşuna Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Eğitimi Düzenleme Yetki Belgesi verilmiştir. 3 Şirket, 5 Ziraat Odası, 5 Dernek ve 71 Üretici Örgütüne Tarımsal Danışmanlık Yetki Belgesi verilmiştir. 328 kişiye Geçici Tarım Danışmanlığı Belgesi verilmiştir.

Tarımsal Yayımın Geliştirilmesi (Tar-Gel)

Tarımsal işletme sahiplerinin bilgi, beceri ve teknik yöntemler konusundaki ihtiyaçlarının zamanında ve yeterli düzeyde karşılanması amacıyla Tarımsal Yayımı Geliştirme Projesi (TAR-GEL) 01.01.2007 tarihinde uygulamaya konulmuştur.

Tar-Gel Projesi, Bakanlığımızca ilk defa uygulamaya konulan performansa dayalı personel çalıştırılması esasına dayanan bir projedir.

Proje kapsamında çalışan personel, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B maddesine göre sözleşmeli pozisyonda istihdam edilmektedir.

Proje kapsamında 81 İl Müdürlüğü tarafından tespit edilen 2500 “Çalışma Bölgesine” KPSS puanı ile ÖSYM tarafından sözleşmeli personel ataması yapılmıştır.

Tar-Gel kapsamında, Ülke genelinde; 1770 Ziraat Mühendisi, 730 veteriner Hekim

kadrosu olmak üzere toplam 2500 sözleşmeli personel kadrosu tahsis edilmiştir.

Bakanlığımız Eylem Planı doğrultusunda, 2008 yılında Tar-Gel Projesi kapsamında 2500 sözleşmeli personelin daha istihdam edilmesi planlanmış olup, bu yöndeki çalışmalar devam etmektedir.

Kooperatifçilik Eğitimleri

Genel Kooperatifçilik, Kooperatif Yöneticileri ve Kredilendirilmiş Çiftçilerin Eğitimine toplam 47.800 çiftçi katılmıştır.

Tarımsal Mekanizasyon Eğitimleri

Tarımsal mekanizasyondaki teknolojik gelişmeler ile uygulanabilir araştırma sonuçlarını çiftçilere yaymak, yenilikleri benimsetmek, bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla 940 çiftçi eğitilmiştir.

Sulu Tarım Alanlarında Tarımsal Mekanizasyon Eğitim Merkezi Projesi

Çiftçilerimizin sulama konusundaki bilgi eksikliklerini tespit etmek, buna göre eğitim programları hazırlamak ve uygulamak, onların sulama konusunda doğru alışkanlıklar kazanmasını sağlamak amacıyla 116 teknik eleman eğitilmiştir.

KIRSAL KALKINMADA KADIN HİZMETLERİ

Kadın Çiftçilere Yönelik Yayım Hizmetleri

Kadın Çiftçiler Tarımsal Üretim Eğitim ve Yayım Çalışmaları

Düzenlenen demonstrasyonlarda, çiftçi şartlarında yapılan denemelerde, çiftçi toplantılarında, tarla günlerinde, teşvik müsabakalarında 20.134 kadın çiftçi eğitilmiştir,

Ev Ekonomisi Eğitim ve Yayım Çalışmaları

81 ilde uygulanmakta olup, 2007 yılında 2.846 toplantı düzenlenerek, 33.939 kadın çiftçi eğitilmiştir.

Gıdaların Çeşitli Yöntemlerle Muhafaza Edilmesi Eğitim ve Yayım Çalışmaları

Bu eğitim çalışması kapsamında 81 ilde 3.433 toplantı düzenlenmiş 41.077 kadın çiftçi eğitilmiştir.

İyotlu Tuz Kullanımı ve Eğitim ve Yayım Çalışmaları

Bu kapsamda bugüne kadar 2.713 toplantı düzenlenmiş 40.469 kadın çiftçi eğitilmiştir.

Tarımsal Kalkınma Kooperatiflerinin Buldukları Yerlerdeki Kadın Çiftçilere verilen Eğitim ve Yayım Çalışmaları

81 ilde uygulanmakta olup bu kapsamda 4.822 kadın çiftçi eğitilmiştir.

Kadın Çiftçiler Tarımsal Yayım Projesi

Proje 2000 yılında uygulamaya konulmuş olup 19 ilde yürütülmektedir. Bugüne kadar toplam 11.515 kadın çiftçi eğitilmiştir.

Kadın Çiftçiler Yarışıyor Bilgi Yarışması

Antalya’da yapılan yarışma finalinde Antalya ili yarışmacıları 2007 yılı birincisi olmuştur.

Kadın Çiftçiler Yarışıyor Bilgi Yarışması Milli Olimpiyatlar Komitesi tarafından 2005 yılı FAIR PLAY ödülüne layık görülmüş olup, 2000 sosyal olay içinden birinci seçilmiştir. Ayrıca 15-17 Kasım 2006 tarihlerinde İstanbul’da yapılan Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi tarafından Obezite ile Mücadele konusuna katkı sağlayabilecek, sağlıklı gıda üretimini ve beslenmeyi teşvik edecek proje ve çalışmaların ödüllendirildiği söz konusu toplantıda Sağlıklı Gıdanın Teşvik Edilmesi dalında uluslararası bir ödül almıştır.

Kırsal Alanda Kadın Eğitimi İle Sağlıklı Süt Üretimi Projesi

Genel Müdürlüğümüz ile İngiltere Uluslararası Tarım ve Teknoloji Merkezi (IATC) ve Johnson Diversey işbirliğinde düzenlenen ve Diyarbakır İlinde uygulanacak olan “Kırsal Alanda Kadın Eğitimi ile Sağlıklı Süt Üretimi Projesi”nin protokolü taraflarca 05 Ekim 2007 tarihinde imzalanmıştır. İmzalanan protokol gereği proje bir yıllık bir çalışma süresini kapsamaktadır.

Proje kapsamında 5 teknik eleman İngiltere’de konuyla ilgili eğitim almışlardır. 11-13 Aralık 2007 tarihleri arasında 3 gün süreli Uluslar arası Tarım ve Teknoloji Merkezi (IATC) ve Johnson Diversey firması yetkililerinin de katıldığı 5 köyde bilgilendirme toplantıları yapılmıştır. Toplam 315 kadın çiftçi projeden yararlanmaktadır.

Tarımsal Eğitim ve Yayım Konusundaki Çalışmalar

Çiftçi eğitim ve yayım çalışmaları kapsamında yapılan demonstrasyon, tarla günü, çiftçi toplantısı, çiftçi kursu, çiftçi inceleme gezisi ve teşvik müsabakası gibi benzeri faaliyetlere toplam 910.000 çiftçinin katılımı sağlanmıştır.

Uygulama ve Teknik Kontrol Hizmetleri

Uygulama Hizmetleri

Genel Bütçe Yatırım Programı kapsamında Damızlık ve Süt Sığırcılığı Yetiştiriciliği konusunda 50 ihale, Koyun Yetiştiriciliği konusunda 9 ihale, Besi Sığırcılığı konusunda 3 ihale, Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi Kapsamında Damızlık ve Süt Sığırcılığı Yetiştiriciliği konusunda 116 ihale, Koyun Yetiştiriciliği konusunda 25 ihale olmak üzere toplam 203 ihale yapılmıştır. 13.138 aileye 87.396 adet hayvanın dağıtımı devam etmektedir.

2007 yılı Rehabilitasyon programına alınan 23 kooperatiften 15 adedinin makine ihaleleri gerçekleştirilmiştir.

Teknik Kontrol Hizmetleri

2007 yılında 23 personel ile 57 ilde denetim ve kontrol yapılmıştır.

Elsanatları Hizmetleri

Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğüne bağlı olarak faaliyet gösteren 6 adet Elsanatları Eğitim Merkezi Müdürlüklerimizden 108 kız kursiyer, 246 erkek kursiyer olmak üzere toplam 354 kursiyer mezun olmuştur.

İl Müdürlüklerimiz ve Elsanatları Eğitim Merkezi Müdürlüklerimiz tarafından 15 adet gezici köy kursu açılmış ve 264 kursiyer mezun edilmiştir.

AB Projeleri

Kastamonu Elsanatları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından AB destekli hibe projeler kapsamında (Kastamonu Yöresi Taş İşlemeciliği ve Taş Restorasyonu Eğitim Projesi, Kastamonu Kırsal Yöresel Ahşap İşlemeciliği ve El Dokumacılığı Eğitim Projesi, Kastamonu Yöresi Çarşaf Bağlarını Canlandırma ve Yaşatma Projesi) 3 adet proje Merkezi Finans ve İhale Birimince kabul edilmiş olup, 2006-2007 eğitim ve öğretim dönemine başlanmıştır. Bu projeler kapsamında 111 adet kursiyere eğitim verilmiştir.

Eğitim Hizmetleri

2007 yılında Hizmetiçi Eğitim Seminerlerinde toplam 793 kursiyere eğitim verilmiştir.

Er ve Erbaşların Eğitimi

Meyvecilik, çayır-mera ve yem bitkileri, sebzeçilik, sığır yetiştiriciliği, arıcılık, tarla bitkileri ve diğer tarımsal konularda açılan 42 kursa 700 er ve erbaş iştirak etmiş ve sertifika almaya hak kazanmıştır.

Üretim ve Pazarlama Hizmetleri

Yurdun çeşitli yerlerinde açılan sergi ve fuarlara katılımlar sağlanmış olup, 40 Tarımsal Amaçlı Kooperatif, 8 Merkez Birliği, 24 Birlik-Üretici Birliğinin katılımları sağlanmıştır.

d) TARIMSAL ARAŞTIRMALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Bitki Islahı ve Yetiştirme Araştırmaları

Tarla Bitkileri Araştırmaları

2007 yılında 2 adet ekmeklik buğday, 2 adet arpa, 3 adet çeltik, 2 adet mısır, 1 adet mısır ebeveyn hattı, 3 adet pamuk, 1 adet adi fiğ, 1 adet soya olmak üzere toplam 15 çeşit Genel Müdürlüğümüze bağlı Araştırma Enstitülerince geliştirilmiş ve tescil ettirilmiştir.

Enstitülerin çeşitlerinin tanıtımı ve devri konusunda çalışmalar yapılmıştır. 2007 yılı itibariyle 25 eski ve yeni ekmeklik buğday çeşidi TİGEM'e, 17 eski ve yeni buğday çeşidi 21 özel sektöre, 6 eski ve yeni arpa çeşidi TİGEM'e, 3 eski ve yeni arpa çeşidi özel sektöre, 1 tritikale çeşidi TİGEM'e, 2 tritikale çeşidi özel sektöre, 1 yulaf çeşidi TİGEM'e, 1 yulaf çeşidi özel sektöre, 2 fiğ özel sektöre, 3 pamuk 2 özel sektöre, 6 çeltik 13 özel sektöre, 12 mısır 9 özel sektöre, 5 ayçiçeği 4 özel sektöre, 4 fiğ TİGEM'e, 1 fiğ özel sektöre, 2 yonca TİGEM'e, 1 korunga TİGEM'e tohumluk üretim ve satış hakkı devredilmiştir.

Azaltılmış Toprak İşleme sistemlerinin geliştirilmesi ile ilgili olarak TÜBİTAK-1007 kapsamında Türkiye'de Sulanan Alanlarda Koruyucu Toprak İşlemeli Ekim Yöntemlerinin Araştırılması isimli proje hazırlanmış ve TÜBİTAK' a sunulmuştur.

Ülkemiz meralarının vejetasyon envanterlerinin yapılarak sınıflandırılması ve haritalarının çıkarılması, bu doğal kaynakların geliştirilip verimliliklerinin sağlanması, uygun mera ıslah ve yönetim planlarının belirlenmesi, mera vejetasyonları ile toprak özelliklerinin ilişkilendirilmesi, meraların taşıma kapasitelerinin ortaya konulmasını amaçlayan Ulusal Mera Kullanım ve Yönetim Projesi 1007 Kodlu Kamu Araştırmaları Destekleme programında desteklenmiş ve 01.01.2007 tarihinde başlamıştır. Birinci yılını tamamlayan proje kapsamında ilk yıl Nispeten Homojen Alanlar belirlenmiş ve çalışma ekipleri Doğu Anadolu tarımsal Araştırma Enstitüsü 5 ilde (Iğdır, Kars, Ardahan, Erzurum, Bayburt), Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü Kırıkkale'de, Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü Eskişehir'de, Bahri Dağdaş Uluslar arası Tarımsal Araştırma Enstitüsü Konya'da, Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Samsun ve Amasya'da, Çukurova Tarımsal Araştırma Enstitüsü Adana'da toplam 750 durakta etüt yapmışlar ve sonuçlar değerlendirilerek bu noktaların mera durum sınıfları ile sağlık sınıfları belirlenmiştir. Ayrıca bu duraklardan alınan toprak örneklerinde kimyasal ve fiziksel analizlere başlanmış ve sonuçlar alındığında mera vejetasyonu ile toprak özellikleri arasında ilişkilendirmeler yapılacaktır.

Cartagena Biyogüvenlik Protokolü'nün uygulamaya konulması için çerçeve yapının geliştirilmesini amaçlayan ve Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde yürütülmekte olan, dış kaynağı Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP)-GEF tarafından sağlanan "Ulusal Biyogüvenlik Çerçevelerinin Geliştirilmesi Projesi" kapsamında geliştirilmesi öngörülen "Ülkesel Biyogüvenlik Çerçevesinin"en önemli unsurunu teşkil eden "Ulusal Biyogüvenlik Kanun Taslağı" Başbakanlığa sunulmak üzere Hukuk Müşavirliğine gönderilmiştir.

Bakanlığımız bünyesinde GMO'larla ilgili mevzuat çalışmaları 1998 yılı Nisan ayında başlatılmıştır. O dönemde yapılan çalışmaya TAGEM, TÜGEM, KORGEM, TTSM, Üniversite temsilcileri ve TÜRK-TED katılmış ve çalışmalar sonucunda "Transgenik Kültür Bitkilerinin Alan Denemeleri Hakkında Talimat" 14.05.1998 yılında çıkartılmıştır. Talimat hem yurtdışından ithal edilmek istenen yurtdışında geliştirilmiş transgenik çeşitlere ve hem de yurt içinde geliştirilmiş transgenik çeşitlere uygulanacak prosedürleri içermektedir. Talimatta, transgenik bitkilerin üretim amacıyla ithalatı için, önce belli lokasyonlarda Araştırma Enstitülerince alan denemelerine alınmalarına izin verilmektedir.

Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğüne 2001 yılında yürütülmesine başlanılan DPT destekli "Biyogüvenlik Araştırma ve Geliştirme Projesi"nde, GDO'ların denetim ve kontrolü için laboratuvar alt yapıları oluşturulmakta ve buralarda görev alacak personel eğitilmektedir.

Bu kapsamda;

- Ülkemizde işlenmiş ürün dâhil her hangi bir ürünün GDO içerip içermediğine dair analizleri yapmak üzere, Ankara İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü'nde ve Bursa Gıda Kontrol ve Merkez Araştırma Enstitüsü'nde son teknolojiye sahip alt yapı kurulmuş bulunmaktadır.
- Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü, Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü, Yalova Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü, Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü Atatürk Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü ve Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü'ne gerekli alet ve ekipman alımı yapılmıştır.
- Türkiye'de piyasadaki ürünler arasında GDO'lu ürünlerin bulunup bulunmadığı konusunda bir araştırma projesi Ankara İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü tarafından yürütülmüştür.

Bitkisel Araştırma Projesi

Tarla Bitkilerinde Mart ayı içerisinde 7 Program Değerlendirme Toplantısı (Endüstri Bitkileri, Pamuk, Serin İklim Tahılları, Sıcak İklim Tahılları, Yemelik Tane Baklagiller, Doğal Kaynaklar ve Çayır Mera Yem Bitkileri), Bahçe Bitkilerinde ise 5 Program Değerlendirme Toplantısı (Bağcılık, Sebzeler ve Süs Bitkileri, Ilıman İklim Meyveleri, Narenciye-İncir-Zeytin ve Organik Tarım) yapılmakta olup, bu toplantılarda yürütülmekte olan, yeni ön teklif ve sonuçlanacak projelerin değerlendirilmesi yapılmakta ve bilgi paylaşımı sağlanmaktadır. 2007 yılı toplantılarında Tarla ve Bahçe Bitkileri Araştırmalarına ait 427 devam eden proje, 67 sonuçlanan proje görüşülmüş olup, görüşülen 112 adet yeni teklif proje Ar-Ge Bilim kurullarında görüşülerek 2008 yılından itibaren yürütülmesine karar verilmiştir.

Bu proje kapsamında Tarla ve Bahçe Bitkileri Araştırmalarına ait 2007 yılı itibariyle, 28 araştırma enstitüsünde 499 (2007) adet proje sonuçlandırılmıştır.

Tarımsal Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Uzaktan Algılama Araştırma Projesi

Proje kapsamında; Gaziantep ilinde tarım alanlarının ve fıstık ekim alanlarının uydu görüntüleri ile belirlenmesi, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da bazı illerde pamuk ekim alanlarının uydu görüntüleri ile belirlenmesi, Muğla ili Güllük körfezinde deniz kirliliğinin izlenmesi, Balıkesir- Burhaniye ilçesinde "Zeytin Yetiştirilen Alanların Belirlenmesi ve Zeytin Veritabanı Oluşturulması" projeleri gibi çeşitli konularda projeler tamamlanmıştır. 2007 yılı itibari ile de;

Edirne ilinde ürün deseninin belirlenmesi ve ayçiçeği verim tahmini projesi çerçevesinde görüntü sınıflaması ve mekansal verim tahmini yapılmıştır. Agrometeorolojik simülasyon yöntemiyle verim tahmini çalışması devam etmektedir.

Seyhan Havzasında iklim isteklerine göre kiraz yetiştirmeye uygun alanların Coğrafi Bilgi Sistemleri yöntemleri kullanılarak belirlenmesi projesi hazırlıkları yapılmıştır. Meteorolojik iklim verileri alınmış ve veri analizleri yapılmıştır. Hata oluşturabilecek verilerin kaldırılması ve istasyon bazında günlük ortalamaların alınması işlemleri devam etmektedir.

Bu çalışmanın amacı Seyhan havzasında iklim faktörleri göz önüne alınarak kirazın yetiştirilebileceği uygun alanların belirlenmesidir.

Türkiye Ürün Verim Tahminlerinin Geliştirilmesi Projesi:

- a) Agro-meteorolojik ürün simülasyon modelleri çalışmasında FAO'nun geliştirmiş olduğu AGROMETSHEL simülasyon modeli kullanılmaktadır. Modelde girdi olarak Türkiye'nin güncel iklim verilerinin uzun yıllar ortalaması kullanılmaktadır. Ülkemiz gibi yağışın sınırlı olduğu kuru tarım alanlarında bitkisel üretimi sınırlayan en önemli faktördür. Bu nedenle modelde iklim parametrelerinden faydalanılarak evapotranspirasyon (ET) hesaplanmaktadır. İklim parametrelerinin yanı sıra uydu görüntülerinden hesaplanan bitki indeksi(NDVI) verileride modellemede kullanılarak o yılki bitki gelişimi ülke genelinde izlenerek bitkisel üretim hakkında rapor hazırlanacaktır.
- b) Alan örnekleme ve uzaktan algılama: Uzaktan algılama çalışmasında uydu görüntüleri kullanılarak projede pilot il olarak seçilen Adana ve Konya illerinde arazi kullanım bilgileri ve özellikle tarım alanları belirlenerek bu alan bilgisi iklim modellemesinden elde edilen bilgilerle birleştirilerek üretim bilgisi elde edilmesinde faydalanılmıştır. İlgili illerde arazi çalışmaları yapılmış ve o yıla ait uydu görüntülerine işlenmiştir.

- c) Eğitim:proje personelinin ve bakanlık ilgili katılımcı birim personelinin konu ile ilgili olarak eğitimi sağlanarak kapasite geliştirme amaçlanmaktadır.

Ülkesel Genetik Kaynaklar Araştırma ve Geliştirme Projesi

Bitki Genetik Kaynakları, Biyolojik Çeşitlilik, Ex-Situ Koruma Projesi

Proje Kapsamında Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü bünyesinde yaptırılması planlanan Gen Bankasına ait proje çizimleri 2007 yılında tamamlanmış olup yapım aşamasına geçilecektir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi Sulu Tarım Alanlarında Sulama Tekniği ve Mekanizasyonu Eğitim Projesi

Projenin başlangıcı olan 1999 yılından bu yana GAPEYAM tarafından 1 makarnalık buğday çeşidi (Akçakale-2000) ve 1 Pamuk (GAPEYAM-1) çeşidi, Güneydoğu Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü tarafından 2 Makarnalık Buğday çeşidi (Aydın-93, Fırat-93), 1 Ekmeklik Buğday (Nurkent), 1 arpa (Sur-93), 1 Pamuk (Dicle 2002) ve 2 mercimek (Çağıl, Altıntoprak) çeşidi ıslah edilerek geliştirilmiş ve toplam 9 çeşit tescil ettirilmiştir. Tescil ettirilen bu yeni çeşitlerin türe, lokasyona ve yetiştirme tekniğine bağlı olarak üretimde % 5-20 verim artışı sağlayacağı tahmin edilmektedir. Bu çeşitlerin yanı sıra Nazilli Pamuk Araştırma Enstitüsü tarafından 1 pamuk çeşidi (GSN 12) ıslah edilerek 2007 yılı başında tescil ettirilmiş olup bölge çiftçisine sunulmuştur.

Sırta ekim çalışmaları neticesinde ekim yöntemi çiftçi tarafından benimsenmiş yaklaşık 15.000 da alanda uygulanmaktadır. Proje kapsamında Sırta Ekim Makinası geliştirilmiş ve bölge çiftçisi tarafından kullanılmaya başlanmıştır.

Bitkisel Biyolojik Çeşitlilik ve Korunması Projesi

-Veritabanı ve Türkiye Bitki Genetik Kaynakları Ağının oluşturulması için materyal desteği çalışmalarına devam edildi. 2006 yılında gerçekleştirilen Survey ve toplama programları sırasında toplanan ve üretim/yenileme programlarından dönen 1795 adet BGK örneği yıl içerisinde esas kayda alınmış, introduksiyonu yapılan 240 adet örneğin ise geçici kaydı yapılmıştır. Böylece, bilgisayar ortamına aktarılan pasaport bilgileri toplam 71555 adede ulaşmıştır.

- Kış aylarına denk gelen ilk aylarda toplanan materyallerde karakterizasyon, üretim/yenileme;Gen Bankasında bazı vejetatif olarak üretilebilen bitki türlerinin in situ muhafazası için in vitro çalışmaları devam etmiştir. İlkbaharın başlaması ile birlikte genetik kaynaklar üzerine çalışan enstitülerin arazide toplama yapması; vejetatif olarak üretilen meyve/bağ materyallerinin koleksiyon bahçelerinin oluşturulması; pasaport bilgilerinin standart formlara kaydedilmesi; veri tabanı oluşturulması için Gen Bankasına materyal gönderme işlemleri başlamıştır.

Biyogüvenlik Araştırma ve Geliştirme Projesi

Ülkemizde işlenmiş ürün dahil herhangi bir ürünün GDO içerip içermediğine dair analizleri yapmak üzere, Ankara İl Kontrol Laboratuar Müdürlüğü'nde ve Bursa Gıda Kontrol ve Merkez Araştırma Enstitüsü'nde son teknolojiye sahip alt yapı kurulmuş bulunmaktadır.

Türkiye'de piyasadaki ürünler arasında GDO'lu ürünlerin bulunup bulunmadığı konusunda bir araştırma projesi Ankara İl Kontrol Laboratuar Müdürlüğü tarafından 2004 yılında uygulamaya

konulmuş ve 2007 yılında proje sonuçlanmıştır

AB uyum programları kapsamında mevzuatın uyumlaştırılması yanında laboratuvar uygulamalarının da uyumlaştırılması için bir proje hazırlanmıştır. Cartagena Biyogüvenlik Protokolü'nün tanıtılması için 17 Aralık 2003 tarihinde değişik kamu kuruluşları, özel sektör ve üniversite temsilcilerinin katılımıyla Ankara'da bir toplantı düzenlenmiştir.

Söz konusu toplantılar neticesinde Ulusal Biyogüvenlik Çerçevesi (UBÇ)'nin ana bileşenleri belirlenmiştir. Bu kapsamda, "Ulusal Biyogüvenlik Kanun Taslağı" hazırlanmıştır.

Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü ve Ankara İl Kontrol Laboratuvarı tarafından Eylül ve Kasım aylarında yapılacak olan iki adet eğitim programı çalışmaları başlamıştır. Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü'ne laboratuvar alet ve ekipman satın alımı için gerekli prosedür başlatılmıştır.

"Ulusal Biyogüvenlik Kanun Taslağı" paralelinde "Ulusal Biyogüvenlik Çerçeveleri Uygulama Projesi" UNEP/GEF'e teklif edilecektir.

Diğer taraftan, taraf olduğumuz Cartagena Biyogüvenlik Protokolü'nün 20 maddesine göre, Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalarla (GDO) ilgili bilimsel, teknik, çevresel ve yasal deneyimlerin alışverişini sağlamak ve Protokol'ün uygulanmasında taraf ülkelere kolaylık sağlamak amacıyla Biyogüvenlik Takas Mekanizması kurulması gerekmektedir. UNEP/GEF tarafından ulusal seviyede ihtiyaç duyulan biyogüvenlik takas mekanizmalarının kurulması için hibe desteği sağlanmakta olup bu kapsamda "Ulusal Biyogüvenlik Çerçevelerinin Geliştirilmesi Projesi"nin bir alt projesi olarak "Biyogüvenlik Takas Mekanizması"nın kurulması amacıyla çalışmalar başlamıştır.

Bahçe Bitkileri Araştırmaları

Ülkemizde, özellikle 1930'lu yılların sonundan itibaren kurulmaya başlanan Kamu Araştırma kuruluşları içinde, Bahçe Bitkileri Araştırmaları önemli bir yer tutmuş, bu kuruluşlarda, bugüne kadar bahçe bitkileri konularında sayısız çeşit ve teknoloji geliştirilerek üreticinin kullanımına sunulmuştur. Ülkemiz, bu alanda yapılan AR-GE hizmetlerinin de katkılarıyla, halen Bahçe Bitkileri yetiştiriciliğinde dünyada önemli bir yere sahiptir.

Bahçe Bitkilerinde Son 3 Yılda Uygulanmaya Başlanan Önemli Projeler

F1 Hibrit Sebze Tohumculuğu Projesi

Antalya – Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü koordinatörlüğünde yürütülmekte olan Türkiye F1 Hibrit Sebze Çeşitlerinin Geliştirilmesi ve Tohumluk Üretiminde Kamu-Özel Sektör İşbirliği Projesi, bugüne kadar ele alınan en kapsamlı F1 hibrit tohumculuk projesidir. Bu projede 5 araştırma enstitüsü, 5 üniversite ve 2007 yılsonu itibariyle 33 özel sektör kuruluşu görev yapmaktadır.

Projenin ana amaçlarından birisi, domates, biber, patlıcan, hıyar, kabak, karpuz, kavun ve lahanalar türlerinde Gen Havuzu oluşturulması, yarı yol materyali geliştirilmesi ve bunların kendi çeşitlerini geliştirmek üzere özel sektöre sunulmasıdır.

Projenin ana hedefi; 10 yıl içerisinde ülkemizde kullanılan hibrit çeşitlerin yaklaşık %50'sinin yerli çeşitler olmasını sağlamaktır. Bu konuda, her yıl ithalat nedeniyle sarf edilmekte olan yaklaşık 50 – 60 milyon ABD doları dövizin, yerli çeşitlerin kullanımı ile yaklaşık yarısının tasarruf edilmesi hedeflenmektedir. Proje faaliyetleri 2008 yılı sonunda sonuçlandırılacaktır. Bu

proje kapsamında bugüne kadar hıyar, kavun ve biber türlerinde birer çeşit geliştirilmiş ve ticari kayıt altına alınmıştır. Ayrıca bu proje kapsamında başlatılan protokollü ortak projelerden 1' i sonuçlandırılmış ve geliştirilen nitelikli materyal 6 tohum firmasının kullanımına sunulmuştur.

Yine proje faaliyetleri içinde, 33 özel firmanın ihtiyaç duyduğu personel eğitimleri karşılanmış, elde edilen tüm hatların belirlenen zararlı ve hastalıklara karşı testlemeleri yapılmış, proje çalışmalarının yürütüleceği seralar inşa edilmiş ve projenin kamuya tanıtımı gerçekleştirilmiştir. Yurt içi ve yurt dışından, çok değerli sebze gen kaynaklarına ulaşılarak, bunlar çalışmalarda değerlendirilmeye başlanmıştır.

Organik Tarım Araştırmaları Projesi

Bu proje faaliyetleri içinde Bakanlığımızca, 2003 yılından itibaren, Organik Tarımla ilgili olarak 19 konu başlığı altında, 34 üründe çalışmalar yürütülmüş, son 2 yılda 17 adet alt proje sonuçlandırılmış ve halen 18 adet alt projeye ait faaliyetler devam etmektedir.

Hayvan Islahı ve Yetiştirme Araştırmaları

Büyükbaş Hayvancılık Araştırmaları

Anadolu Alacası Geliştirme Projesi ile her yıl 512 baş sığira embriyo transferi yapılarak oluşturulacak öz ve üvey kardeş sürülerinde MOET (Çoklu Yumurtlatmalı Embriyo Transferi) yöntemiyle boğa seçilecektir. Proje dahilinde 2007 yılı içinde 155 adet embriyo transferi yapılmış ve 26 adet buzağı doğmuştur. Yine aynı amaçlar doğrultusunda aynı metoda dayalı olarak Anadolu Esmeri Geliştirme Projesi yürütülmektedir. Bu proje kapsamında da 2007 yılı içinde 9 adet buzağı doğmuştur.

Küçükbaş Hayvancılık Araştırmaları

Ülkemizde ilk defa 2005 yılında Ankara Keçisi ve Akkaraman koyun ırkı ile başlatılan yerli koyun ve keçi ırklarının üretici şartlarında ıslahı çalışmaları, 2006 yılında 11 ırkı kapsayacak şekilde (Kangal Akkaraman, Morkaraman, Hemşin, Karayaka, İvesi, Anadolu Merinosu, Karacabey Merinosu, Karya, Pırlak) genişletilerek Halk Elinde Ülkesel Küçükbaş Hayvan Islahı Projesi uygulamaya konulmuştur. 12 ilde 468 çiftçinin toplam 73.268 baş hayvanı numaralandırılarak kayıt altına alınmıştır. Her ilde kurulan Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiricileri Birlikleri tarafından proje yürütücüleri hizmet sözleşmeleri tamamlanmıştır. 2007 yılı Proje Yürütme Kurulu ve Proje Danışma Kurulları toplantıları yapılarak alt projeler bazında yapılan çalışmalar gözden geçirilmiş olup, 2008 yılı programları yapılmıştır. Proje kapsamında 2007 yılında 2.244.540 YTL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Evcil Hayvan Genetik Kaynaklarını Koruma ve Irk Tescil Çalışmaları

Proje kapsamında 4 sığır, 1 manda, 4 koyun, 1 keçi, 2 tavuk, 1 arı olmak üzere toplam 13 ırk ve 3 ipekböceği hattı enstitülerde koruma altına alınmıştır.

Sığır, manda, koyun ve keçi ırklarımızın halk elinde korunmaları 12 ilde destekleme kapsamına alınmış, 2007 yılında 202 çiftçiye toplam 423.660 YTL destekleme ödemesi yapılmıştır.

2007 yılı itibarıyla Anadolu Merinosu ve Orta Anadolu Merinosu koyun ırkları tescil edilmiştir.

Kanatlı ve Küçük Evciller Araştırmaları

Türkiye Patentli Büyük Ebeveyn ve Ebeveyn Geliştirme Projesi kapsamında, yumurta tavukçuluğu sektörünün damızlık ihtiyacının yurt içinden karşılanması ve elde edilen damızlıkların yurt dışına pazarlanmasıyla, ülkemize döviz girdisinin sağlanması amacıyla başlatılan proje ile ilgili alt yapı çalışmaları tamamlanmıştır. Yapılan ıslah çalışmaları sonunda, Türkiye şartlarında en iyi verimi veren 3 adet yumurtacı ebeveyn ve hibrit (Atabey, Atak ve Atak-s) geliştirilmiş olup, bu hatların tescilli yapılmıştır. Projede ıslah ve test çalışmalarına devam edilmektedir.

Hayvancılık Araştırma Projesi altında yürütülen Kanatlı ve Küçük Evciller Araştırmaları Projeleri faaliyetlerine devam edilmiştir.

Su Ürünleri Araştırmaları

Yatırım Programında sürekli proje olarak yer alan, Su Ürünleri Araştırma Projesi kapsamında, su ürünleri araştırma enstitüleri bünyesinde, 2007 yılında 14 adet araştırma projesi yürütülmüş ve yılsonu itibarıyla 3 adedi sonuçlandırılmıştır.

Proje kapsamında 11 adet alt proje yürütülmekte olup, 12 türün biyo-ekolojik özellikleri ile yetiştiriciliğe alınabilme imkanları araştırılacaktır.

Ülkemiz şartlarında organik su ürünleri yetiştiriciliğinin yapılabilirliğinin araştırılması konusunda da bir proje çalışması başlatılmıştır.

AB 6. Çerçeve Projesi kapsamında “Avrupa Yaşam Stilleri ve Deniz Ekosistemleri” (ELME: European Lifestyle and Marine Ecosystems) ELME Avrupa Birliği 6. Çerçeve Araştırma Projeleri Fonundan desteklenen ve Avrupa Denizleri üzerindeki insan etkilerini araştıran bir model çalışmasıdır. Denize kıyısı bulunan tüm Avrupa ülkelerindeki (İngiltere, Fransa, İtalya, Almanya, İspanya, Belçika, Hollanda, Portekiz, Bulgaristan, Romanya, Lituanya, Polonya, İsveç, Norveç ve Finlandiya) konu ile ilgili Fakülte veya Enstitülerdeki uzman ve araştırmacıların yer aldığı bu projeye, Trabzon Su Ürünleri Merkez Araştırma Enstitüsü de “external ortak” olarak iştirak etmiştir. Denize kıyısı olan Avrupa ülkelerinin, deniz ekosistemlerinin yönetimi için ortak stratejilerin geliştirilmesini hedefleyen bu proje 2004–2006 yılları arasında gerçekleştirilmiş olup, bu süreçte genel ve farklı çalışma gruplarını içeren periyodik çalıştaylar, bilimsel toplantılar düzenlenmiş ve ara raporlar hazırlanmıştır. Sonuçta bütün çalışma gruplarından oluşan genel bir “proje sonuç raporu” yazılarak Brüksel’deki ilgili birime teslim edilmiştir.

Bir diğer AB 6. Çerçeve Projesi kapsamında “Kapalı Devre Sistemler Kullanarak Sürdürülebilir Akvakültür Üretimi (Sustainable Aquaculture Production through the use of Recirculation Aquaculture Systems/SUSTAINAQ) projesinde Trabzon Su Ürünleri Merkez Araştırma Enstitüsü de yer almakta olup, proje faaliyetleri planlanan iş takvimi kapsamında aksamadan yürütülmektedir. Söz konusu proje 2007 yılı Nisan ayında başlamış olup, 2009 yılı Mayıs ayında tamamlanacaktır.

Marmara ve Boğazlardaki su ürünleri araştırma proje ve faaliyetlerini yürütmek amacıyla, Marmara Hayvancılık Araştırma Enstitüsü bünyesinde faaliyet gösterecek “Su Ürünleri Bölüm Başkanlığı”nın hizmet binasındaki araştırma alt yapısı belli ölçüde tamamlanmış olup, bu birimin 2008 yılında su ürünleri araştırma proje ve faaliyetlerine başlatılması planlanmaktadır.

Hayvan Sağlığı Araştırmaları

2006-2007 yıllar itibariyle hayvan sağlığı araştırmalarında 2006 yılında 3 proje, 2007 yılında 10 proje sonuçlanmış olup halen 27 proje devam etmektedir. 21 yeni proje teklifi program değerlendirme toplantısında görüşülmüş olup, bu projelerle ilgili değerlendirmeler Bilim kurullarında devam edecektir.

Hayvan sağlığı araştırmaları büyük ölçüde hastalık etkenlerinin hızlı ve doğru şekilde tespiti ve hastalıkların modern yöntemlerle teşhisi, hastalıkların yaygınlığı ve hayvan sağlığı ve halk sağlığı açısından önem taşıyan risk faktörlerinin tespiti, hayvan aşıların geliştirilmesi ve etkinliklerinin artırılması, aşı-ilaç kontrol yöntemlerinin geliştirilmesi ve hayvanlarda yapılan bazı deneysel çalışmalar için insan sağlığı açısından model oluşturulmaya dönük çalışmalar üzerinde yoğunlaşmaktadır.

Bu kapsamda 2007 yılında yürütölen projelerle;

- Brusellozda aşılı ve enfekte hayvanlarda competitive ELISA testinin kullanılması,
- Atlarda Babesiosis etkenlerinin PCR yöntemi ile saptanması,
- Sığırlarda Pasteurella multocida'nın tespiti,
- Kanatlı solunum sistemi hastalıklarının teşhisinde PCR yönteminin kullanılması,
- Kanatlı yemlerine katılan soy isoflavinin bıldırcınlarda kendiliğinden oluşan yumuşak doku tümörleri üzerine etkileri,
- vero hücre kültüründe üretilen koyun-keçi çiçek aşısının bağışıklık süresinin tespiti ve Kültür alabalıklarında bakteriyel böbrek hastalığının teşhisi araştırmaları sonuçlanmışır.

Bitki Sağlığı Araştırmaları

2007 Yılında Bitkisel Mücadele Araştırma Projesi kapsamında Ülkemizdeki kültür bitkilerinde zararlı olan hastalık, zararlı ve yabancı otlar ile mücadelede, toplam 26 adet Ülkesel proje kapsamında ve Münferit projelerle beraber 42 adet yeni teklif araştırma projesi ve daha önceki yıllarda devam eden 178 adet araştırma projesi yürütölmüştür.

Ülkesel Süne projesi kapsamında 2007 yılında 12 adet alt proje yürütölmüştür. Bu alt projeler kapsamında doğada yeşil alanlar oluşturulmuş, süne yumurtalarında 10.000.000 adet ergin parazitoit üretilmiş 8.800.000 adet parazitoid 23 ilde doğaya destek amacı ile salınmıştır.

Tarımsal Ürünlerde Ülkesel Maksimum Kalıntı Limitlerinin Araştırılması projesi kapsamında, 3 adet yeni teklif proje ve 7 adet devam eden Proje yürütölmektedir. Çoklu kalıntı analiz metodlarının laboratuvar koşullarına uyarlanması ve tarımsal ürünlerin tüketim düzeylerinin belirlenmesine çalışmaları başlamıştır.

6 ciltlik zirai mücadele teknik talimatlarının güncelleştirilmesi çalışmaları tamamlanmış, yayın aşamasına gelmiştir. Ayrıca 46 adet Zirai Mücadele Teknik Talimatı ve 36 adet Standart İlaç Deneme Metodu hazırlanmıştır. Ankara Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü tarafından zeytin ve turunçgil sineğinin mücadelesinde kullanılan Ziray 2007 yılında 15 ton üretilmiştir.

Ülke genelinde elma bahçelerinde elma iç kurdu ve elma karalekesi mücadelesinde uygulanan tahmin ve uyarı sistemi 32 ilde elma bahçelerinde tahmin ve uyarı sisteminde 142 adet elektronik tahmin ve uyarı cihazı kullanılmakta ve 15.500.000 adet elma ağacına tahmin ve uyarı hizmeti götürölmektedir.

Bağda Salkım güvesi ve Bağ Mildiyö'sü'ne karşı uygulanan tahmin ve uyarı sistemi 13

ilde 43 istasyonda yürütülmekte ve 1.300.000 dekar bağ alanına tahmin ve uyarı hizmeti götürülmektedir.

Gıda ve Yem Araştırmaları

“Gıda ve Yem Araştırmaları Projesi” ile “Ülkesel Gıda ve Yem Araştırmaları Programı” çerçevesinde projeler yürütülmektedir.

2007 yılında Gıda ve Yem Araştırmaları Projesi altında yürütülmekte olan 14 alt projeden 8 tanesi bitirilerek sonuç raporları yayınlanma aşamasına gelmiştir. 6 adet proje ise 2008 yılında devam edecektir.

“Ülkesel Gıda ve Yem Araştırmaları Programı” bünyesinde 8 adet alt proje başlatılmıştır.

Bakanlığımıza bağlı İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüklerinin alt yapılarından Gıda ve Yem Araştırmalarında faydalanılmak üzere, Konya ve Tekirdağ İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüklerine araştırma yetkisi verilmiştir.

TÜBİTAK-MAM, Sağlık Bakanlığı ve Bakanlığımız tarafından müştereken yürütülecek olan “Ulusal Gıda Kompozisyonunun Belirlenmesi ve Yaygın-Sürekli Paylaşım Sisteminin Oluşturulması” isimli TÜBİTAK 1007 projesi TÜBİTAK Panelinde kabul edilerek bütçe değerlendirmesine alınmıştır. Bu proje kapsamında 50-70 adet Geleneksel Gıdanın tespiti ve tanımlanması yapılarak tescili gerçekleştirilecektir.

TÜBİTAK 1007 Projeleri

TÜBİTAK 1007 programı kaynaklı proje sayısı 19 olup, projelerin bütçeleri 31,1 milyon YTL’dir.

Araştırma Enstitüleri-Özel Sektör İşbirliği

Araştırma Enstitüleri ile özel sektör işbirliğinde yürütülen proje sayısı 21, toplam bütçesi 2.2 milyon YTL’dir.

Yeni Teknolojilerde Dışa Bağımlılığın Azaltılması

Bakanlığımız AR-GE çalışmalarına gerekli önemi vererek Araştırma Enstitüleri, özel sektör ve üniversite koordinasyonu sağlanmıştır. Dört yıldır sürdürülen “F1 Hibrit Sebze Çeşitlerinin Geliştirilmesi ve Tohumluk Üretiminde Kamu-Özel Sektör İşbirliği Projesi” ile sebze tohumculuğunda dışa bağımlılığın ortadan kaldırılması amaçlanmıştır. Projede 5 Üniversite, 33 özel sektör kuruluşu ve konu ile ilgili 5 Araştırma Enstitüsü görev yapmaktadır. Proje ile hibrit sebze tohum üretiminin 10 yıl içinde % 60’a yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

Bu proje kapsamında hıyar, kavun ve biber türlerinde birer çeşit geliştirilmiş ve ticari kayıt altına alınmıştır. Ayrıca bu proje kapsamında başlatılan protokollü ortak projelerden biri sonuçlandırılmış ve geliştirilen nitelikli genitörler 6 tohum firmasının kullanımına sunulmuştur.

e) DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANLIĞI (DİABK)

2007 yılı sonu itibarı ile DİABK Başkanlığında görevli 147 personelin 77’si AB Uzman ve Uzman Yardımcısı olup, bunlardan 30 adeti Bakanlığımızın farklı birimlerinde görevlendirilmiştir.

Bakanlığımızın Asya, Avrupa, Afrika, Türki Cumhuriyetler, Güney ve Kuzey Amerika ülkeleri ile tarımsal, ekonomik ve bilimsel alanlarda işbirliği çalışmaları, uluslar arası kuruluşlar ile ilişkileri, yurt dışı personel eğitimleri, bilgi ve personel mübadelesi ile ilgili faaliyetleri ve Bakanlığımızın koordinasyonunda bulunan 3 ve Bakanlığımızı kısmen ilgilendiren diğer 11 fasıl olmak üzere toplam 14 ayrı AB faslı ile ilgili mevzuat uyum çalışmaları da DİABK tarafında yapılmakta, destek verilmekte ve koordine edilmektedir.

1. İkili İlişkiler

Ülkemizin Avrupa Birliği'nin yanı sıra; Afrika, Güney Amerika, Ortadoğu ve Asya ülkeleriyle ilişkilerini geliştirme stratejisi dâhilinde, ikili ilişkilerin önemi gün geçtikçe artmaktadır. 2002 yılından başlayarak yükselişe geçen ve 2006'da en yüksek seviyesine ulaşan uluslararası boyuttaki ikili ilişkilerimiz, aynı hızını 2007'de de devam ettirerek 9'u ülkemizde olmak üzere 17 Bakan düzeyinde görüşme ile tamamlanmıştır. Bunun yanı sıra 16 farklı ülkenin büyükelçisi Bakanlığımızı ziyaret etmiştir.

Çerçeve tarımsal işbirliği anlaşmaları kapsamında 4 tane Tarım Yürütme Komitesi toplantısı gerçekleştirilerek, bir sonraki toplantıya kadarki zamanda karşılıklı olarak yapılacak faaliyetler üzerinde mutabakata varılmıştır. Ayrıca, mevcut olan çerçeve anlaşmalara 2 adet daha eklenerek, anlaşma yapılan ülke sayısı 67'ye, anlaşma sayısı ise 88'e çıkmıştır. Anlaşmalar kapsamında karşılıklı heyet ziyaretlerine devam edilmiştir.

2008 yılında da görüşmeleri son aşamalarına gelen Senegal, Yemen, Yeni Zelanda, Endonezya, Avustralya ve ABD ile yeni işbirliği anlaşmalarının imzalanması öngörülmektedir.

2. Uluslararası Kuruluşlar

Bakanlığımız başta Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilatı (FAO) başta olmak üzere 17 kuruluş ile üyelik çerçevesinde olmak üzere birçok uluslararası kuruluşlarla ilişkilerimiz bulunmaktadır. Ekonomik İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı (OECD), Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu (IFAD), İslam Konferansı Teşkilatı (OIC), Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT), Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (BSEC), Kurak Bölgeler İçin Tarımsal Araştırma Merkezi (ICARDA), Uluslararası Mısır ve Buğday Araştırma Merkezi (CIMMYT), Uluslararası Tarımsal Araştırma Grubu (CGIAR), Uluslararası Pamuk İstişare Komitesi (ICAC), Avrupa Bitki Koruma Teşkilatı (EPPO), Uluslararası Hayvan Hastalıkları Ofisi (OIE), Milletlerarası Akdeniz Yüksek Zirai Etütler Merkezi (CIHEAM), Uluslararası Biyolojik Mücadele Teşkilatı (OILB) ve D-8 gibi uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapılmaktadır.

FAO'nun Ankara'da bulunan Temsilciği, 2006 yılında FAO ile yapılan Anlaşma sonucunda Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Tacikistan ve Türkmenistan'ı bünyesine dâhil eden FAO Orta Asya Alt Bölge Ofisine dönüştürülmüştür. 11 Temmuz 2007 tarihinde, Alt Bölge Ofisinin açılışı Sayın Başbakanımızın da katıldığı bir törenle gerçekleştirilmiştir.

2006 yılında Ankara'da Bakanlığımız ile FAO arasında imzalanan anlaşma ile 2007 yılı aidatı olarak 300.000 ABD Doları ve 2.000.000 ABD Doları katkı ödeme yapılmıştır.

3. Eğitim

2007 Mali Yılı içerisinde ise Yetiştirilmek Amacıyla Yurtdışına 24 kişi eğitim için gönderilmiştir.

2006 yılında ATAUM'un düzenlenmiş olduğu eğitimlere Bakanlığımız'dan 170 kişinin AB konusunda çeşitli eğitimlere katılması için gerekli çalışmalar yapılmıştır.

2007 yılında ise ATAUM'un düzenlenmiş olduğu eğitimlere Bakanlığımızdan 40 kişinin AB konusunda çeşitli eğitimlere katılması için gerekli çalışmalar yapılmıştır.

4. Avrupa Birliği ile İlişkiler ve Müzakere Süreci

3 Ekim 2005 tarihinde başlayan AB müzakere sürecinde tarım sektörü en önemli sektörler arasında yer almaktadır. Yaklaşık 80 bin sayfadan oluşan Avrupa Birliği (AB) mevzuatının 2/3'ü tarımla ilgilidir.

Avrupa Birliği (AB) Komisyonunca ülkemiz için hazırlanan Müzakere Çerçeve Belgesinde; müzakere konuları 35 Fasil bazında ayrılmış olup, müzakereler bu bölümler itibariyle yürütülecektir.

Söz konusu 35 Fasıldan 3'ü doğrudan Bakanlığımızın çalışma alanı ile ilgilidir ve fasıllar ile ilgili çalışmalar DIABK tarafından koordine edilmektedir. Bu fasıllar:

- Tarım ve Kırsal Kalkınma (Fasıl 11)
- Veterinerlik, Bitki Sağlığı ve Gıda Kontrolü (Fasıl 12)
- Balıkçılık'tır. (Fasıl 13)

Diğer Bakanlıklardan farklı olarak; AB mevzuat uyum ve uygulama çalışmaları Bakanlığımızda çok geniş ve kapsamlı personel kitlesi tarafından yürütülmektedir. Müsteşar yardımcılar başkanlığında yürüyen fasıl çalışmaları DIABK koordinasyonunda ve Bakanlığımızın 6 ayrı Başkanlık ve Genel Müdürlüğü bünyesinde 400'den fazla teknik personel ile yürütülmektedir.

Mevzuat ve yapısal uyum çalışmaları Türkiye-AB Mali İşbirliği kapsamında yürütülen projelerle de desteklenmektedir. Bu kapsamda, 2008 yılı itibarı ile 14 proje yürütülmektedir ve kabul edilen 2008 Mali İşbirliği yılı projelerinin ön hazırlıkları devam etmektedir. Diğer taraftan, TÜBİTAK ile işbirliği halinde öncelikli ürün ve ürün gruplarının ele alındığı 'etki değerlendirme' projesi de yürütülmektedir.

2006 yılı sonu itibarı ile daha önceden belirlenen 70 adet öncelikli AB mevzuatının 38'i Türkiye-AB mevzuat uyumu bakımından uyumlaştırılmıştır. 5 mevzuatın uyumlaştırılmasına zaman içinde gerek kalmamıştır. 2007-2013 AB Müktesebatına Uyum Programı çerçevesinde ise Bakanlığımız tarafından yapılması gereken tüm mevzuat uyumu listesi belirlenmiş ve bu program 2007'den itibaren uygulamaya konulmuştur. Bu çerçevede;

-
- Fasıl 12 için 231 AB Mevzuatına karşılık gelen 4 Kanun ve 58 ikincil mevzuat,
- Fasıl 13 için 37 AB Mevzuatına karşılık gelen 3 Kanun ve 3 ikincil mevzuat,

16 Nisan 2007 tarihinde kamuoyuna duyurulan 2007-2013 AB Müktesebatına Uyum Programı çerçevesinde Bakanlığımız tarafından yapılması gereken tüm mevzuat uyumu listesi belirlenmiş ve bu program 2007'den itibaren uygulamaya konmuştur. Bu çerçevede Fasıl 11 için 2013 yılına kadar 5 kanun ve 13 ikincil mevzuat çıkarılması hedeflenmektedir.

5. Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ)

Ülkemizin özel ve hassas ürünlerinin belirlenmesi ile iç destek bildirimlerinin hazırlanması çalışmaları yapılmıştır. Gelişme Yolundaki Ülkeler için dört yılda bir gerçekleştirilen Ticaret Politikalarını Gözden Geçirme Mekanizması kapsamında, 2007 yılında yapılan inceleme sonucu ülkemize yönelik bir "Gözden Geçirme Raporu" hazırlanmıştır.

Diğer yandan İleri Tarım Müzakerelerinde yaşanan gelişmeler doğrultusunda ülkemiz pozisyonuna ilişkin çalışmalar ile özel ve hassas ürünlerinin belirlenmesi ve iç destek

bildirimlerinin hazırlanmasına yönelik çalışmalar söz konusu Kurul çalışmaları kapsamında yürütülmüştür. DTÖ Anlaşmazlıkların Halli Mekanizması kapsamında Türkiye- ABD arasındaki pirinç ihtilafının çözümüne yönelik panel, süreç boyunca takip edilmiş ve sonuçlanması ile birlikte verilen kararlara uyum konusunda alınması gereken önlemler değerlendirilmiştir.

B) DANIŞMA VE DENETİM BİRİMLERİNCE YÜRÜTÜLEN FAALİYETLER

a) STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI

Bilgi Sistemleri ve Değerlendirme Çalışmaları

İstatistik Çalışmaları

AB destekli Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (FADN) Projesi, AB Komisyonunda kabul edilmiş ve Projenin uygulanmasına 01.08.2007 tarihi itibarıyla başlanmıştır. Proje 2009 yılı Ocak ayında tamamlanacaktır.

Meyve, sebze, tarla ürünlerinin ekim alanları ve üretim miktarlarının tespiti, tarımsal araç ve gereç sayıları ile ilgili istatistik bilgilerinin derlenmesi, hayvan sayıları ve hayvansal ürünler üretim miktarlarının tespitine yönelik çalışmalar yapılmıştır.

4 ilde (Ankara, Sivas, Manisa, Şanlıurfa) alınan uydu fotoğrafları kullanılarak, Doğrudan Gelir Desteği ve Prim desteği doğrulama çalışmaları başlatılmıştır. Manisa ilinde zeytin ağaçlarının sayılması çalışmaları başlatılmıştır.

İllerden gelen ürünlere ait verilerin On-line olarak, zamanında sağlıklı bir şekilde gelebilmesi için Web tabanlı bir program hazırlanmış ve faaliyete geçirilmiştir.

Ülkemizdeki İstatistik Sisteminin Güçlendirilmesine yönelik olarak, TÜİK koordinasyonunda yürütülmekte olan projenin 2'nci aşamasında değerlendirilmek üzere bir "Şemsiye Proje" hazırlanmış ve AB Komisyonunda kabul edilmiştir.

Bilgi-İşlem Çalışmaları

Bakanlığımız merkez birimlerine bilişim hizmetlerinin verilmesi, bilişim hizmetlerinin güvenliğinin ve sürekliliğinin sağlanması çalışmalarına devam edilmiştir.

Bakanlığımızda elektronik doküman yönetim hizmetleri pilot çalışması başlatılmıştır.

ÇKS (Çiftçi Kayıt Sistemi), PKS (Prim Kayıt Sistemi), Fındık Kayıt Sistemi, Tarım Sigortaları veri Tabanı, Arıcılık Kayıt Sistemi vb. yazılım çalışmalarına devam edilmiştir.

Organik tarım bilgi sistemi oluşturulmuş, bu sistemde organik tarım yapılan çiftçi, arazi ile ürünlerin izlenebilirliği sağlanmıştır.

IVA (İstatistik veri Ağı - Ürün karnelerinin web tabanlı olarak toplanması) Projesi kapsamında veri girişlerine 2007 yıl içerisinde başlanmıştır.

Kooperatifler Bilgi Sistemi yazılımı tamamlanmıştır.

Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği Kayıt Sisteminin (DSYMBS) TURKVET'e entegrasyonu çalışmaları devam etmektedir.

Türk veteriner Bilgi Sisteminin (TURKVET) ÇKS'ye entegrasyon çalışmaları sonuçlandırma aşamasına gelmiştir.

Tarım Kredi Kooperatifleri (TKK) ve Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) ile ÇKS'nin entegrasyon çalışmaları devam etmektedir.

Bakanlığımız ile Türk Telekom Genel Müdürlüğü arasında imzalanan TARIMNET Protokolü çerçevesinde 81 İl Müdürlüğüne ve 803 İlçe Müdürlüğüne ADSL Internet bağlantısı kurulmuştur. Ayrıca, bu protokol kapsamında İl ve İlçe Müdürlüklerine 2670 adet @tarimnet.gov.tr uzantılı e-posta adresi dağıtılmıştır.

TARIMNET Protokolü kapsamında daha önce 4Mbps olan Internet bant genişliğimiz önce 10Mbps'a daha sonra 50 Mbps'a arttırılmıştır.

Bakanlık Merkez binasındaki tüm bilgisayarların, internet güvenliğinin sağlanabilmesi amacı ile güvenlik duvarı kurulması, konfigürasyonu, bakımı ve yönetimi çalışmaları yapılmıştır.

Bakanlık kampüsünde, mevcut 1300 adet masaüstü ve diz üstü bilgisayarlar formatlanarak anti virüs yazılımları yüklenmiştir.

Bilgi Edinme Sistemi Yazılımı tamamlanmıştır.

Bakanlık Merkezdeki donanım, sistem ve çevre aygıtlarındaki problemlerin çözümü ve izlenebilirliği için arıza takip programı geliştirilmiştir.

Değerlendirme Çalışmaları

Bakanlığımızın haftalık, üç aylık faaliyet raporları düzenli olarak Başbakanlığa gönderilmiştir.

337 adet yazılı ve sözlü soru önergesi cevaplandırılmıştır.

Bakanlığımızın 2008-2012 Eylem Planı hazırlanmış ve bu planın takibine ilişkin bir yazılım yapılmıştır.

Acil Eylem Planı çerçevesinde, Bakanlığımızın sorumluluğunda bulunan 15 adet tedbirin takibi ve koordinasyonu sağlanmıştır.

Tarım Politikaları Çalışmaları

2007 yılında bitkisel ve hayvansal desteklemeler başta olmak üzere 12 Bakanlar Kurulu Kararı, 7 yönetmelik ve 12 tebliğ olmak üzere 231 adet mevzuat çalışması yapılmıştır.

Buğday, arpa, mısır, çeltik, ayçiçeği, soya, pamuk, şekerpancarı, tütün, fındık, yemeklik dane baklagiller, çekirdeksiz üzüm, antepfıstığı, kuru incir, çay, zeytinyağı, turunçgil ürünlerinin üretim, tüketim, ticaret, stok, fiyat ve politikalarını içeren ürün raporları ve aynı zamanda bu ürünlere ait üretim maliyetleri hesaplanmıştır.

Hayvancılık uygulanan desteklerin tek kalem altında toplanması doğrultusunda hazırlanan raporlar Makama sunulmuştur.

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Tarım Anlaşması çerçevesinde devam eden İleri Tarım Müzakereleri için Bakanlık görüşü hazırlanarak DTÖ Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliğine iletilmiştir.

Ülkemizde üretilen ürünlerin miktarı, üretim ve hasat dönemleri, maliyetler, ürünlerin yurt içi fiyatları ve kalitesi, üretici gelirleri, ithalata konu olabilecek miktarı, sektörün

gereksinimleri dikkate alınarak Gümrük vergileri Düzenlemeleri hakkında Bakanlığımız görüşleri oluşturularak Dış Ticaret Müsteşarlığı'na bildirilmiştir.

Tarım Ürünleri dış ticaretinde ihtiyaç duyulan tarım ürünleri için ihracat desteği verilmesi hususunda Başkanlık görüşleri oluşturulmuştur.

İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı' (OECD) na iletilmek üzere tarım, tarımsal destekleme ve ticaret politikalarının yer aldığı 2007 yılı ülke raporu hazırlanmıştır. OECD tarafından ortaya konan hesaplama yöntemi çerçevesinde, 2007 yılı tarım sektörüne yapılan transferleri gösteren (Üretici Destekleme Eşdeğeri (PSE), Tüketici Destekleme Eşdeğeri (CSE) ve Toplam Transferler) veri girişleri ve hesaplamalar yapılmıştır.

Bakanlığımız Stratejik Planlama Ekibi ve 2010-2014 Dönemi Stratejik Planlama Ekibinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönerge oluşturulmuştur.

Stratejik Plan çalışmalarına ivme kazandırmak amacıyla Stratejik Plan Ekibinin (Strateji Geliştirme Kurulu-Stratejik Plan Yürütme Komitesi-Stratejik Plan Çalışma Grupları) katılımları ile 23.11.2007 tarihinde Atatürk Konferans Salonunda geniş katılımlı bir Stratejik Plan tanıtım toplantısı yapılmıştır.

Bakanlığımız 2010-2014 Dönemi Stratejik Planının hazırlanması amacıyla, Yürütme Komitesi, Koordinasyon Birimi ve ilgili Birim temsilcilerinin de katıldığı yaklaşık 30 kişiden oluşan ekibe, Antalya da, 13-16 Aralık 2007 tarihleri arasında, "Stratejik Yönetim" eğitimi verilmiştir.

Bakanlığımız stratejik yönetim sisteminin kurulması ve performans programının hazırlanması konusunda eğitim, yöntem ve süreç danışmanlığı hizmeti alınması yönünde ihale çalışmaları devam etmektedir.

Yapılan program çerçevesinde en geç 2008 yılı Ağustos ayı içerisinde Stratejik Plan çalışmalarının tamamlanması planlanmaktadır.

Ekonomik önemi yüksek tarım ürünlerinin son 5 yıllık 48 borsa ve 16 hal'e ait haftalık, aylık ve yıllık fiyat ve işlem hacimleri derlenmiş ve ihtiyaç oldukça Makama sunulmuştur.

2008-2012 dönemi çerçevesinde uygulanacak olan Yıllık Programda yer alacak olan Bakanlığımız plan teklifleri, Devlet Planlama Teşkilatı'na iletilmiştir. 28 Ekim 2007 tarihli 1. Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 2008 Yılı Programının Bakanlık birimleriyle koordinasyon çalışmaları yürütülmüştür.

Proje Yönetimi ve Mali Kontrol Çalışmaları

İl Tarım ve Kırsal Kalkınma Master Planlarının Hazırlanmasına Destek Projesi - Bölge Tarım ve Kırsal Kalkınma Master Planlarının Hazırlanmasına Destek Projesi çerçevesinde Mevcut İstatistikî Bölge Belirleme Sistemine göre Düzey-1 12 Bölgesinden 2006 yılında hazırlanmış olan 7 Bölge Tarım Master Planına ilave olarak 2007 yılı içerisinde; TR5 Batı Anadolu, TR2 Batı Marmara, TRB Ortadoğu Anadolu Bölge Tarım Master Planları

hazırlanmıştır. 2008 yılında TRC Güneydoğu Anadolu ve TRA Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi Tarım Master Planları hazırlanarak çalışmalar tamamlanacaktır.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile işbirliği halinde ve GAP Yüksek Kurulunda alınan kararlar doğrultusunda Bakanlığımız ilgili birimlerinin koordinasyonu sağlanmış ve gerekli çalışmalar yapılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Ön Mali Kontrol Yönergesi çerçevesinde ön mali kontrol faaliyetleri yürütülmüş, bu kapsamda; yönetmelik limitleri dâhilindeki taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları ile kadro dağılım cetvelleri, seyahat kartı listeleri, seyyar görev tazminatı cetvelleri, geçici işçi pozisyonları, yan ödeme cetvellerinin ön mali kontrol işlemi yapılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili mevzuat hakkında harcama yetkilileri ve gerçekleştirme görevlilerinin katılımıyla bir seminer programı düzenlenmiştir. Bakanlığımız hizmet içi eğitim programı kapsamında iç kontrol ve ön mali kontrol hakkında il düzeyinde ve merkezde eğitimler verilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa göre Bakanlığımız Birimlerince ihalelerden yasaklama kararlarının alınmasında uygulanacak esaslar hakkında Genelge hazırlanarak yayımlanmıştır.

Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu (IFAD) ile Bakanlığımız işbirliği sonucunda hazırlanan; fakir köylerin ekonomik güçlerini ve hayat standartlarını geliştirmek, gelir kaynaklarını çeşitlendirmek, tarım ve tarım dışı mevcut işletmelerin özellikle tedarik zinciri yönetimini geliştirmek, yeni işletmelerin kurulması yoluyla istihdamı arttırmak ve bu hedefleri başarmak için gerekli olan kişisel ve kurumsal vasıfların arttırılmasını hedefleyen “Diyarbakır, Batman ve Siirt Kalkınma Projesi” 2007 yılı itibariyle yürürlüğe girmiştir. Diyarbakır, Batman ve Siirt Kalkınma Projesinin uygulama süresi 6 yıl olup, proje 2007-2012 yıllarında Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından uygulanacaktır.

Tarım Reformu Uygulama Projesi'nin (TRUP) Bakanlık içi ve dışı kurum ve kuruluşlarla koordinasyon çalışmaları yürütülmüştür.

Bakanlıkça sağlanan teşvik ve destekler konusunda Ulusal ve uluslararası yatırımcıları bilgilendirmek, yatırımları faaliyete geçirebilmek için alınması gerekli her türlü izin, ruhsat gibi bürokratik işlemler konusunda rehberlik etmek, yatırımcılara bilgi, materyal ve fizibilite hazırlığı için teknik destek sağlamak, tarım ve tarıma dayalı sanayi yatırımlarında, yatırımcıların ihtiyaç duyacağı her türlü tarımsal hammadde ihtiyacının sözleşmeli üretim gibi modellerle kaliteli ve sürdürülebilir şekilde temini gibi faaliyetlerde danışmanlık hizmeti vermek ve Bakanlığın ilgili birimleriyle koordinasyonu gerçekleştirmek amacıyla Tarımsal Yatırımcı Danışma Ofisi (TARYAT) faaliyete geçirilmiştir.

Avrupa Birliği tarafından 2007–2013 döneminde aday ülkelere topluluk mevzuatının uygulanmasına destek amacıyla yeni bir mali yardım mekanizması geliştirilmiştir. Katılım Öncesi Yardım Aracı (Instrument for Pre-accession Support-IPA) adlı yeni mekanizma, 17 Temmuz 2006 tarihli ve 1085/2006 sayılı konsey tüzüğü ile yürürlüğe girmiştir. IPA beş bileşenden oluşmakta olup, beşinci bileşeni Kırsal Kalkınma'dır (IPARD).

IPARD desteklerinden yararlanmak üzere, tedbirlerin, sektörlerin, hedeflerin, faydalanıcı kriterlerinin, uygun yatırımların, yatırım büyüklüklerinin, uygulama illerinin, izleme-değerlendirme göstergelerinin ve bütçenin belirlendiği IPARD Programı hazırlanmıştır. IPARD Programı 19 Aralık 2007 tarihinde Brüksel/Belçika'da yapılan ve 27 üye ülke

temsilcisinin katıldığı Avrupa Komisyonu Kırsal Kalkınma Komitesi'nde görüşülerek kabul edilmiş ve 27 Şubat 2008 tarihinde de Avrupa Komisyonu tarafından onaylanmıştır.

Yönetim Otoritesi görevlerinden birisi de IPARD Programı'nın etkin ve doğru bir şekilde uygulandığını izlemekle sorumlu IPARD İzleme Komitesi çalışmalarında sekretaryaya hizmeti yürütmektedir. Bu kapsamda 29 Kasım 2007 tarihinde İzleme Komitesi'nin hazırlık toplantısı yapılmıştır. Toplantı da IPARD Programı'nın uygulanması ve izlenmesine destek sağlanması amacıyla tasarlanan teknik destek tedbirinin eylem planı onaylanmıştır.

Ayrıca IPARD Programı'nın iletişim-tanıtım ve bilgi aktarımı stratejisi ve faaliyetlerini oluşturmak üzere "Taslak İletişim Planı" hazırlanmış olup, İzleme Komitesi toplantısında katılımcılar ile paylaşılmıştır. İletişim Planı'nın Komisyon'la kararlaştırıldıktan sonra İzleme Komitesinin ilk toplantısında onaylanması gerekmektedir. İzleme Komitesi'nin görevleri, organizasyonu, çalışma prosedürlerini içeren "Taslak İzleme Komitesi Çalışma Usul ve Esasları" hazırlanmıştır.

IPARD çalışmalarına destek amacıyla; Türkiye-AB 2004 Yılı Mali İşbirliği Anlaşması kapsamında kabul edilen "Ortak Tarım Politikası'nın Uygulanmasına Hazırlık" projesi kapsamında Bakanlığımız ile Hollanda Tarım, Doğa ve Gıda Kalitesi Bakanlığı ve Avusturya Tarım, Orman, Çevre ve Su Yönetimi Bakanlığı arasındaki konsorsiyum tarafından yürütülen "Kırsal Kalkınma Planının Etkin Uygulanması İçin Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi" Eşleştirme Projesi tamamlanmıştır. Proje ile;

- Kırsal Kalkınma konusunda Ülkemizdeki kurumsal ve uygulamaya yönelik mevcut durum incelenmiş ve kıyaslama yapılmıştır,
- AB Kırsal Kalkınma Politikası kapsamında gerekli idari yapılar ve ihtiyaçları belirlenmiştir,
- İzleme Komitesi ve işleyişi konusunda çalışmalar yapılmıştır,
- Yönetim Otoritesi görev ve fonksiyonları ile ilgili çalışmalar yapılmıştır,
- IPARD Ajansının organizasyon yapısı belirlenmiş ve kanun taslağı hazırlıklarında destek alınmıştır,
- Kurumsal Kapasitenin güçlendirilmesi için gerekli konuların belirlendiği Eğitim Stratejisi hazırlanmış ve bu çerçevede kırsal kalkınma ile ilgili faaliyet gösteren kurumların personeline eğitim düzenlenmiştir.
- Kırsal Kalkınma konusunda iletişim stratejisi hazırlanmıştır.

Ayrıca "Kırsal Kalkınma Planı'nın Hazırlanmasına Teknik Destek" Projesi faaliyetleri tamamlanmıştır. Proje ile;

- IPARD Programı'nın hazırlanması için teknik destek alınmıştır,
- IPARD Programı'nın izleme ve değerlendirme işleminin bir parçası olan ve Programın kalitesinin iyileştirilmesi için bağımsız bir şekilde değerlendirilmesini sağlayan ön-değerlendirmesi yapılmıştır.
- Kırsal kalkınma ile ilgili planlama konusunda kırsal kalkınma ile ilgili faaliyet gösteren kurumların personeline eğitim düzenlenmiştir.

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu'nun kuruluş ve akreditasyon çalışmaları için Türkiye-AB 2005 Yılı Mali İşbirliği Anlaşması kapsamında; "IPA Kırsal Kalkınma Ajansı Kurulması" projesi çalışmaları başlatılmıştır.

Proje eşleştirme, teknik destek ve yatırım olmak üzere üç kısımdan oluşmaktadır. Macaristan, Avusturya ve Almanya konsorsiyumundan oluşan ve 19 aylık süreçte Ajansın akreditasyonu, personelinin eğitimi, ikincil mevzuatın hazırlanması, detaylı uygulama

işlemlerinin hazırlanması ve kamuoyunu bilgilendirme çalışmalarının yapılacağı Eşleştirme kısmı 12 Mart 2007 tarihinde başlamıştır. Projenin teknik destek kısmı kapsamında Ajansın bilgisayar sistemi kurulum-donanım ile ofis-ekipman ihtiyacı yatırımı için yapılacak ihalenin şartnamesi ve ihale dosyaları hazırlanmış ve ihaleye çıkmıştır.

Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi öncelikleri çerçevesinde; ulusal ve uluslararası kaynaklarla yürütülen tüm kırsal kalkınma faaliyetlerinin koordinasyonunu sağlamak üzere Kırsal Kalkınma Planı hazırlıkları başlatılmıştır. Plan hazırlık sürecinde; koordinasyonu sağlamak üzere ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve üniversiteler temsilcilerinden oluşan Kırsal Kalkınma Plan çalışma grubu oluşturulmuştur.

Plan hazırlıklarının daha etkin ve katılımcı bir anlayışla sürdürülmesi amacıyla ilgili kurum ve kuruluşların üst düzey temsil edileceği “koordinasyon grubu” ve Kırsal Kalkınma Stratejisi öncelikleri çerçevesinde Planın etkin bir şekilde hazırlanmasını sağlamak üzere “tematik çalışma gruplarının” oluşturulması kararlaştırılmıştır. Koordinasyon grubu ve tematik çalışma grubu, çalışma prensiplerini belirlemek üzere “Kırsal Kalkınma Planı Hazırlıkları Protokolü” taslağını hazırlamıştır.

Bakanlığımızca, pek çok sektör ile ilgili olarak 2008 – 2012 yıllarını kapsayan Eylem Planlarının, sektör paydaşları ile birlikte hazırlanması planlanmıştır. Bu çerçevede, tespit edilen problemlerin; kim tarafından, nasıl ve ne zaman çözüleceğine ilişkin bir Eylem Planı hazırlanmıştır. Eylem Planında yer alan faaliyetler, katılımcı bir anlayışla, sektör temsilcileri ile birlikte aylık olarak izlenecek ve değerlendirilmektedir. Bu amaçla, yapılan çalışmaların ve sağlanan gelişmelerin sektör temsilcileri ile anında paylaşılabilmesi için e-mail grubu oluşturulmuştur. Bugüne kadar 16 adet Sektörel İşbirliği toplantısı yapılmıştır.

Bütçe ve Mali Hizmetler Çalışmaları

- Bakanlığımız 2007 Mali Yılı Bütçe Uygulama Esasları hazırlanmıştır.
- Bakanlığımız 2008-2009-2010 yıllarına ait bütçeleri hazırlanmıştır.
- Onaylanan Bakanlık 2007 Mali Yılı Bütçesinin Ayrıntılı Harcama Programı (AHP) hazırlanmıştır.
- 2006 yılına ait Bakanlık Kesin Hesabı hazırlanmıştır.
- Bakanlık merkez ve taşra birimlerimizin taşınır mallarının konsolidesi yapılmıştır.
- Yatırımların izlenmesi ve değerlendirilmesi çalışmaları kapsamında, 2006 yılı projelerinin yıl sonu harcamaları ve 2007 yılı projelerinin üçer aylık dönemler halinde harcamaları değerlendirilerek, raporları Devlet Planlama Teşkilatı'na gönderilmiştir.
- Üçer aylık dönemler itibarıyla ve münferit zamanlarda Bakanlık merkez ve taşra birimlerimizin ödenek gönderme belgeleri tanzim edilmiştir.
- Bakanlık merkez ve taşra birimlerimizin ödenek aktarma, serbest bırakma, revize etme, tenkis vb. işleri düzenlenmiştir.
- Bakanlık merkez birimlerimizin 2007 yılına ait kamu zararlarının takibi ve tahsili gerçekleştirilmiştir.
- Bakanlık bütçesinin merkez ve taşra birimlerinde elektronik ortamda hazırlanması, uygulanması, takip edilmesi, ödeneklerle ilgili taleplerinin bildirilmesi vb. işlerinin yapılması için Bütçe Takip Sistemi (BTS) yazılım programı kullanılmakta ve geliştirilme çalışmaları devam etmektedir.
- Bakanlık merkez birimleri bütçe ve proje çalışanlarına Bütçe ile ilgili eğitimler verilmiştir.

2002-2007 Bakanlık Bütçe Dağılımı**1.000 YTL.**

	2002	2003	2004*	2005**	2006	2007
Yatırım	79.990	102.975	107.324	81.843	97.010	135.942
Cari	441.855	617.399	801.594	809.281	944.377	1.089.537
Transfer	8.437	391.5	6.805	3.440.255	4.019.640	5.303.645
Borç verme				90.491	95.575	80.283
TOPLAM	530.282	759.529	915.723	4.421.870	5.156.602	6.609.407

2004* ve önceki yıllarda borç verme tutarları yatırım ve carilerin içerisinde.

2005** Mali Yılından itibaren Hazine bütçesinden Bakanlığımız bütçesine geçen miktarlar dahil.

Not: 2006 Mali Yılı başlangıç ödeneği 5.156.602.000 YTL. olup, yılı içerisinde 1.036.007 YTL. ilave ödenek verilmiştir.

2007 yılında Tarımsal Desteklerin başlangıç ödeneği 5.233.000.000 YTL. iken yıl içerisinde Maliye Bakanlığı yedek ödeneğinden;

- Arıcılık ve Bal Desteği için	500.000 YTL.
- Dane Mısırı Desteği için	40.000.000 YTL.
- Kuraklık için	266.425.000 YTL.
Toplam:	306.925.000 YTL. ödenek aktarılmıştır.
Destekleme bütçesi	5.539.925.000 YTL. olmuştur.

Avrupa Birliği Uyum Kapsamında Yapılan Kırsal Kalkınma Faaliyetleri (Yönetim Otoritesi)

Avrupa Birliği (AB); aday ülkelere yönelik olarak, AB Ortak Tarım Politikası (OTP) ile ilgili müktesebatın uygulanması ve tarım sektörü ile kırsal alanların sürdürülebilir gelişimi için öncelikli sorunların çözümlenmesine katkıda bulunmak amacıyla, 2007-2013 yılları arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı'nın (IPA) Kırsal Kalkınma Bileşeni (IPARD) kapsamında hibe fon sağlayacaktır.

IPARD bileşenin temel amacı; AB Ortak Tarım Politikası ile ilgili müktesebatın uygulanması ve aday ülkelerde tarım sektörü ve kırsal alanların sürdürülebilir biçimde adaptasyonu için bazı önceliklere ve sorunların çözümüne katkıda bulunmaktır.

Ülkemizin, Avrupa Birliği hibe fonlarını kullanabilmesi için; bu fonlar kapsamında desteklenecek tedbirler ve sektörler, uygun iller, faydalanıcılar, uygun yatırım alanları ve mali dağılımları içeren Kırsal Kalkınma (IPARD) Programının hazırlanarak Avrupa Komisyonu tarafından onaylanması ile bu programın uygulanması ve fonların yönetiminden sorumlu olacak Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun kurularak, Avrupa Komisyonu tarafından akredite edilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda; Kırsal Kalkınma (IPARD) Programı Avrupa Komisyonu Kırsal Kalkınma Komitesi tarafından 19 Aralık 2007 tarihinde ve komisyon tarafından da resmi olarak 25 Şubat 2008 tarihinde kabul edilmiş ve Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun kurulmasına ilişkin 5648 sayılı Kanun 18 Mayıs 2007 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kırsal Kalkınma (IPARD) Programını uygulayacak olan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu tarafından; Tarımsal İşletmelerin Topluluk Standartlarına Yükseltilmesi ve Yeniden Yapılandırılmasına Dair Yatırım, Tarım ve Su Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanmasının Geliştirilmesi ve Topluluk Standartlarına Yükseltilmesine Dair Yatırım, Üretici Gruplarının Kurulmasına Destek Sağlanması ve Kırsal Ekonomik Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi

ve Geliştirilmesi, Kırsal Alanların ve Çevre ile ilgili Faaliyetlerin Uygulanması için Hazırlık ve Yerel Kırsal Kalkınma Stratejilerinin Hazırlanması ve Uygulanması (LEADER) ana tedbirleri desteklenecektir.

Bu destekler ile;

- Tarım sektörünün modernizasyonuna katkıda bulunmak,
- Gıda güvenliği, veterinerlik, bitki sağlığı ve çevre ile ilgili AB standartları veya diğer standartların iyileştirilmesini teşvik etmek,
- Kırsal alanın sürdürülebilir gelişmesine katkıda bulunmak,
- Tarımsal pazarlarda üretici örgütlerinin rollerini güçlendirmek ve geliştirmek,
- Kırsal alanlarda farklı iş olanaklarını geliştirmek, var olan istihdam olanaklarının korunup yeni olanaklar yaratmak ve gelir seviyelerini yükseltmek hedeflenmektedir.

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunda; AB ile Mali İşbirliği 2005 yılı programlama dönemi içerisinde kabul edilen “Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kurulmasına Destek Projesi” yürütülmektedir. Proje ile IPARD Programının uygulanmasından ve faydalanıcılara verilecek desteklerin ödemesinden sorumlu olacak olan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu’nun kurulması ve akreditasyonu için destek alınmaktadır. Proje; Eşleştirme (twinning) Projesi, Teknik Yardım (TA) ve Mal Alımı (Supply) alt bileşenlerinden oluşmaktadır. Kurumun merkez ve il koordinatörlüklerinin kurulması ve akreditasyon çalışmaları devam etmektedir.

Teftiş Kurulu Başkanlığı

2007 yılında, Teftiş Kurulu Başkanlığınca 112 adet İnceleme Raporu, 16 adet Ön İnceleme Raporu, 6 adet Cevaplı Teftiş Raporu, 6 adet Soruşturma Raporu ve 28 adet Disiplin Soruşturma Raporu olmak üzere 168 adet rapor düzenlenmiştir. Bu raporlarla, idari-disiplin ve adli tekliflerin yanı sıra, tazmine esas toplam 27 adet raporla 4.126.984,59 YTL. Hazine ve Kurum zararı tespit edilmiş ve tahsili için yasal işlemlerin yapılması yönünde gerekli çalışmalar yapılmış olup, halen 2007 yılına ait 48 adet iş devam etmektedir. Teftiş faaliyetlerinde temel amaç; İnceleme ve soruşturma çalışmaları yanında, normal denetim çalışmalarının da eğitici, yol gösterici,yön verici ve ilgili personel ile karşılıklı diyalog içerisinde, Bakanlığımızın tüm birimleri itibariyle imkanlar ölçüsünde gerçekleştirilmesidir. Bakanlığımız tarafından yürütülen proje ve faaliyetlerin çok geniş kapsamlı olduğu göz önünde tutularak, denetim hizmetlerinin nicelik yönünden artırılması yanında, nitelik itibariyle de daha iyi bir seviyeye ulaştırılması yönünde faaliyet ve çalışmalara devam edilecektir.

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

2007 yılında, Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği tarafından 106 basın duyurusu, 63 basın açıklaması hazırlanmıştır. Bakanlığımızın faaliyetleri ve Sayın Bakanımızın programlarıyla ilgili 184 haber hazırlanmıştır.

Sayın Bakanımızın merkez ve taşrada katıldığı tören, panel, açılış, ziyaret vb. etkinlikler ile 2007 yılında gerçekleştirdiği, çok sayıda il ziyareti gerek ulusal gerekse yerel basın kuruluşlarına duyurulmuş ve haber yapmaları sağlanmıştır.

2007 yılında, Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği’nin çalışmaları sonucu çok sayıda yazılı ve görsel basın yayın kuruluş temsilcileri ile görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmelerde gerek tarım sektörünü ilgilendiren programlar gerekse haber bültenleri için röportajlar yapılmıştır. Ayrıca televizyonların tarım sektörü ile ilgili programlarına Bakanlığımızdan uzman kişilerin katılımı sağlanmıştır.

Ayrıca Sayın Bakanımızın çok sayıda televizyon programına canlı yayın konuğu olarak katılması sağlanmıştır.

2007 yılı içinde, tarım sektörü ve Bakanlığımızla ilgili yazılı basında ve televizyonlarda yaklaşık 38 bin adet haber çıkmıştır.

C) YARDIMCI HİZMET BİRİMLERİNCE YÜRÜTÜLEN FAALİYETLER

a) PERSONEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Personel Atama ve Özlük İşlemleri İle İlgili Faaliyetler

2007 yılı içerisinde Bakanlığımıza tahsis edilen 600 kadroya açıktan atama yapılmıştır.

Bu atamalar sonucunda 271 Mühendis, 72 veteriner Hekim, 42 Teknisyen, 3 Tekniker, 45 veteriner Sağlık Teknisyeni, 84 Laborant, 21 Biyolog, 18 Kimyager, 2 İstatistikçi, 42 Memur ve Aşçı istihdam edilmiştir.

Ayrıca Döner Sermaye Bütçesinden 121 ve 3713 sayılı Kanuna tabi olarak Terörle Mücadele Kapsamında 14 olmak üzere toplam 135 personelin İşçi Statüsünde ataması yapılmıştır.

4046 sayılı kanun gereğince özelleştirilen ve özelleştirme kapsamına alınan kuruluşlardaki istihdam fazlası personelden Bakanlığımıza intikal ettirilen çeşitli unvanlarda toplam 96 personelin Bakanlığımız Merkez ve Taşra Teşkilatına atamaları yapılmıştır.

Hizmetin gereği olarak Merkez ve Taşra Teşkilatında çeşitli unvanlarda toplam 1297 Kurum içi nakil işlemi yapılmıştır.

Bakanlığımız Merkez ve Taşra Teşkilatında 657 sayılı Kanuna tabi çeşitli kadro ve unvanlarda görev yapan toplam 797 personel ile Bakanlığımız Merkez ve Taşra Teşkilatında İşçi Statüsünde çalışan 410 personel emekliye sevk edilmiştir.

Eğitim Hizmetleriyle İlgili Faaliyetler

2008 yılı Hizmet İçi Eğitim Program Taslağı kitapçık haline getirilerek Bakanlığımız Merkez ve Taşra Teşkilatına dağıtımı yapılmıştır.

2007 yılı Eğitim Uygulama Sonuç Raporları hazırlanarak Devlet Personel Başkanlığına gönderilmiştir.

2007 yılı içerisinde 09.04.2007-13.04.2007 tarihleri arasında personel ve özlük şeflerinin 07.05.2007-11.05.2007 tarihleri arasında personel ve özlük şeflerinin, 28.05.2007-01.06.2008 tarihleri arasında yine personel ve özlük şeflerinin, 03.09.2007-07.09.2007 tarihleri arasında İdari ve Mali İşler Şube Müdürlerinin eğitimleri yapılmıştır.

19.03.2007 - 01.05.2007 tarihleri arasında Bakanlığımız Merkez Teşkilatında görevli 4 AB Uzman Yardımcısı, 3 Mühendis, 3 Diyetisyen, 7 Daktilograf ve 44 Memur olmak üzere toplam 61 Aday Memurun Asli Memurluğa geçiş ile ilgili eğitimleri yapılmıştır.

02.06.2006 tarihinde yapılan Koordinasyon Kurulu Toplantısında alınan karar gereği KPSS Sınavı ile açıktan atanan 1401 personelin Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğüne bağlı İşletmelerde 2 ay süre ile Adaptasyon eğitimlerine devam edilmiştir.

Bakanlığımız Makam katında görevli Sekreterlerin motivasyonunu artırmak amacıyla 17.11.2007-18.11.2007 tarihleri arasında yönetici sekreterliği, Büro Yönetimi, Protokol Bilgisi, Etkili İletişim ve Beden Dili ile Etkili ve Güzel konuşma konularında Hizmet İçi eğitime tabi tutulmuşlardır.

b) YAYIN DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Başkanlığımız, basılı yayın üretimi konusunda yine yoğun bir yılı geride bırakmıştır. Basılı yayın üretiminde, Yenimahalle ana hizmet binasında bulunan dizgi-tasarım birimi ve matbaa, ayrıca Lodumlu Bakanlık kampüsünde bulunan 2. matbaa müştereken çalışmaktadır. 2007 yılında toplam 2.205.666 basılı yayın üretilmiştir.

2007 yılında değişik özelliklerde 12 adet matbaa cihazı alınmıştır.

Türktarım Dergisi

Başkanlığımız tarafından yayına hazırlanan Türktarım Dergisi, 2007 yılında altı sayı olarak çıkarılmış ve toplam 20.000 adet basılmıştır.

Tarım Haber Bülteni

2007 yılı içerisinde Tarım Bülteni, aylık periyotla 12 sayı yayınlanmış, toplam 26.000 adet basılmıştır.

Çiftçi Eğitim Serisi

Çiftçiye yoğun ve özet bilgi ulaştırmak amacıyla hazırlanan Çiftçi Eğitim Serisi'nden, 2007 yılında 29 kitap basımı yapılmış ve serinin toplamı 61 adede çıkartılmıştır. Serinin 100 adede çıkarılması planlanmaktadır.

Gıda Serisi

Toplam 23 adet yayından oluşması planlanan Gıda Serisinden 2007 yılında 7 yeni kitap basılarak, Seri mevcudu 11'e tamamlanmıştır.

Görüntülü ve Sesli Yayın Üretimi

GAP Yöresi Eğitim ve Yayın Projesi

GAP Yöresi Eğitim ve Yayın Projesi 1995 yılında başlamış, 2007 yıl sonu itibariyle 551 adet tarımsal içerikli TV filmi ve 50 adet spot olmak üzere toplam 601 adet film üretilmiştir. Bu filmler TRT-GAP televizyonunda "Bereketin Adı GAP" adı altında yayınlanmaktadır. 2007 yılında 64 adet film ile 2 adet spot film yapılmış, 10 adet broşür ve 9 adet liflet basılmıştır.

Yaygın Çiftçi Eğitimi Projesi (YAYÇEP)

Bakanlığımız tarafından 1991 yılında başlatılan I. YAYÇEP (Yaygın Çiftçi Eğitim Projesi) çerçevesinde 1998 yılına kadar 338 televizyon programı yapılmış ve TRT'de YAYÇEP adı altında yayınlanmıştır. 2007 yılı sonuna kadar II. YAYÇEP çerçevesinde daha önce yapılan 173 film güncellenmiş, 120 film yeniden yapılmıştır.

2007 yılında değişik tarımsal konularda 38 adet film yapılmıştır.

Tarımsal Üretimi Geliştirme Yönlendirme Yayın Programı (TÜGEYP)

2005 yılında başlamış; 2007 yılında "Kanola Üretiminin Yaygınlaştırılması" konusu ilave edilerek, toplam 6 konuda 12 ilde yayın kampanyaları sürdürülmüştür. Kampanyalarda; 41

TV/CD filmi, 26 radyo programı, 17 gazete metni, 7 kitap, 16 broşür, 17 liflet ve 22 afiş kullanılmıştır.

“Ekotarım” Kuşak Programı

Ülkemizde tarım gündemini takip etmek, aktüel tarımsal faaliyetlere yer vermek, Bakanlık faaliyetlerini kamuoyuna duyurmak, tarımı gündemde tutmak, üreticiyi ve tüketiciyi tarımsal konularda bilinçlendirmek amacıyla 26.07.2004 tarihinden itibaren Başkanlığımızca yapılan EKOTARIM adlı bir kuşak programının yayınına başlanmıştır.

Sözkonusu kuşak programıyla ilgili olarak TRT Kurumu ile bir protokol imzalanmış ve EKOTARIM her Pazartesi günü saat 17.00 de TRT GAP TV’de yayınlanmıştır. 2007 yılı sonu itibariyle 122 adet bölüm hazırlanarak yayına verilmiştir.

Diğer Görüntülü-Sesli Yayınlar

Organik Tarım Kampanyası çerçevesinde 16 film ve 3 radyo programı hazırlanarak, ulusal televizyon kanallarına, Tarım İl Müdürlükleri ve İlçe Müdürlükleri aracılığı ile yerel televizyon ve radyo kuruluşlarına gönderilmiştir.

Küresel Isınma Kampanyası çerçevesinde 3 adet televizyon filmi hazırlanarak, ulusal televizyon kanallarına, Tarım İl Müdürlükleri ve İlçe Müdürlükleri aracılığı ile yerel televizyonlara gönderilmiştir.

Tarımsal Destekler Kampanyası çerçevesinde 1 adet televizyon filmi hazırlanarak, ulusal televizyon kanallarına, Tarım İl Müdürlükleri ve İlçe Müdürlükleri aracılığı ile yerel televizyonlara gönderilmiştir.

Gıda Kampanyası çerçevesinde 1 CD film, 1 liflet, 3 afiş çalışması yapılarak Tarım İl Müdürlüklerine gönderilmiştir.

Patates Kampanyası çerçevesinde 2 TV filmi, 1 broşür, 2 liflet, 2 afiş basım ve yayımlarına yönelik çalışmalar başlamıştır.

8- YÖNETİM VE İÇ KONTROL SİSTEMİ

Bilindiği üzere 5018 sayılı Kanun çerçevesinde 2006 yılından itibaren mali yönetim ve kontrol sistemleri kamu idarelerinin bünyesinde işlerlik kazanmaya başlamıştır. Kanunun 57.maddesine göre, kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrol sistemleri; harcama birimleri, muhasebe ve mali hizmetler ile ön mali kontrol ve iç denetimden oluşmaktadır.

Bakanlığımızda 5018 Sayılı Kanunun 5436 Sayılı Kanunla Değişik 60. Maddesi ve 8 Eylül 2006 tarih ve 26283 Sayılı Resmi Gazete yürürlüğe giren İç Denetçi Atanmalarında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkındaki Tebliğe istinaden 2006 yılında kurulan İç Denetim Birim Başkanlığına atanan 5 iç denetçi yönetmelikleri gereği 2007 yılında Maliye Bakanlığınca belirlenen sertifika eğitimlerine katılarak İç Denetçi Sertifikalarını almışlardır. Ayrıca 31.12.2007 tarihinde 5 iç denetçi ataması daha yapılarak atama süreci tamamlanmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun 60. maddesinde sayılan görev ve mali hizmetleri yürütmek üzere 5436 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15. maddesine dayanarak 2006 yılında kurulan Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığı'nın birimlerinde iç kontrole ilişkin ve diğer görevlerle ilgili çalışmalara 2007 yılında da devam edilmiştir. Ayrıca 5018 sayılı Kanun ve ikincil mevzuatları ile ilgili Bakanlığımız personeline yönelik hizmetiçi eğitimler yapılmıştır.

Strateji Geliştirme Başkanlığı, 26084 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe uygun olarak,

- Tarım Politikaları Daire Başkanlığı,
- Proje Yönetimi ve Mali Kontrol Daire Başkanlığı,
- Bilgi Sistemleri ve Değerlendirme Daire Başkanlığı,
- Bütçe ve Mali Hizmetler Daire Başkanlığı,
- Destek Hizmetleri Şube Müdürlüğü

olmak üzere 5 alt birimden oluşturulmuştur. Bu birimlerin görevleri Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Çalışma Usul ve Esasları Hakkında çıkarılan Yönerge ile belirlenmiştir

Bakanlığımızda Ön mali kontrol işlemi, 5018 Sayılı yasanın 58. Maddesi, İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmelik ve Proje Yönetimi ve Mali Kontrol Dairesi Başkanlığınca hazırlanan Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi kapsamında Strateji Geliştirme Başkanlığı Proje Yönetimi ve Mali Kontrol Dairesi Başkanlığınca ve harcama birimleri tarafından yapılmaktadır.

II- AMAÇ ve HEDEFLER

A- İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ

Bakanlığımızın amacı, kalkınma plan ve programları doğrultusunda köylerin kalkındırılması, tarım, hayvancılık ve su ürünlerinin geliştirilmesi, gıda güvencesi ve güvenilirliğinin sağlanması, görev alanına giren altyapı tesisleri ile tarımsal, sosyal ve ekonomik kamu hizmetlerinin yürütülmesini sağlamaktır. Bu amaca ulaşmak için belirlenen hedefler aşağıda belirtilmiştir.

- Tarımsal ekonominin geliştirilmesi ve tarımdaki iş hayatının düzenlenmesi,
- İnsan kaynaklarının, örgütlenme düzeyinin ve yerel kalkınma kapasitesinin geliştirilmesi,
- Kırsal alan fiziki altyapı hizmetlerinin geliştirilmesi ve yaşam kalitesinin artırılması,
- Kırsal çevrenin korunması ve geliştirilmesi,
- Hayvancılık potansiyelinin yeniden canlandırılması ve en üst düzeye çıkarılması,
- Tarım, ormancılık ve hayvancılık ürünlerinin dünya piyasalarına arzının teşvik edilerek, sektörün kendi kendine yeterliliğinin sağlanması ve yoksulluğun ortadan kaldırılması,
- Tarım sektörü faaliyetlerinin halk içerisindeki etkisinin ve bakışın daima olumlu ve katılımcı düşünceler içerisinde muhafaza edilmesi,
- Bakanlığın sistemler perspektifinin belirlenerek özel sektör, halk ve Bakanlık arasında irtibatın geliştirilmesi,
- Tarım ve kırsal kalkınmada sürdürülebilirliğe önem verilmesi,
- Tarımsal planlamaların ilgili kalkınma faaliyetlerinin baş aktörü olarak ele alınması,
- Piyasa mekanizmalarını etkilemeyecek destekleme araçlarının kullanılması,
- Kaliteli ve yerinden yönetim,
- Tarımsal üretimde verimlilik, ürün çeşitliliği, kalite ve rekabet gücünün yükseltilmesi,
- Tarımsal destekleme programlarının geliştirilmesi,
- Bakanlığın yapısının ve personel durumunun yeniden düzenlenmesi,
- Tarım sektöründe verimliliğin ve üretimin artırılması,
- Üretici gelirlerinin istikrara kavuşturulması, bu kesime yönelik teşviklerin rasyonel kullanılması,
- Tarım sektörünün AB ve uluslararası standartlarla yükseltilmesi,

B- TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER

Tarım Sektöründe ve Bakanlığımız görev alanı içerisinde;

1. Vatandaşlarımızın sağlıklı yaşam içinde refah ve mutluluğunun artırılması temel amacı çerçevesinde, tarım ve kırsal kalkınma sürecinin sosyal boyutunu da dikkate alan sürdürülebilir

büyüme ortamını oluşturmak, ekonomide iyileşme eğilimini devam ettirmek, tarımın katkısını arttırmak ve kamu hizmetlerinin hız ve kalitesini artırmak,

2. Temel makro politikalar çerçevesinde; kamu kalite yönetimi disiplini sağlamak ve sürdürülebilirliğini sağlayacak ekonomik, sosyal eğitici faaliyetleri yapmak, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyeliği yönünde ortaya koyduğu politikaların hayata geçirilmesi yönünde devam eden çalışmalarını hızlandırarak, başlatılmış bulunan yapısal reformları kararlılıkla gerçekleştirmek,

3. Hizmetlere ayrılan kaynakların kullanımında etkinliğin ve verimliliğin artırılması yönünde başlatılmış bulunan reform çalışmalarının ruhuna uygun faaliyetlerin yapılmasını sağlamak ve uygulamak,

4. Tarımın GSMH'ya katkısını daha da artırmak için iç ve dış pazarların azami ölçüde değerlendirilmesini sağlayıcı destekleme politikalarını uygulamak,

5. Ülkemizin jeopolitik konumu itibarıyla güvenli ve güvenilir gıdada yeterliliğinin sürdürülebilir olması için uygulanabilir tüm tedbirleri almak, temel politika ve önceliklerimizdir.

C- TARIMSAL DESTEKLER

Toplam Tarımsal Destekler

Tarımsal destekler önemli ölçüde artırılmış, toplam tarımsal destek miktarı, 2002 yılında 1 milyar 868 milyon YTL iken, 2007 yılı sonu itibarıyla 5 milyar 542 milyon YTL'ye ulaşmıştır.

Doğrudan Gelir Desteği (DGD)

Doğrudan Gelir Desteği ödemeleri kapsamında 2007 yılında, 2006 yılı uygulamaları ile ilgili olarak Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı olan 2,6 milyon kişiye toplam 1 milyar 641 milyon YTL ödeme yapılmıştır.

Doğrudan Gelir Desteği yapılmasına dair 2007/14 sayılı uygulama tebliği, 16.02.2007 tarih ve 26436 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu tebliğ kapsamında 2007 yılı uygulamalarına yönelik ödemelerin ise birim DGD miktarının belirlenmesini müteakip, Hazine'nin nakit akış planı çerçevesinde 2008 yılı bütçesi içerisinde yapılması planlanmaktadır

2007 yılında, 2006 yılı için 1536 müteşebbise 117.188 da organik tarım için 351.564 YTL organik tarım destekleme ödemesi yapılmıştır.

2007 yılında, 2006 ÇKS kayıtlarına göre toprak analizi yaptıran 18.756 çiftçiye 3.086.383 YTL ödenmiştir.

Mazot ve Kimyevi Gübre Desteklemesi

Tarımsal Faaliyette Kullanılan Mazot ve Kimyevi Gübre İçin Çiftçilere Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair 07.01.2007 tarih ve 26396 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2006/11483 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına göre; sebze, meyve, süs bitkileri, özel çayır, mera, orman emvali ürün alanları için 1,8 YTL/da mazot, 1,43 YTL/da kimyevi gübre, hububat, yem bitkileri, baklagiller, yumru bitkiler alanları için 2,88 YTL/da. Mazot, 2,13 YTL/da. kimyevi gübre ve yağlı tohumlu bitkiler ve endüstri bitkileri alanları için ise 5,4 YTL/da mazot, 3 YTL/da. Kimyevi gübre destekleme ödemesi yapılması kararlaştırılmış olup, yapılan destekleme ödemesinin toplam tutarı 822 milyon YTL'dir.

Yağlı Tohumlara Prim Destekleri

2002 yılında, 186 milyon YTL prim ödemesi yapılmış iken, 2007 yılında 1.257 milyon YTL prim ödemesi yapılmıştır. Ayrıca, prim desteklerine dane mısır ve aspir de dahil edilmiş ve ödeme zamanı da öne çekilmiştir.

2007 yılında ayrıca üreticilere toplam 437 milyon YTL hububat desteği verilmiştir.

Prim ödemeleri kapsamında, 2007 yılı sonu itibariyle 2006 yılı ürünü kütlü pamuğa 828 milyon YTL, yağlık ayçiçeğine 203 milyon YTL, soya fasulyesine 8,3 milyon YTL, kanolaya 1,18 milyon YTL, aspire 0,05 milyon YTL, dane mısıra 209,3 milyon YTL ve zeytinyağına 6,8 milyon YTL ödenmiştir.

Hayvancılık Destekleri

Hayvancılığa büyük önem verilmiş, 2002 yılında 83 milyon YTL olan hayvancılık destekleri, 2007 yılında 723 milyon YTL'ye çıkartılarak, 2002-2007 döneminde 9 kat artış sağlanmış. Hayvancılık destekleme ödenekleri, yeni programların da ilave edilmesiyle genişletilmiştir.

2005 ve 2010 yılları arasında uygulanmak üzere yeni bir Hayvancılık Kararnamesi çıkarılmıştır. 2007 yılı içerisinde;

- Kaliteli kaba yem açığının giderilmesi amacıyla, yem bitkileri üretimini teşvik için 412,6 milyon YTL,
- Hayvan ıslahında bilinen en etkili ve ekonomik metot olan suni tohumlamanın yaygınlaştırılması amacıyla; 25,6 milyon YTL suni tohumlama hizmet desteği, 25,7 milyon YTL suni tohumlamadan doğan buzağı desteği olmak üzere, toplam 51,3 milyon YTL,
- Belgeli damızlık kullanımını teşvik için 2,5 milyon YTL,
- Sağım hijyeni ve süt kalitesi için 5,8 milyon YTL,
- Arıcılık ve bal teşviği için 22,7 milyon YTL,
- Su ürünleri yetiştiriciliğinin teşviki için 27,8 milyon YTL,
- Hastalıktan arı bölge oluşturulması için 11,5 milyon YTL,
- Süt teşvik primi için 177,5 milyon YTL,
- Desteklemeye ıslah amaçlı küçükbaş yetiştirici birlikleri, hayvan gen kaynakları, gıda güvenliği, kümes hayvanları itlafi, hayvan kimlik sistemi ve hastalıklarla mücadele (aşılama) için ise toplam 11,3 milyon YTL ödeme yapılmıştır.

Sertifikalı Tohum ve Fidan Desteği

Sertifikalı tohumluk kullanımı ilk kez 2005 yılında destekleme kapsamına alınmış olup, sertifikalı tohumluk kullanım desteği 2007 yılında devam etmiştir.

2007 yılında; destekleme kapsamında; yurt içinde üretilip sertifikalandırılan buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, susam, kolza (kanola) ve aspir, nohut, kuru fasulye, mercimek, çeltik, yerfıstığı ve patates tohumluklarını sadece mahsul elde etmek amacıyla kullanan çiftçilere destekleme ödemesi yapılmıştır. Sertifikalı tohumluk kullanımına ilişkin destekleme miktarları; buğdayda 5 YTL/da, arpa, çavdar, yulaf, tritikale de 3 YTL/da, susam, kolza (kanola) ve asperde 4 YTL/da, nohut, kuru fasulye, mercimekte 6 YTL/da, çeltik, yer fıstığında 8 YTL/da, patateste 20 YTL/da'dır.

2007 yılı yazlık döneminde sertifikalı fidan kullanarak kapama meyve bahçesi ve bağ kuran çiftçiler destekten yararlandırılmıştır.

2002 yılında 150 bin ton olan sertifikalı tohumluk kullanımı, özendirici destekleme

tedbirleri ile 2007 yılında 338 bin ton'a çıkmıştır.

2007 yılında sertifikalı tohumluk ve fidan kullanan çiftçilere ödenen destek miktarı 90,2 milyon YTL'dir.

Sübvansiyonlu Kredi Desteği

2002 yılında % 59 olan cari tarımsal kredi faiz oranları, 2003 yılında % 39'a, 2004 yılında % 28'e, 2005 yılında % 20'ye, 2006 ve 2007 yıllarında ise % 17,5 olarak uygulanmıştır.

2006/11201 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında, tarımsal kredilerin indirimli faiz oranı ile (sübvansiyonlu olarak) kullanılmasını uygulamasına 2006 yılında olduğu gibi 2007 yılını da devam edilmiştir.

2007 yılında Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından kullanılan tarımsal krediler bir önceki yıla göre %23 artarak 6,3 Milyar YTL'ye ulaşmıştır. Geliştirilen politikalar ile özel bankalarında imkân ve potansiyelini daha fazla çiftçiye sunması sağlamıştır. Özel Bankalar tarafından 2007 yılında yaklaşık 3,5 Milyar YTL tarımsal kredi kullanılmıştır.

Bunun yanında; tarla içi modern sulama sistemlerinin kurulması amacıyla kullanılacak yatırım kredileri için üreticilerden herhangi bir faiz alınmaması, söz konusu faizin % 40'ının T.C. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bütçesinden, % 60'ının ise Hazine Müsteşarlığı bütçesinden karşılanmasına ilişkin 2007/12012 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 03.05.2007 tarih ve 26511 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu çerçevede 2007 yılında damla sulama ve yağmurlama sulama sistemlerine Ziraat Bankası tarafından 9.300 üreticiye 137 Milyon YTL '0' faizli kredi kullanılmıştır.

D- DİĞER HUSUSLAR

Tarım sektörü, uzun yıllar ihmal edilmiş olmanın da belirginleştirdiği verim, kalite ve gelir düşüklüğü yanında sanayi ve pazarla entegre olamama gibi sorunlar yaşamaktadır. Bu sorunların temelinde, düşük teknoloji ve eğitim düzeyi, sermaye yetersizliği, hastalık, zararlı ve doğal afet kayıpları, doğal kaynaklara aşırı baskı, yanlış ürün deseni, yetersiz örgütlenme gibi faktörler bulunmaktadır.

Tarım sektörünün geliştirilmesi, bu olumsuz yapıya neden olan faktörlerin giderilmesi suretiyle sağlanacaktır. Bu bağlamda, tarımsal politikalarımızın temel hedefi, üreticilerin rekabet gücünün artırılması, sektörün kendi ayakları üzerinde durabilen ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması olmalıdır.

Tarım politikalarımız, orta vadede Tarım Strateji Belgesi, uzun vadede ise Tarım Kanunu ile günü birlik siyasi tercihler yerine kurumsal bir yapıya kavuşturulmuş bulunmaktadır. Bu yapılanma, Bakanlığımıza yeni görevler yüklemektedir. Bu bağlamda, Bakanlığımızın misyonu, doğal kaynaklarımızın sunduğu zenginliği, ulusal öncelikler doğrultusunda bilgi ve yönetim teknikleriyle, rasyonel bir şekilde kullanmayı sağlayan politika ve faaliyetlerde çiftçilerimize öncülük yapmak olacaktır.

Tarım sektöründe hedeflenen yapısal dönüşümün sağlanması için bazı önemli proje ve programlar hayata geçirilecektir. Bu kapsamda, önümüzdeki dönemde yürürlüğe konulacak olan uygulamalar özetle aşağıda belirtilmektedir.

Tarım Arazilerinin Miras Yoluyla Parçalanmasının Önlenmesi

Ülkemizde tarım arazileri; miras ve intikal, hisseli ve bölünerek satış, sermaye ve işgücü yetersizliğinden dolayı yapılan kiracılık ve ortakçılık, çeşitli amaçlarla yapılan kamulaştırmalar,

tarım kesimindeki nüfus yoğunluğu baskısından kaynaklanan parçalanma, gibi nedenlerle gün geçtikçe daha parçalı hale gelmektedir. 22 milyondan fazla parsel bulunan ülkemizde bu durum tarımsal yapıyı ve üretimi olumsuz yönde etkilemektedir.

Anayasanın 44. maddesinde belirtilen hüküm uyarınca Tarım Reformu Genel Müdürlüğü 3083 sayılı “Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanununda” belirtilen hükümler doğrultusunda çalışmalar yapmaktadır. Bu hükümlerden biri de Kanunun Arazi Dağıtımını başlıklı 8. maddesinde yer alan “Dağıtımdan faydalanacaklara verilecek toprak büyüklüğü iklim ve toprak özellikleri ile bölge için öngörülen tarımsal işletme tipleri de göz önünde bulundurularak 1984 yılı toptan eşya fiyatları endeksine göre 1.000.000 TL’den aşağı olmamak kaydıyla bulunacak miktardır” hükmü yer almaktadır. Bu değere isabet eden arazi büyüklüğüne arazi normu denmekte ve uygulama alanının ilanı ile beraber arazi normu da tespit edilerek Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğü girmektedir. Belirlenen arazi büyüklüğünün altında satış ve diğer kısıtlayıcı hükümlerin uygulanması da Tarım Reformu Genel Müdürlüğüne takip edilmektedir.

Ayrıca Tarım Reformu Genel Müdürlüğü’nce uygulama alanlarında arazi parçalanmasının önlenmesine yönelik aşağıda belirtilen çalışmalar yürütülmektedir.

Arazi Toplulaştırması

2007 yılı sonuna kadar 232.136 hektar alanda arazi toplulaştırma çalışmaları tamamlanmış olup halen 432.086 hektar alanda ise çalışmalar devam etmektedir.

Arazi Dağıtımı

2007 yılı sonuna kadar 11 il, 32 ilçe ve 156 köyde 78.815 hektar Hazine Arazisinin 11.818 hak sahibi çiftçi ailesine dağıtımı yapılmıştır. 2007 yılında bir yıl boyunca ise 7 il, 8 ilçe ve 8 köyde 5.241 hektar Hazine Arazisinin 419 hak sahibi çiftçi ailesine dağıtımı yapılmıştır.

Ayrıca; 10 il, 22 ilçe ve 44 köyde 34.454 hektar Hazine Arazisinin dağıtım çalışmaları devam etmektedir.

Arazi Kullanım Planlaması

2007 yılı sonuna kadar 987.995 hektar alanda arazi kullanım planlaması çalışması tamamlanmıştır. 2007 yılında bir yıl boyunca ise 207.307 hektar alanda arazi kullanım planlaması çalışması tamamlanmıştır.

Ayrıca; 903.312 hektar alanda ise çalışmalar devam etmektedir.

III- FAALİYETLERE İLŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A- MALİ BİLGİLER

1- BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI VE AÇIKLAMALAR

Bütçe Uygulama Sonuçları Tablosu

Kod	Açıklama	Kesintili Başlangıç Ödeneği (KBÖ)	Harcama Miktarı	Harcama Oranı (%)
01	Personel Giderleri	823.909.000,00	856.087.058,26	103,91
02	Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	166.458.000,00	142.704.782,73	85,73
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	99.170.000,00	126.074.245,41	127,13
05	Cari Transferler	5.303.645.000,00	5.637.492.732,43	106,29
06	Sermaye Giderleri	135.942.000,00	90.204.242,90	66,35
08	Borç verme	80.283.000,00	79.114.500,00	98,54
TOPLAM		6.609.407.000,00	6.931.677.561,73	104,88

“01- Personel Giderleri” için 823.909.000 YTL. tahsis edilmiştir. Yıl içerisinde bu koddan, diğer kodların ihtiyacını karşılamak üzere 92.000.000 YTL. aktarma yapılarak düşülmüştür. Söz konusu ödenek yetersiz kalmış ve harcama 856.087.058,26 YTL. olmuştur.

“02- Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri” için 166.458.000 YTL. tahsis edilmiştir. Yıl içerisinde bu koddan, diğer kodların ihtiyacını karşılamak üzere 31.568.000 YTL. aktarma yapılarak düşülmüştür. Bu koddaki ödenek de yetersiz kalmış ve harcama 142.704.782,73 YTL. olmuştur.

“03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri” için 99.170.000 YTL. tahsis edilmiştir. Yıl içerisinde bu koda, diğer kodlardan 39.681.066 YTL. aktarma yapılarak ödenek miktarı 138.851.066 YTL. ye yükseltilmiştir. Bu koddaki harcama 126.074.245,41 YTL. olmuştur.

“05- Cari Transferler” için 5.303.645.000 YTL. tahsis edilmiştir. Söz konusu ödeneğin 5.233.000.000 YTL. si destekleme ödemelerine aittir. Yıl içerisinde desteklemelere 306.925.000 YTL., diğer transferlere 32.318.640,00 YTL. ve toplamda bu koda 339.243.640 YTL. aktarma yapılarak ödenek miktarı 6.862.133.160 YTL ye yükseltilmiştir. Bu koddaki harcama 5.637.492.732,43 YTL. olmuştur.

“06- Sermaye Giderleri” için 135.942.000 YTL. tahsis edilmiştir. Yıl içerisinde bu koddan, diğer kodların ihtiyacını karşılamak üzere 2.630.546 YTL. aktarma yapılarak düşülmüştür. Ayrıca söz konusu ödeneğin 13.227.301 YTL. si Maliye Bakanlığı tarafından bloke edilmiştir. Bu nedenlerle harcama oranı düşmüştür ve harcama 90.204.242,90 YTL. olmuştur.

“08- Borç verme” için 80.283.000 YTL. tahsis edilmiştir ve harcama 79.114.500 YTL. olmuştur.

Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu

	Bütçe Giderleri	Kesintili Başlangıç Ödeneği (KBÖ)	Gerçekleşme	Ger. Oranı (%)
	Bütçe Giderleri Toplamı	6.609.407.000,00	6.931.677.561,73	104,88
01	Personel Giderleri	823.909.000,00	856.087.058,26	103,91
1	Memurlar	513.466.480,00	505.493.594,12	98,45
2	Sözleşmeli Personel	2.912.520,00	41.295.155,95	1.417,85
3	İşçiler	305.055.000,00	305.976.578,05	100,30
4	Geçici Personel	2.075.000,00	3.143.023,44	151,47
5	Diğer Personel	400.000,00	178.706,70	44,68
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	166.458.000,00	142.704.782,73	85,73
1	Memurlar	109.479.260,00	80.713.617,03	73,73
2	Sözleşmeli Personel	574.110,00	6.621.994,66	1.153,44
3	İşçiler	56.000.000,00	53.186.155,80	94,98
4	Geçici Personel	404.630,00	2.183.015,24	539,51
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	99.170.000,00	126.074.245,41	127,13
1	Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	5.726.200,00	4.750.267,02	82,96
2	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	37.788.500,00	35.414.605,07	93,72
3	Yolluklar	20.128.000,00	18.938.389,92	94,09
4	Görev Giderleri	1.109.500,00	1.204.430,21	108,56
5	Hizmet Alımları	25.972.000,00	21.314.098,77	82,07
6	Temsil ve Tanıtma Giderleri	300.000,00	171.458,24	57,15
7	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	5.822.800,00	4.891.527,23	84,01
8	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	2.323.000,00	2.254.919,53	97,07
9	Tedavi ve Cenaze Giderleri	0,00	37.134.549,42	0,00
05	Cari Transferler	5.303.645.000,00	5.637.492.732,43	106,29
3	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	2.878.000,00	2.506.109,62	87,08
4	Hane Halkına Yapılan Transferler	5.292.492.000,00	5.627.966.888,09	106,34
6	Yurtdışına Yapılan Transferler	8.275.000,00	7.019.734,72	84,83
06	Sermaye Giderleri	135.942.000,00	90.204.242,90	66,35
1	Mamul Mal Alımları	19.827.759,00	14.626.834,72	73,77
2	Menkul Sermaye Üretim Giderleri	23.412.773,00	15.377.269,49	65,68
3	Gayri Maddi Hak Alımları	5.247.000,00	1.630.835,81	31,08
4	Gayrimenkul Alımları ve Kamulaştırması	250.000,00	0,00	0,00
5	Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	22.854.000,00	14.380.144,89	62,92
6	Menkul Malların Büyük Onarım Giderleri	15.673.343,00	12.394.893,01	79,08
7	Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	8.996.700,00	7.045.701,89	78,31
8	Stok Alımları (Savunma Dışında)	560.000,00	335.642,02	59,94
9	Diğer Sermaye Giderleri	39.120.425,00	24.412.921,07	62,40
08	Borç verme	80.283.000,00	79.114.500,00	98,54
1	Yurtiçi Borç verme	80.283.000,00	79.114.500,00	98,54

Faaliyet Sonuçları Tablosu

(1.000 YTL.)

Proje Adı	Ödenek	Harcama	Harcama Oranı (%)
Anadolu Alacası Geliştirme Projesi	2.200	1.866	84,82
Anadolu Su Havzaları Rehabilitasyon Projesi	1.990	1.542	77,49
Aşı-Serum Biyolojik Mad. ve İlaç Kon.Enst.Proj.	10	0	0,00
Avrupa Birliğine Uyum Kırsal Kalkınma Projesi	50	1.185	2.370,00
Balıkçılık Sektörünün Yasal ve Kurumsal Olarak AB Müktesebatına Uyum Projesi	420	283	67,38
Bilecik El sanatları Eğitim Merkezleri İnşaatı Prj.	415	0	0,00
Bitki Genetik Kaynakları, Biyolojik Çeşitlilik, Ex Situ Koruma Projesi	1.450	350	24,14
Bitki Hastalık ve Zararlıları İle Mücadele Projesi	3.050	2.726	89,38
Bitkisel Araştırma Projesi	2.600	1.936	74,46
Bitkisel Biyolojik Çeşitlilik ve Korunması Projesi	235	174	74,04
Bitkisel Mücadele Araştırma Projesi	1.950	1.634	83,79
Bitkisel Üretimi Geliştirme Projesi	4.100	2.567	62,61
Biyogüvenlik Araştırma ve Geliştirme Projesi	250	200	80,00
Büyük Onarım (Eğitim Merkezleri)	574	404	70,38
Çayır Mera Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Projesi	1.400	1.050	75,00
Çevre Amaçlı Tarımsal Alanların Korunması (ÇATAK) (ARİP)	70	63	90,00
Çiftçi Kayıt Sistemi Projesi (ARİP)	5.410	1.214	22,44
Çiftlik Muhasebe veri Ağı Sistemi (FADN)	200	110	55,00
Diyarbakır-Batman-Siirt Kalkınma Projesi	2.725	0	0,00
Doğu Karadeniz Bölgesi Tarımsal Üretim ve Teknik Destek Projesi	100	94	94,00
G.D.A.B. Sulu Tarım Alanlarında Sulama Tekniği ve Mekanizasyon Eğitim Projesi	1.100	850	77,27
GAP Yöresi Eğitim ve Yayım Projesi	325	190	58,46
Gıda Güvenliği ve Kontrol Sisteminin Yeniden Yapılandırılması ve Güçlendirilmesi Projesi	3.850	2.634	68,42
Gıda ve Yem Araştırma Projesi	150	134	89,33
Gökçeada ve Bozcaada Tarımsal Kalkınma ve İskan Projesi	400	294	73,50
Hayvan Gen Kaynakları Oluşturma Projesi	200	158	79,00
Hayvan Hastalık ve Zararlıları Araştırma Projesi	600	322	53,67
Hayvan Hastalık ve Zararlıları İle Mücadele Projesi	23.500	18.785	79,94
Hayvancılığı Geliştirme Projesi	4.100	2.815	68,66
Hayvancılık Araştırma Projesi	2.100	1.819	86,62
Hayvancılık Kooperatif Projesi	520	114	21,92
İl Tarım ve Kırsal Kalkınma Master Planlarının Hazırlanmasına Destek Projesi	150	40	26,67
İlaç Kalite ve Bakıyelerinin İzlenmesi Projesi	765	315	41,18
Kadın Çiftçiler Tarımsal Yayım Projesi	500	446	89,20
Kamulaştırma	250	0	0,00
Karadeniz Bölgesinde Üretilen Petekli Balların Yapısı Bal ve Bal Mumundaki Kalıntı Düzeylerinin B	300	236	78,67

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Projesi	480	34	7,08
Kuduz Hastalığının Kontrolü Projesi	1.450	1.450	100,00
Kuş Gribi ve İnsanlararası Salgına Hazırlık ve Mücadele Projesi	15.900	4.753	29,89
Makina ve Teçhizat Alımı (Eğitim Merkezleri)	418	245	58,61
Merkez ve Taşra Teş. Modernizasyon Proj.	6.665	3.066	46,00
Ordu-Giresun Kırsal Kalkınma Projesi	380	292	76,84
Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi	1.500	892	59,47
Rize-Bayburt-Gümüşhane Kırsal Kalkınma Projesi	10	3	30,00
Seracılık Kooperatif Projesi (Yatırım)	350	50	14,29
Sınır Kontrol Noktalarının Yeniden Yapılandırılması Projesi	3.800	1.501	39,50
Sivas-Erzincan Kalkınma Projesi	4.100	3.935	95,98
Sorunlu Tarım Alanlarının Tespiti ve İyileştirilmesi Projesi	1.300	718	55,23
Su Ürünleri Araştırma Projesi	1.550	1.210	78,06
Su Ürünleri Kirlenme ve Koruma Kontrol Hizmetlerinin Geliştirme Projesi	1.430	912	63,78
Su Ürünleri Üretimini Geliştirme Projesi	2.000	1.433	71,65
Sulu Tarım Alanlarında Tarımsal Mekanizasyon Eğitim Merkezi Projesi	470	326	69,36
Süne ve Kıymıl Mücadelesi Projesi	9.000	7.287	80,97
Şap Hastalığının Kontrolü Projesi	10.350	10.350	100,00
Tarım Müzesi ve Yayım Geliştirme Projesi	475	273	57,47
Tarımsal Coğrafik Bilgi Sistemleri ve Uzaktan Algılama Araştırma Projesi (Yatırım)	400	325	81,25
Tarımsal Ekonomi Araştırma Projesi	170	87	51,18
Tarımsal Yayım Hizmetlerinin Desteklenmesi Projesi	300	265	88,33
Taşıt Alımı Projesi	309	184	59,55
Tehdit Altındaki Bitki Türlerinin Buldukları Ekosistemlerinde Korunması ve Yönetimi Prj.	251	200	79,68
Tohumculuğun Geliştirilmesi Projesi	955	672	70,37
Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Projesi	1.250	981	78,48
Türkiye F1 Hibrit Sebze Çeşitlerinin Gel.ve Tohumluk Üre.Kamu-Özel Sektör İşbirliği Projesi	800	568	71,00
Türkiye Patentli Büyük Ebeveyn ve Ebeveyn Geliştirme Projesi	620	582	93,87
Ülkesel Gıda ve Yem Araştırmaları Projesi	250	200	80,00
Ülkesel Süne Projesi	1.000	860	86,00
TOPLAM	135.942	90.204	66,35

B- PERFORMANS BİLGİLERİ

1- FAALİYET VE PROJE BİLGİLERİ

Bakanlığımızca 2007 Yılında Yapılan Çalışmalar Ve Yürütülen Projeler

- Gökçeada ve Bozcaada Tarımsal Kalkınma ve İskan Projesi
- İl Tarım ve Kırsal Kalkınma Master Planlarının Hazırlanmasına Destek-Ülkesel ve Bölgesel Tarım ve Kırsal Kalkınma Master Planlarının Hazırlanması Projesi
- Avrupa Birliği'ne Uyum Kırsal Kalkınma Projesi
- Aşı-Serum Biyolojik Madde ve İlaç Kontrol Enstitüsü Projesi
- Merkez ve Taşra Teşkilatı Modernizasyon Projesi
- Tarımsal Ekonomi Araştırma Projesi
- Çiftçi Kayıt Sistemi Projesi
- Bitkisel Üretimi Geliştirme Projesi
- Çayır Mera ve Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Projesi
- Su Ürünleri Üretimini Geliştirme Projesi
- Sorunlu Tarım Alanlarının Tespiti ve İyileştirilmesi Projesi
- Ekolojik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi
- Anadolu Su Havzaları Rehabilitasyon Projesi
- Ordu-Giresun Kırsal Kalkınma Projesi
- Sivas –Erzincan Kalkınma Projesi
- Doğu Karadeniz Bölgesi Tarımsal Üretim ve Teknik Destek Projesi
- Rize-Bayburt-Gümüşhane Kırsal Kalkınma Projesi
- Diyarbakır-Batman-Siirt Kalkınma Projesi
- Çevresel Amaçlı Tarımsal Arazilerin Kullanılması (ÇATAK) Projesi
- Bitki Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele Projesi
- Süne Mücadelesi
- Hayvan Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele Projesi
- Su Ürünleri Kirlenme ve Koruma Kontrol Hizmetlerini Geliştirme Projesi
- Tohumculuğun Geliştirilmesi Projesi
- İlaç Kalite ve Bakiyelerinin İzlenmesi Projesi
- Balıkçılık Sektörünün AB Müktesebatına (ACQUIS) Yasal ve Kurumsal Uyumu Projesi
- Anadolu Su Havzaları Rehabilitasyon Projesi
- Türkiye’de Gıda Güvenliği ve Kontrol Sisteminin Yeniden Yapılandırılması ve Güçlendirilmesi Projesi /Gıda Güvenliği ve Kontrolü Bileşeni Projesi
- Anadolu Alacası Geliştirme Projesi
- Bitkisel Araştırma Projesi
- Bitkisel Biyolojik Çeşitlilik ve Korunması Projesi
- Bitkisel Mücadele Araştırma Projesi

- Biyogüvenlik Araştırma ve Geliştirme Projesi
- Gıda ve Yem Araştırma Projesi
- Güneydoğu Anadolu Bölgesi Sulu Tarım Alanlarında Sulama Tekniği ve Mekanizasyonu Eğitim Projesi
- Hayvan Gen Kaynakları Oluşturma Projesi
- Hayvan Hastalık ve Zararlıları Araştırma Projesi
- Hayvancılık Araştırma Projesi
- Su Ürünleri Araştırma Projesi
- Tarımsal Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Uzaktan Algılama Araştırma Projesi
- Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Projesi
- Türkiye F1 Sebze Çeşitlerinin Geliştirilmesi ve Tohumluk Üretiminde Kamu-Özel Sektör İşbirliği Projesi
- Türkiye Patentli Büyük Ebeveyn ve Ebeveyn Geliştirme Projesi
- Ülkesel Süne Projesi
- Tehdit Altındaki Bitki Türlerinin Buldukları Ekosistemlerinde Korunması ve Yönetimi Projesi
- Türkiye Genetik Kaynaklar Araştırma ve Geliştirme Projesi
- Sulu Tarım Alanlarında Tarımsal Mekanizasyon Eğitim Merkezi Projesi
- Tarımsal Yayım Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi
- Okullarda Üretimi Geliştirme Projesi
- GAP Yöresi Eğitim ve Yayım Projesi

2007 yılında bütün sektörlerde olduğu gibi tarım sektörünün geliştirilmesi için de yeni projeler yürürlüğe konulmuş ve yasal düzenlemeler yapılmıştır. Bunun sonucunda, tarımda değişim sürecinin hız kazanması hedeflenmiştir.

Öncelikle, önemli tarımsal konularda 4 Kanun çıkarılmıştır. Bunlar;

- Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
- Mera Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Kullanılan Toplu Köy İkazatı/Grup Kredilerinden Doğan Kefaletin Sona erdirilmesi Hakkında Kanun

2- PERFORMANS SONUÇLARI TABLOSU

3- PERFORMANS SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

4- PERFORMANS BİLGİ SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

17/03/2006 tarih ve 26111 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik”in geçici 2 inci maddesi; “Kamu idareleri ilk performans programlarını hazırladıkları yıla kadar, faaliyet raporlarının performans bilgileri bölümünde sadece faaliyet ve projelere ilişkin bilgilere yer verirler” hükmü uyarınca Performans Sonuç Tablosu, Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi ve Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi konuları ilk performans programının hazırlanmasını müteakip ele alınacaktır.

IV- KURUMSAL KABİLİYET ve KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A-ÜSTÜNLÜKLER

- Yeterli sayıda yetişmiş teknik elemana sahip olması
- Teknik personelin özverili çalışması
- Çalışanların tecrübe ve bilgi birikimine sahip olması ve ülkemiz tarımını iyi tanınması
- Güçlü bir araştırmacı kadrosu ve araştırma enstitülerinin varlığı
- Köylere kadar taşra teşkilatı olması
- Yeterli fiziksel altyapıya sahip olması
- Kurumsal alt yapısı ve kurumsal kültürü olması
- Teftiş ve denetim mekanizmasının diğer kurumlara göre daha iyi işlemesi
- Aşırı ve biyolojik madde üretiminin yapılması

B-ZAYIFLIKLAR

- Teknik personelin yabancı dil düzeyinde yetersizlikler
- Merkez ve taşra makine parkının yaşlı olması ve yeterince yenilenememesi
- Personelin özlük haklarının arzulanan düzeyde olmaması
- Geniş taşra teşkilatında ve yerleşim birimlerinde personel için sosyal imkânlardaki kısıtlar
- Taşra teşkilatında teknolojik alt yapının zayıf olması
- Faaliyetlerin kamuoyuna aktarılmasında ve anlatılmasında zorluklar ve yetersizlikler
- Tarım Müşavirliklerinin sayısının az olması
- Konu bazında örgütlenmenin tamamlanmamış olması
- Sektördeki çok başlılık

C- DEĞERLENDİRME

Türkiye’de tarım sektörü ekonomik ve sosyal açıdan önemli bir sektör olma niteliğini sürdürmektedir.

Tarımın diğer sektörlerle hammadde, sermaye ve iş gücü sağlaması, fazla miktarda iş gücü

istihdam etmesi, insanların gıda, giyecek ve bazı barınma ihtiyaçlarını karşılaması açısından ekonomi içerisindeki yerini önemle korumaktadır.

Bugün ülkemizde yaklaşık 3 milyon tarım işletmesi bulunmaktadır. Yine yaklaşık 6 milyon insanımız geçimini tarımdan sağlamakta ve 20 milyondan fazla insan da kırsal alanda yaşamaktadır.

Önümüzdeki yıllarda nüfusumuz arttıkça, insanlarımızın gıda talebi de artacak ve çeşitlenecektir. Amaçlanan AB'ye üyeliğimiz sürecinde ürünlerin serbest dolaşıma gireceği dikkate alınarak, ürünlerimizin kalite normlarının yükseltilmesi gerekmektedir. Bu değişime cevap vermek üzere, Bakanlığımızın önümüzdeki dönem için ana hedefini şu şekilde ifade etmek mümkündür:

“Doğal kaynaklarımızın sürdürülebilir kullanımını esas alarak, artan nüfusu besleyecek yeterli ve kaliteli gıda üretimini sağlamak, tarım ürünleri ihracatımızı artırarak ülke ekonomisine daha fazla katkı yapmaktır.”

Bu genel hedef doğrultusunda, program ve uygulamalarda yönlendirici alt hedefler ve öncelikler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- Başta toprak ve su olmak üzere doğal kaynaklarımızı sürdürülebilir bir şekilde kullanmak,
- Tarım ürünleri ihracatını artırmak,
- Tarımsal işletme yapısını iyileştirmek,
- Tarımsal araştırma ve yayım faaliyetlerini etkinleştirmek,
- Tarımsal girdi ve teknolojilerin kullanımını yaygınlaştırmak,
- Gıda güvenliğini sağlamak,
- Tarımsal piyasa ve pazarlama mekanizmalarını güçlendirmektir.

Bu hedefler önümüzdeki dönemde tüm çalışmalarımızda esas alınacaktır.

60. Hükümet döneminde; işletme ölçeğinin büyütülmesi, gıda kalitesinin ve hijyenik şartların daha da iyileştirilmesi, tarımsal ihraç ürünlerinin çeşitlendirilmesi ve artırılması, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı, enerji tarımının geliştirilmesi ve küresel ısınma tehdidi karşısında gerekli tedbirlerin alınması üzerinde duracağımız konular olacaktır.

V- ÖNERİ VE TEDBİRLER

2008 yılında tarım sektörünün geliştirilmesi yönünde Bakanlık olarak yapacağımız faaliyetler aşağıda belirtilmektedir.

- Tarım ve Köyişleri Bakanlığı daha etkin bir idari yapıya kavuşturulacak, personel kapasitesi iyileştirilecektir.
- Tarımla ilgili yetki ve görevlerin Bakanlığımızda toplanması için çalışmalar yapılacaktır.
- Arazilerin bölünmesini engellemek amacıyla, Miras Hukukunda gerekli düzenlemeler yapılacaktır.
- Tarımsal desteklemeler yapısal dönüşüme hizmet edecek şekilde, yeniden düzenlenecek ve sadeleştirilecektir.
- Tarımsal havza zenginliğimizi esas alan “Havza Bazlı Projeler” ve “Havza Bazlı Destek” pilot uygulamalarına başlanacaktır. Böylece, doğru arazi, doğru ürün,

zamanında ve yeterli miktarda desteklenerek ülke ihtiyaçlarına göre üretim planlanmasına katkı sağlanacaktır.

- Kırsal Kalkınmaya yönelik faaliyetler daha da yaygınlaştırılacaktır.
- Küresel ısınma ve kuraklık tehlikesine karşı yapmakta olduğumuz çalışmalar etkin bir şekilde sürdürülecektir.
- Toprak – su İlişkileri ve sulama sistemleri geliştirilecek, modern sulama sistemleri yaygınlaştırılacaktır.
- Lisanslı Depoculuk faaliyetleri başlatılacak ve yaygınlaştırılacaktır.
- Üretici, sanayici ve tüketici açısından önemli avantajları olan Sözleşmeli Üretim Modeli yaygınlaştırılacaktır.
- Enerji tarımı ve organik tarım gibi üretim modelleri yaygınlaştırılarak geliştirilecektir.

Ülkemiz tarım alanında yalnızca kendine yeterli değil, aynı zamanda dünyada rekabet üstünlüğünü sürdüren bir ülke konumunda olmayı hedeflemektedir.

Önümüzdeki dönemde tarım sektörüne özel önem verilmeye devam edilecek, halkımıza güvenli ve kaliteli gıda sunmak için gerekli tedbirler alınacaktır.

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Strateji Geliştirme Başkanı olarak yetkim dâhilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2007 Yılı Faaliyet Raporunun “III/A- Mali Bilgiler” bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. (Ankara – ..../.../.2008)

Vahdettin ÖZKAN
Strateji Geliştirme Başkanı

Strateji Geliştirme Başkanlığı

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim. (Ankara – .../.../2008)

Vedat MİRMAHMUTOĞULLARI

Müsteşar

Strateji Geliştirme Başkanlığı